

TÜRKİV

БИЗНЕС ■ ЭКОНОМИКА ■ НОВОСТИ

ЯНВАРЬ – МАРТ (1) 2019

**СЕМЬ ГРАНЕЙ
ВЕЛИКОЙ СТЕПИ**

**BÜYÜK BOZKIR'IN
YEDİ YÖNÜ**

CAPITAL BANK KAZAKHSTAN

с розничным брендом B1NK предлагает:

КОРПОРАТИВНЫМ КЛИЕНТАМ

- Кредитование бизнеса на индивидуальных условиях (KZT/USD/EUR):
 - финансирование инвестиционных проектов
 - пополнение оборотных средств
 - рефинансирование ссудной задолженности
- Финансирование по Госпрограммам (Фонд DAMU)
- Депозиты
- Банковские гарантии и аккредитивы
- Корпоративные карты
- Зарплатный проект
- Эквайринг (Pos-терминалы)

ЧАСТНЫМ КЛИЕНТАМ

- Кредитование физических лиц:
 - online кредит без залога
 - автокредит на покупку нового и подержанного авто
- Платежная карта B1NK GOLD
- Услуги PRIVATE BANKING
- Депозиты для физических лиц
- Сейфовые ячейки с доступом 24/7

B1NK mobile application

Переводы Card2card application

6161

www.b1nk.kz
www.capitalbank.kz

B1NK
Be One. Be Unique.

АО «CAPITAL BANK KAZAKHSTAN» ЛИЦЕНЗИЯ НАЦИОНАЛЬНОГО БАНКА РК №1.1.9 от 18.09.2014

СОДЕРЖАНИЕ / İÇERİĞİ

#TÜKİB YÖNETİM KURULU BAŞKANININ MESAJI

6 TÜRKİYE VE KAZAKİSTAN AYNI KÖKLERE SAHİP BİR AĞACIN DALLARIDIR

Türk Kazak İş Adamları Birliği TÜKİB'in temelleri, 2016 yılında Kazakistan'ın Bağımsızlığının 25. Yıldönümü'nde atılmıştır.

10 ПОЗДРАВЛЕНИЯ TEBRİKLER

Başlangıcını tarihin derinliklerinden alan Kazakistan ile Türkiye ilişkileri çeşitli zorluklardan geçti ve bugün, herşeye rağmen, canlanmakta ve yoğunlaşmaktadır. Zamanında yüksek Altay Dağları'ndan, Sarıarka'nın bozkırlarından, Aral Gölü'nün çevresinden başlayan göç yolculuğumuz Boğaziçi'ne, yaşlı Tuna nehrine, Kuzey Afrika çöllerine kadar ulaşip yerleşik yaşam halini aldı.

14

РУХАНИ ЖАҒҒЫРУ/ MANEVİ YENİLENME

СЕМЬ ГРАНЕЙ ВЕЛИКОЙ СТЕПИ

Пространство – мера всех вещей, время – мера всех событий. Когда смыкаются горизонты пространства и времени, начинается национальная история. И это не просто красивый афоризм.

YABANCI YATIRIMCI HAKLARININ KORUNMASI

"KAZAKH INVEST", yatırımları çekmenin yanı sıra mevcut yatırımcılarla karşılıklı etkileşim, yatırım sonrası destekler, yatırımcı memnuniyeti monitoringi, yürürlükteki yasaların analizi konusunda ihtisaslaşmış bir Ulusal Şirket'tir.

32

#İNТЕРВЬЮ/ RÖPORTAJ

28

SERGEY TEREŞENKO: KAZAKİSTAN 100 YILA EŞDEĞER BİR YOLU KATETTİ

Sergey Tereşenko, Sovyetler Birliği'nin dağılmasından sonra Kazakistan'ın bağımsızlığının ilk yıllarında yıkımdan sonra kalkınmasında ve gelişmesinde büyük katkısı olan önemli bir şahsiyet, deneyimli siyasetçi ve bağımsız Kazakistan'ın ilk Başbakanı'dır.

tukibkz

tukibkz

TUKIBKZ

www.tukib.kz

Главный редактор:
Ровшан Мамедоглы
Редактор:
Ляйля Буланбаева
Дизайн:
Арзу Саликова

Baş Editör:
Rövşen Memmedoğlu
Editör:
Leyla Bulanbayeva
Dizayn:
Arzu Salikova

Журнал «TÜKİB»
январь – март (1) 2019

Собственник:
Общественное объединение
«Türk Kazak İsadamları Birliği»
(Турк Казак Ишадамлары бирлиги) -
ОО «TÜKİB» (ТУКИБ)

Адрес:
г. Алматы, ул. Желтоқсан,
181, этаж «С»
Тел.: (727) 250 37 10 (вн.2374)
www.tukib.kz

Свидетельство о постановке на учет
периодического печатного издания
№17338-Ж от 30 октября 2018 г. вы-
дано Министерством информации и
коммуникаций РК.

Тираж: 1000 шт.
Выпускается ежеквартально.
Распространяется
на территории РК и Турции.
Распространяется бесплатно.

Все права защищены. При исполь-
зовании опубликованных в данном
издании материалов, включая фото-
графии, согласие редакции и ссылка
обязательны. Редакция не несет от-
ветственности за достоверность со-
общений информационных агентств.
Опубликованные материалы не
обязательно отражают точку зре-
ния редакции. Сообщения частных
компаний печатаются без исправле-
ний. Ответственность за содержание
рекламы несет рекламодатель. В
журнале использованы материалы и
фотографии информагентств и сво-
бодных интернет-источников.

TÜKİB Dergisi
Ocak – Mart (1) 2019

İmtiyaz Sahibi:
Türk Kazak İş Adamları Birliği
(TÜKİB)

Adres:
Almati, Jeltoksan cad.No: 181, C kat
Tel.: (727) 250 37 10 (dahili 2374)
www.tukib.kz

Sürelî yayın tescil belgesi No:17338-Ж,
tarihi: 30 Ekim 2018
Kazakistan Cumhuriyeti Haberleşme ve
İletişim Bakanlığı tarafından verilmiştir.

Tiraj: 1000 adet.
Üç ayda bir yayınlanmaktadır.
Dağıtım Kazakistan Türkiye Cumhu-
riyetleri sınırları içerisinde yapılmaktadır.
Dağıtım ücretsizdir.

Tüm hakları saklıdır. Bu yayında yer
alan yazılar ve fotoğraflar izinsiz,
kaynak gösterilmeden kullanılamaz.
Yazı işleri, haber ajanslarının
haberlerinin doğruluğundan sorumlu
değildir. Haberlerin hukuki sorumluluğu
yazarlara, reklamların ise reklam verene
aittir. Şirketlerin haberleri herhangi bir
düzeltme yapılmadan yayınlanmıştır.
Dergide haber ajanslarının ve serbest
erişimli e-kaynaklarının fotoğraf ve
yazıları kullanılmıştır.

35

РОЛЬ «ФОНДА РАЗВИТИЯ ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСТВА «ДАМУ» НА РАЗВИТИЕ ЭКОНОМИКИ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

Развитие малого и среднего бизнеса – основа эконо-
мики любой страны. Без развитого малого и среднего
предпринимательства сложно говорить о стабильно-
сти макроэкономической ситуации государств.

ГОСУДАРСТВО И БИЗНЕС/
DEVLET VE İŞ DÜNYASI

39

“ATAMEKEN” –
İŞ DÜNYASININ
GÜVENİLİR PARTNERİ!

Kazakistan Cumhurbaşkanının
talimatıyla iş ortamını geliştirmek amacıyla Kazakistan'da
kurulan “Atameken” Ulusal Girişimciler Odası beş yıldan
fazla süreyle faaliyetlerini başarıyla sürdürmektedir.
Kuruluş, iş dünyası için hangi neticelere ulaştı ve ne gibi hedefleri önüne koymaktadır?

#МЕРОПРИЯТИЯ/ETKİNLİKLER

TÜKİB YÖNETİM
KURULU BAŞKANI
FIRAT DEVELİOĞLU,
TRT AVAZ'A
RÖPORTAJ VERDİ

51

52

МИНИСТР ТРАНСПОРТА
И ИНФРАСТРУКТУРЫ
ТУРЦИИ ВСТРЕТИЛСЯ
С ЧЛЕНАМИ ТУКИБ

KAZAKHSTAN
HEALTH
EXPO – 2019
ALMATI'DA

54

58 **ЧЛЕНЫ ТУКИБ**
TÜKİB ÜYELERİ

ТУРЦИЯ И КАЗАХСТАН ЯВЛЯЮТСЯ ВЕТВЯМИ ОДНОГО ДЕРЕВА

Дорогие читатели,

Основа Ассоциации турецких и казахстанских бизнесменов ТУКИБ была заложена в 2016 году, в год 25-летия Независимости Казахстана. За четверть века политические, экономические, торговые, социальные и культурные отношения между Турцией и Казахстаном, являющиеся ветвями одного дерева с общими корнями, достигли высокого уровня. Турецкие инвесторы добились больших успехов, приняв участие во многих значительных проектах, реализованных в Казахстане.

В этой связи, одна из основных задач нашей Ассоциации, создание которой одобрено Президентом Турецкой Республики Реджепом Таййыпом Эрдоганом и Президентом Республики Казахстан Нурсултаном Назарбаевым – вывести двусторонние отношения на новый уровень, сохранить и развивать ценности, созданные двумя братскими странами.

ТУКИБ считает своей обязанностью обеспечивать единство и солидарность деловых кругов, представлять на различных платформах предпринимателей, которых объединяет Ассоциация, находить решения их проблемных вопросов, находясь в эффективном скоординированном взаимо-

Saygıdeğer Okuyucular,

Türk Kazak İş Adamları Birliği TUKIB'in temelleri, 2016 yılında Kazakistan'ın Bağımsızlığının 25. Yıldönümü'nde atılmıştır. Çeyrek asırlık bir süre zarfında aynı köklere sahip bir ağacın dalları olan Türkiye ile Kazakistan arasındaki siyasi, ekonomik, ticari, sosyal ve kültürel ilişkiler gitgide gelişerek yüksek seviyelere ulaşmıştır. Türk yatırımcısı Kazakistan'da uygulanan birçok önemli projede yer alarak büyük başarılarla imza atmıştır.

Bu bağlamda Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın uygun bulması ve Kazakistan Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı Nursultan Nazarbayev'in kabulüyle kurulan Birliğimizin ana misyonlarından biri, ikili ilişkileri daha da ileriye taşımak, iki kardeş ülkenin yarattığı değerleri korumak ve geliştirmektir.

TUKIB, iş çevrelerinin birlik ve dayanışmasını sağlamayı, çatısı altında topladığı iş adamları çeşitli platformlarda temsil etmeyi, faaliyetlerinde karşılaştıkları sorunlara en üst düzey devlet kurumlarıyla etkin bir iletişim ve koordinasyon içinde bulunarak çözüm getirmeyi kendine görev biliyor.

Aynı şekilde TUKIB'in Türkiye Temsilciliği de çalışmalarını

TÜRKİYE VE KAZAKİSTAN AYNI KÖKLERE SAHİP BİR AĞACIN DALLARIDIR

действии с госструктурами самого высокого уровня.

Таким же образом и Представительство ТУКИБ в Турции ведет работу в рамках указанных задач.

С момента создания Ассоциации мы обращались к вам посредством веб-сайта и социальных сетей. Теперь, в качестве очередного шага в своей работе, через журнал «TUKIB» мы хотим обратиться к еще более широкой аудитории, рассказать об актуальных экономических и культурных событиях Казахстана и Турции, осветить новые возможности в обеих странах и, что самое главное, находиться в постоянном взаимодействии с вами. В журнале «TUKIB» вы можете узнать о деятельности компаний – участников Ассоциации, прочитать статьи руководителей казахстанских государственных органов, ознакомиться с аналитическими обзорами на злободневные социально-экономические темы.

От имени членов Ассоциации турецких и казахстанских бизнесменов и от себя лично поздравляю с выпуском первого номера журнала «TUKIB» и желаю всего наилучшего.

Фырат Девелиоглу
Председатель Совета правления
ТУКИБ

bu hedefler doğrultusunda sürdürmektedir.

Kurulduğumuz tarihten bu yana sizlere web-sitemiz ve sosyal medya aracılığıyla ulaşmaktaydık. Şimdi de TUKIB Dergisi ile, daha geniş kitlelere ulaşmayı, Kazakistan ve Türkiye'deki günümüzün ekonomik ve kültürel gelişmelerini aktarmayı, ülkelerimizdeki yeni fırsatlara ışık tutmayı ve en önemlisi dergimiz sayesinde sizlerle karşılıklı etkileşimde bulunmayı, yapmakta olduğumuz çalışmaların bir adımı daha olarak görüyoruz. Dergimizde üye firmalarımızın faaliyetleri hakkında bilgiler edinebilir, Kazak devlet kurumları yetkililerinin makalelerini okuyabilir, güncel sosyo-ekonomik konuları ele alan araştırmalara ulaşabilirsiniz.

Türk Kazak İş Adamları Birliği üyeleri ve şahsım adına TUKIB dergisinin 1. sayısının hayırlara vesile olmasını diliyorum.

Fırat Develioğlu
TUKIB
Yönetim Kurulu Başkanı

Одной из основных задач нашей Ассоциации, создание которой одобрено Президентом Турецкой Республики Реджепом Таййыпом Эрдоганом и Президентом Республики Казахстан Нурсултаном Назарбаевым – вывести двусторонние отношения на новый уровень, сохранить и развивать ценности, созданные двумя братскими странами.

TUKIB, iş çevrelerinin birlik ve dayanışmasını sağlamayı, çatısı altında topladığı iş adamları çeşitli platformlarda temsil etmeyi, faaliyetlerinde karşılaştıkları sorunlara en üst düzey devlet kurumlarıyla etkin bir iletişim ve koordinasyon içinde bulunarak çözüm getirmeyi kendine görev biliyor.

“TUKIB” KAZAKISTAN VE TÜRKİYE ARASINDA BİR KÖPRÜDÜR

Нош bulduk sizleri değerli okurlarımız! Her defasında sizlere “Türk Birliği” Dergisi ve “Ahıska” Gazetesi sayfalarından MERHABA diyordum. Bundan sonra ise “Türk Birliği” Dergisi ve “Ahıska” Gazetesi ile birlikte omuz omuza duran daha bir dergiden Baş Editör olarak merhaba diyeceğim. Bu artık elinizde olan ve okumaya başladığınız “TUKIB” dergisidir.

Amacımızı açıklamadan önce elimdeki bazı verileri Siz değerli okurlarımız ile paylaşmak istiyorum. 2019 yılının 15 Ocak tarihine kadar olan bilgiye göre Kazakistan'da 3 bin 328 adet medya yayın grubu var. Bunların içerisinde bin 800'ü haftalık ve günlük yayınlanan gazete, 990'ı ise dergidir. Aynı zamanda Kazakistan'da faaliyet gösteren 225 uluslararası basın yayın kuruluşu da var. 128 televizyon kanalı, 70 radyo ve 340 haber ajansı mevcuttur ve yayın hayatını sürdürmektedir.

Tüm bunlar Kazakistan'da demokrasinin ölçüsüdür. Sovyetler Birliği dağıldıktan sonra Kazakistan'da hızlı bir şekilde gelişmekte olan demokrasi bugün kendini medya ve özgür basın gibi alanlarda da göstermektedir. Bütün bu medya kuruluşları sırasına artık bir dergi daha ilave olundu. Bu “TUKIB” Dergisi'dir. Dergimiz Türk-Kazak İşadamları Birliği'ait aittir. Kurulduğu günden bugüne kadar Kazakistan ve Türkiye arasında köprü olmaya çalışan TUKIB gerçekten de çok önemli faaliyet göstermektedir. İster Kazakistan ister Türkiye ve isterse de Türkiye-Kazakistan arasındaki ilişkilerin daha hızlı gelişmesi için TUKIB çok önemli faaliyet yürütmektedir. Buna örnek olarak TUKIB, Türkiye'de demokrasiye darbe girişimi olan 15 Temmuz olaylarını ve bu olayların gerçek yüzünü, arkasında duranların niyetlerini Kazakistan'da oldukça güzel bir şekilde sundu.

Барлығы да Қазақстанда демократиялық өлшемде болып табылады. Совет Одағы ыдырағаннан кейін Қазақстанда жылдам дами бастаған жариялылық, бүгінде бұқаралық ақпарат құралдарында және баспасөзде көрініс табууда.

Кұрметті оқырмандарым! Біз сіздермен «Türk Birliği» журналы және «Ahıska» газеттері арқылы танысып. Бұдан әрі «Türk Birliği» журналы және «Ahıska» газетімен қоса, тағы бір журналдың бас редакторы ретінде өздеріңізге сәлем жолдамақпын. Бұл – сіздің қолыңызға тиіп, оқи бастаған «TUKIB» журналы.

Мақсатымызды ашып айтпас бұрын, қолымыздағы кейбір мәліметтерді құрметті оқырмандарымызбен бөліскіміз келеді. 2019 жылдың 15 қаңтарына дейінгі мәліметке сәйкес, Қазақстанда 3 328 бұқаралық ақпарат құралдары тіркелген. Олардың 1 800-і – апталық және күнделікті жарияланатын газет болса, 990-ы – журнал. Сонымен қатар Қазақстанда қызмет көрсететін 225 халықаралық бұқаралық ақпарат құралдары да бар. 128 теледидар каналы, 70 радио және 340 хабар агенттіктері өз қызметін жалғастыруда.

Осы баспасөз құрылымдарының легіне тағы да бір журнал қосылып отыр, бұл

– «TUKIB» журналы. Журналымыз Түрік-Қазақ іскер адамдары одағына тиесілі. Құрылған уақыттан бастап бүгінгі күнге дейін Қазақстан мен Түркия арасындағы көпір қызметін атқаруға тырысып келе жатқан TUKIB шынымен де өте маңызды қызметтер атқаруда. Оған мысал ретінде TUKIB Түркияда 15 шілдеде болған әскери төңкеріс әрекетін, осы оқиғаның шынайы бет-пердесін және сол істің артында тұрған адамдардың ниеттерін Қазақстанда барынша айқын ашып берді. Осыған байланысты көрмелер, жиындар ұйымдастырылды. Оған қазақ және түрік іскер адамдары шақырылды. Осы шаралар екі бауырлас елдердің ынтымақтастығын одан әрі нығайтуға бағытталған қадам саналады.

«TUKIB» журналы атының өзі айтып тұрғандай, түрлі экономикалық іс-шараларды қамтитын басылым болса да, саясаттан тысқары қала алмайды. Біз үшін OTAN - мемлекет, ұлт және достық пен бауырластықтан басталады. Сондықтан Құрметті Елбасыларымыздың кездесулері мен саяси іс-шараларын қамтитын хабарлар мен сөйлеген сөздері де журналымыздан орын алады. Бұл біздің әрдайым Мемлекеттеріміз және Президенттерімізге жақын болатындығымыздың бір дәлелі болып саналады. Сіздер оны журналымыздың беттерінен көретін боласыздар. Негізінен фирмаларымыздың қызметтері, таныстырылымы, экономикалық дамуы және экономикаға қосқан үлестері журнал беттерінде кеңінен көрініс таппақ.

Журналымыздың алғашқы саны таныстырудан басталады. Осы сәтте көптеген фирмалардың қызметімен жақыннан танысатын боласыздар. Біз журналымыздың қазақстандағы баспасөз айдынында өзіне тән орнын тауып, алдыңғы қатардан көрінуі үшін қолымыздан келгенді жасауға тырысамыз. Өйткені біз артта қалуды немесе орта тұсында болуды, немқұрайлылықты қаламаймыз, қолға алған істі сапалы атқаруға тырысамыз. «TUKIB» журналын Қазақстанда ынтымақтастықтың, достықтың, екі бауырлас ел арасындағы байланыстардың көпірі болады деп санаймын. ■

Құрметпен,
Ровшан МЕММЕДОҒЛЫ,
«TUKIB» журналының
бас редакторы

Herkese 15 Temmuz olaylarının içeriğini anlattı. Bununla ilgili sergiler, toplantılar düzenlendi, Kazak ve Türk İşadamları davet edildi. Tüm bu yapılan çalışmalar iki kardeş ülke için atılan adımlardır ve göz önündedir.

“TUKIB” Dergisi adından da belli olduğu gibi yapılan çeşitli ekonomik çalışmaları kapsayan bir dergi olsa da bu siyasetten uzak duracağı anlamına gelmemektedir. Bizim için herşeyden önce VATAN, DEVLET, MİLLET, Dostluk ve Kardeşlik başlar. Elbette Sayın Cumhurbaşkanlarımızın görüşmelerini ve siyasi çalışmalarını içeren haberler ve söyleşiler dergimizde yer alacaktır. Bu bizim her zaman Devletimizin ve Cumhurbaşkanlarımızın yanında yer alacağımızın bir kanıtı olacaktır. Siz bunu zaten sayfalarımızda göreceksiniz. Ama genellikle şirketlerimizin faaliyetleri, tanıtımı, ekonomik kalkınması ve ekonomiye katkıları sayfalarımızda geniş bir şekilde kendi yerini alacaktır.

Yeni yayın hayatı, özellikle de ilk sayı yeni doğmuş bir çocuk gibidir. Çocuk emeklemeye, yürümeye, sonra artık daha büyük amaçlara doğru koşmaya başlar. Dergimizin ilk sayı her şeyden önce tanıtım sayısı olacak ve bu sayımızda bir çok şirketlerin faaliyeti ile yakından tanışacaksınız. Amacımız bu yeni doğan bebeğin, ayakta sağlam durması, ayaklarını yere sağlam basması ve Kazakistan'daki yayın hayatında kendine özgün yer bulması, birinciler sırasına çıkması için elimizden geleni yapmaya gayret edeceğiz. Çünkü bizler, sonuncu olmak, ortada olmak, işi iş olsun diye yapmayı sevmiyoruz. Biz bir işten yapıtıksa onu güzel bir şekilde sunmaya çalışacağız. Sanıyorum ki, “TUKIB” Dergisi Kazakistan'da kardeşliğin, dostluğun, iki kardeş ülke arasındaki ilişkilerin köprüsü olacak.

Artık ilk sayımız ile sizinle birlikteyiz. Yanışlarımız, doğrularımız ve dürüstlüğümüz ile sizlerin gözleri önündeyiz ve değeri de sizler vereceksiniz. Sizler ile birlikte yolumuz uzun olacak. Sizlerle yol alacağımız bu yolda yılmadan, yorulmadan iki kardeş halkın, Türksoylu halkların birliğine elimizden geldiği kadar destek olmaya çalışacağız. ■

Teşekkürler,
Rövşan MEMMEDOĞLU
«TUKIB» Dergisi Baş Editörü

Bizim gücümüz, okurlarımızın desteğine bağlıdır. Dergimiz ile Siz değerli okurlarımız arasında birlik ve beraberliği kura bilirsek ne mutlu bize. Atalarımızın dediği gibi, yazarla okurun arasındaki köprü yazılardır.

**Kazakistan Cumhuriyeti
Ankara Büyükelçisi
Abzal Saparbekuli**

Değerli okurlar,

Başlangıcını tarihin derinliklerinden alan Kazakistan ve Türkiye ilişkileri binbir zorlukla sınanmış ve, her şeyе rağmen, küllerinden doğup, yeniden güçlenmiştir. Zamanında Altay dağlarından, Sarıarka bozkırlarından, Aral sahillerinden başlayan kutlu yolculuk Boğaziçine, Tuna kıyılarına ve Fizan çöllerine kadar uzanmış, ardından bir dönem için sekteye uğramıştı. Bugün ise halklarımız dostluk ve işbirliklerini tekrar pekiştirmiş, bağımsız Kazakistan ve Türkiye Cumhuriyetleri Avrasya coğrafyasının önemli oyuncularına haline gelmiştir.

Bugün Kazakistan ve Türkiye kapsamlı işbirliklerini stratejik düzeye çıkarmakla sınırlı kalmayıp, tüm Türk Dünyası'na öncülük eden güçlü devletler haline gelmiştir. Ülkelerimiz kendi vatandaşlarının refah düzeylerini yükseltmenin yanı sıra kardeş halkların umut ve ihtiyaçlarının karşılanması ve çıkarlarının korunmasına önem vermektedirler. Kuşkusuz ki bu, büyük birikime sahip, büyük imparatorluklar kurmuş olan, tarihi ve çağdaş misyonunun bilincinde olan, merhametli ve güçlü devletlere özgü bir davranış biçimidir.

Kendi misyonumuza sadık kalmamız, görevlerimizi yerine getirmemiz, kendi halklarımızın yanı sıra insanlığa hizmet etmemiz için bizim, büyük Kazak aydını Ahmet Baytursınulı'nın dediği gibi, zengin olmamız lazım. Bu bağlamda, Kazakistan ve Türkiye'nin iş adamlarını bir araya getirmiş olan Türk Kazak İş Adamları Birliği'nin (TUKIB) üstlenmiş olduğu görev çok önemlidir.

Genç bir kuruluş olmasına rağmen, TUKIB şimdiye kadar birçok başarılı projeyi gerçekleştirdi. Önünde daha büyük hedefler var. Örneğin, Kazakistan ile Türkiye

arasında 1992'de 30 milyon ABD Doları ile başlayan ikili ticaret hacmi bugün 2 milyar ABD Doları'na geçmiştir. Bilindiği gibi, Devlet Başkanlarımız bu rakamın kademeli olarak önce 5, daha sonra 10 milyar ABD Doları seviyesine çıkarılması konusunda talimat vermişlerdir. Bunun yanı sıra, Kazakistan'da faaliyet gösteren Türk iş adamlarını çatısı altında toplayarak, onlara yol gösteren TUKIB'in Türk yatırımlarının Kazakis-

tan'a getirilmesinde oynayacağı rol büyük önem arz etmektedir.

Bu vesileyle, TUKIB'in dergi çıkarma konusunda almış olduğu kararı sevinçle karşıladığımızı ifade etmek isterim. İlk sayısını okumakta olduğunuz derginin Kazakistan ve Türkiye'den önemli haberleri, ekonomik kalkınma ve yatırım fırsatları hakkındaki güncel bilgileri yayınlamak suretiyle ülkelerimiz arasındaki ilişkilerin gelişmesine katkı sağlayacağına inanıyorum. TUKIB'in Kazak-Türk dostluğuna inanan, kardeşliğimize gönülden bağlı olan tüm okurlara armağan ettiği derginin hepimize hayırlı olmasını diliyorum.

**Kazakistan Cumhuriyeti
Ankara Büyükelçisi
Abzal Saparbekuli**

Құрметті Фырат Девелиоғлу!

22.01.2019 күні №19-006 хатқа

Тарихтың терең қойнауынан бастау алатын Қазақстан мен Түркияның байланыстары сан түрлі қиындақтардың тезінен өтті де, бүгін, ешнәрсеге қарамастан, қайта жығырып, жандана түсті. Кезінде асқаралы Алтайдан, Сарыарканың төсінен, Аралдың айналасынан басталған жиһангерлігіміз Бұғазшине, қарт Дунайға, Солтүстік Африканың шөлдеріне дейін жетіп, артына бір мезгіл тоқыраған еді. Бүгін болса, халықтарымыз достық пен ынтымақтарын қайта нығайтып, тәуелсіз Қазақстан және Түркия Республикалары Еуразия аймағының маңызды ойыншыларына айналды.

Бүгінде Қазақстан мен Түркия жан-жақты ынтымақтастығын стратегиялық деңгейге шығарумен шектеліп қана қоймай, күлді Түркі әлемінің көшін бастаған іргелі мемлекеттерге айналды. Өз халықтарының әл-ауқатын жақсартумен қатар, бауырлас халықтардың мұн-мұқтажын түгендеп, мүдделерін қорғауға ерекше назар аударып отыр. Бұл – көпті көрген, ұлы империялар құрған, тарихи және бүгінгі миссиясын терең ұғынған, мейірабан да еселі елдерге тән қасиет.

Өз миссиямызға адал болып, міндетімізді орындап, өз халықтарымызбен қатар адамзатқа шапағат нұрын төге алуымыз үшін, қазақтың көрнекті ағартушысы Ахмет Байтұрсынұлы айтпақшы, біз бай болуымыз керек. Осы тұрғыда казак пен түркінің іскерлері мен жайсаңдарын біріктіріп отырған Казак-түрік іскерлер одағының атқарып отырған қызметі өте маңызды.

Жас ұйым саналатын TUKIB осы уақытқа дейін біраз жұмысты атқарып үлгерді. Алда одан да үлкен межелер тұр. Мәселен, 1992 жылы 30 млн. АҚШ долларымен басталған Қазақстан мен Түркия арасындағы екіжақты сауда айналымы қазіргі таңда 2 млрд. АҚШ долларынан асып түсті. Мемлекет басшыларымыздың бұл көрсеткішті алдымен 5, одан кейін 10 млрд. долларға жеткізуді тапсырғаны белгілі. Сонымен қатар, Қазақстанда жұмыс істейтін түрік кәсіпкерлерін бір шаңырақ астына жинап, оларға жол сілтеп отырған TUKIB-тің түрік инвестицияларын Қазақстанға тартуда атқарар ролі де орасан.

Осы тұрғыда TUKIB-тің бұдан былай журнал шығару туралы қабылдаған шешімін қуанышпен қарсы алғанымызды айтқым келеді. Қолдарыңызға бірінші саны тиіп отырған бұл басылым Қазақстан мен Түркияның маңызды жаңалықтарын, экономикалық даму, инвестициялық мүмкіндіктер туралы өзекті ақпаратты уақытылы жариялап отыру арқылы елдеріміз арасындағы жан-жақты байланыстардың одан әрі ілгерілеуіне өз үлесін қосады деп сенемін. TUKIB-тің казак-түрік достығына сенетін, бауырластық мақсат-мұраттарымызға адал қалың оқырманға тарту етіп отырған осы журналы баршамазға құтты болсын деп тілеймін.

Құрметпен,

Елші

А.Сапарбекұлы

Қазақстан Республикасы, 010000
Астана қ., Қонаев к., 2
Тел.: +7 (7172) 62 06 20
Факс: +7 (7172) 62 06 00
www.invest.gov.kz

Республика Казахстан, 010000
г. Астана, ул. Куняева, 2
Тел.: +7 (7172) 62 06 20
Факс: +7 (7172) 62 06 00
www.invest.gov.kz

05.02.2019
№ 12-01/191

**Председателю Совета правления TUKIB
Ф. Девелиоғлу**

Уважаемый Фырат Девелиоғлу!

Искренне поздравляю с выпуском первого номера ежеквартального журнала «TUKIB».

Будучи единым координационным центром для поддержки инвесторов на всех этапах деятельности, содействующим как турецким, так и казахстанским бизнесменам, TUKIB – это незаменимый мост между деловыми мирами Казахстана и Турции.

Сегодня Турция – в списке 11 ключевых стран, из которых Казахстан готов и хочет привлечь инвестиции. Нет сомнений, что Ассоциация турецких и казахстанских бизнесменов играет важную роль в том, чтобы поддерживать такую благоприятную атмосферу в отношениях двух стран. Мы уверены, что с выходом журнала «TUKIB», информация станет еще более доступной, достоверной и качественной – ведь это одно из главных условий для развития бизнеса.

«TUKIB» и «Kazakh Invest» преследуют одну глобальную цель – сделать ведение бизнеса проще, открывать новые возможности и пути развития для всех: инвесторов, предпринимателей и работников. Пусть журнал «TUKIB» станет важным и полезным инструментом на пути к нашей общей цели. Успехов и процветания!

С искренними поздравлениями,

Председатель Правления АО НК «Kazakh Invest»,

Туйакбаев С.К.

**TUKIB Yönetim Kurulu Başkanı
Sn.Fırat Develioğlu'na**

Saygıdeğer Fırat Develioğlu!

TUKIB Dergisi ilk sayısını en içten dileklerle kutlarım.

Yatırımcıların her aşamasında koordinasyon merkezi olan ve hem Kazak hem de Türk iş insanına destek veren TUKIB - Kazakistan ile Türkiye'nin iş dünyaları arasında vazgeçilmez bir köprüdür.

Bugün Türkiye, Kazakistan'a yatırım yapmasını istediği 11 kilit ülke listesindedir. Kuşkusuz, Türk Kazak İş Adamları Birliği iki ülke arasındaki bu olumlu atmosferin korunmasında önemli rol oynamaktadır. TUKIB Dergisinin

yayılanması ile birlikte bilgiler daha da erişilebilir, güvenilir ve kaliteli olacaktır, çünkü bunlar iş geliştirme için ana taşlardır. TUKIB ve Kazakh Invest iş yapma kolaylığını geliştirmek, yatırımcılara, iş adamlarına ve çalışanlara gelişme yolunda yeni imkanların önünü açmak gibi tek bir amaca hizmet etmektedir. TUKIB Dergisinin de bu amaçlara ulaşılmasında önemli araç olmasını diliyorum. Başarılarının devamını temenni ediyorum!

**En içten dileklerle,
Saparbek Tuyakbayev
Kazakh Invest
Yönetim Kurulu Başkanı**

**Председатель
Всемирной ассоциации
турок-ахыска
«DATÜB»
Зиятдин КАСАНОВ**

**СОВЕТУ ПРАВЛЕНИЯ
АССОЦИАЦИИ ТУРЕЦКИХ
И КАЗАХСТАНСКИХ
БИЗНЕСМЕНОВ ТУКИБ**

СМИ играют большую роль в нашей жизни. «Кто владеет информацией – то владеет миром». Они – наш источник информации, наши глаза и уши, без них мы жили бы в неведении и вечном незнании.

Ассоциация турецких и казахстанских бизнесменов ТУКИБ проводит отличную работу, делая все для пользы двух стран, создавая мост между нашими странами.

Я искренне поздравляю вас с выпуском первого номера журнала «TUKIB» и верю, что благодаря вам информация станет еще более доступной, достоверной и качественной.

Желаю успехов и процветания вашему изданию!

**Председатель
Всемирной ассоциации
турок-ахыска
«DATÜB»
Зиятдин КАСАНОВ**

**TÜKİB - TÜRK-KAZAK İŞADAMLARI BİRLİĞİ'NİN
YÖNETİM KURULUNA TEBRİK MESAJI**

Türk-Kazak İş Adamları TÜKİB olarak iki ülke adına güzel çalışmalar yaparak, ülkemiz adına bir köprü oluşturduunuz. Yeni yayın hayatına başlayacak olan Dergi ile çalışmalarınızı taçlandırarak, basın aracılığı ile çalışmalarınızı duyurarak ve ülkelerarası arenada yerinizi alacağımıza gönülden inanıyorum. Yayın hayatına girecek olan Derginize Şahsım ve Yönetim Kurulu adından tebrik eder, hayırlı olsun dileklerimi iletir, yayın hayatınızda başarılar dilerim.

Ziyatdin Kassanov
DATÜB Genel Başkanı

**T.C.
TÜRKİYE RADYO TELEVİZYON KURUMU
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
ASTANA TEMSİLCİLİĞİ
Kunayev 12/1, Ofis: 6-05**

Sayı : 21855169-KZ.00.00/ 241
Konu : Tebrik

19/02/2019

TÜRK-KAZAK İŞADAMLARI BİRLİĞİ YÖNETİM KURULU'NA

Çağımız enformasyon çağı olmakla, basın önemli güce sahiptir. Geniş kitleler ve kamuoyu ancak haberdar olabildikleri konuda bilgi sahibi olabilmekte, bu bağlamda birçok önemli faaliyet, basında yer bulamadığı için, bilinmemekte ya da ancak çok dar bir grup arasında olup biten gelişme mahiyetine bürünmektedir.

Özellikle, yazılı basının bu anlamda özel bir yeri olduğunu ifade etmek isterim. Görsel basının anlık ve kitlesel etkisine karşın, yazılı basının kalıcılığı ve ulaşma kolaylığından dolayı, çoğu zaman daha yaygın ve geleceğe miras bırakıcı bilgi kaynağı olma özelliği taşımaktadır.

Bu bağlamda TÜKİB'in dergi çıkartılma kararından dolayı tebriklerimi sunar, uzun soluklu olmasını dilerim. Aynı zamanda derginin, iki kardeş ülke Türkiye ve Kazakistan arasındaki ekonomik ilişkilerin daha da güçlenmesi ve çeşitlenmesine de büyük katkılar sunacağına olan inancımı da ifade etmek isterim.

Saygılarımla,

Doç. Dr. Abdülhamit AVŞAR
TRT KAZAKİSTAN TEMSİLCİSİ

**Абдулхамит Авшар,
представитель TRT
в Казахстане**

**СОВЕТУ ПРАВЛЕНИЯ
АССОЦИАЦИИ ТУРЕЦКИХ
И КАЗАХСТАНСКИХ
БИЗНЕСМЕНОВ**

Поскольку наш век является веком информации, то СМИ обладают значительной властью.

Общество, люди могут быть проинформированы о происходящем за счет того, что им преподносят СМИ, и в этом контексте многие важные события не отражаются в прессе, о них известно только лишь достаточно узкому кругу людей.

В частности, я хотел бы заявить, что печатные СМИ занимают особое место в нашей жизни.

Несмотря на мгновенный и массовый эффект визуальных носителей, печатные СМИ чаще всего являются более распространен-

ным источником информации из-за легкого доступа и долгосрочного сохранения информации.

Хочется поздравить TÜKİB с их решением издавать журнал и пожелать, чтобы он был долгосрочным. А также хочу выразить свое убеждение в том, что журнал еще, больше укрепит экономические отношения между двумя братскими странами и внесет свой большой вклад в развитие отношений между Турцией и Казахстаном.

**С уважением, доцент,
доктор Абдулхамит Авшар,
представитель TRT
в Казахстане**

Foto <https://www.dookinternational.com>

BÜYÜK BOZKIR'IN YEDİ YÖNÜ

Mekân her şeyin, zaman ise tüm vakaların ölçüsüdür. Mekân ile zaman birleştiği çağda ulusun tarihi başlar. Bu sıradan bir özdeyiş olarak değerlendirilecek tespit değildir.

Kazakistan
Cumhuriyeti
Kurucu
Cumhurbaşkanı
Nursultan
Nazarbayev'in
makalesi

СЕМЬ ГРАНЕЙ ВЕЛИКОЙ СТЕПИ

Пространство – мера всех вещей, время – мера всех событий. Когда смыкаются горизонты пространства и времени, начинается национальная история. И это не просто красивый афоризм.

Статья
Первого
Президента
Республики
Казахстан
Н. А. Назарбаева

В самом деле, если задуматься об истории немецкого, итальянского или индийского народов, то вполне справедливо возникает вопрос о соотношении территории и великих достижений этих народов в ходе тысячелетней истории. Конечно, Древний Рим и современная Италия – это не одно и то же, но итальянцы заслуженно гордятся

G erçekten de Almanların, İtalyanların veya Hint halklarının yıllıklarına baktığımızda bu milletlerin binlerce yıllık tarihlerindeki büyük başarıların önemli bir kısmının mekân tuttıkları bölgelerle bağlantısı meselesi akla gelmektedir. Elbette kadim Roma demek bugünkü İtalya demek değildir, lakin İtalyalılar tarihî kökleriyle övünebilmektedir.

своими корнями. Древние готы и современные немцы также не являются одним и тем же народом, но все они – часть огромного исторического наследия Германии. Древняя Индия с ее богатой полиэтничной культурой и современный индийский народ закономерно рассматриваются как одна уникальная цивилизация, продолжающая свое развитие в непрерывном потоке истории.

И это правильный подход, позволяющий понять свои истоки, да и всю национальную историю во всей глубине и сложности.

История Казахстана также должна быть понята с высоты современной науки, а не по ее отдельным фрагментам. И для этого есть убедительные аргументы.

Во-первых, большинство протогосударственных объединений, о вкладе которых пойдет ниже речь, образовались на территории Казахстана, став одним из элементов этногенеза казахской нации.

Bu övünç, yersiz değildir. Bunun gibi eski Gotlar ile bugünkü Almanlar da aynı ulus değildir, fakat onlar da Almanya'nın zengin tarihî geçmişinin bir parçasıdır. Çok uluslu zengin bir kültüre sahip eski Hindistan ile bugünkü Hint halkını tarihî süreçte kesintisiz gelişmesini sürdüren tek bir medeniyet olarak kabul etmek mümkündür.

Bu, tarihe doğru bakabilmenin sonucudur. Zira bu şekilde köklerimiz bilme, derinlemesine eğilerek millî tarihimizin karmaşık sorunlarını çözme imkânı doğmaktadır.

Kazakistan tarihi de parça parça ele alındığında değil ancak çağcıl bilim penceresinden bir bütün olarak bakıldığında anlaşılacaktır. Bunun için gerekli dayanaklarımız da mevcuttur.

Birinci olarak, yaptıkları katkılar aşağıda ele alınacak ilk devlet örgütlenmelerin tamamı Kazakistan bölgesinde kurulmuş ve Kazak etnik kimliğinin başlıca unsurlarını meydana getirmiştir.

История Казахстана также должна быть понята с высоты современной науки, а не по ее отдельным фрагментам. И для этого есть убедительные аргументы.

Во-вторых, те выдающиеся культурные достижения, о которых пойдет разговор, не были привнесены в степь, а в большинстве случаев родились именно на нашей земле и лишь затем распространились на Запад и Восток, Север и Юг.

В-третьих, исторические находки последних десятилетий отчетливо подтверждают неразрывную связь наших предков с самыми передовыми технологическими новациями своего времени и позволяют по-новому взглянуть на место Великой степи в глобальной истории.

Наконец, названия некоторых казахских племен и родов на многие сотни лет старше этнонима «казақ», что, бесспорно, свидетельствует о совершенно ином горизонте национальной истории, нежели предполагалось ранее.

Европоцентристская точка зрения не позволяла увидеть того реального факта, что саки, гунны, прототюркские этнические группы были частью этногенеза нашей нации.

К тому же принципиально важно отметить, что речь идет об истории Казахстана, которая является общей для многих этносов, проживающих на нашей территории длительное время. Это наша общая история, вклад в которую внесли многие выдающиеся деятели разной этнической принадлежности.

Сегодня нам необходим позитивный взгляд на собственную историю. Однако он не должен сводиться лишь к избирательному и конъюнктурному освещению того или иного исторического события. Черное – неразлучный спутник белого. Вместе они образуют неповторимую цветовую гамму жизни как отдельного человека, так и целых народов. В нашей истории было немало драматических моментов и трагедий, смертоносных войн и конфликтов, социально опасных экспериментов и политических катаклизмов. Мы не вправе забывать о них. Необходимо осознать и принять свою историю во всей ее многогранности и многомерности.

Вопрос не в том, чтобы показать свое величие за счет понижения роли других народов. Главное, спокойно и объективно понять нашу роль в глобальной истории, опираясь на строгие научные факты. Итак, семь граней Великой степи.

İkinci olarak, söz konusu ettiğimiz büyük kültürel başarılar dışarıdan getirilip önümüze hazır biçimde konmamıştır, bilakis bunların büyük kısmı bu uçsuz bucaksız ülkede meydana gelmiş, sonra da Batı'ya, Doğu'ya, Kuzey'e ve Güney'e yayılmıştır.

Üçüncü olarak, son yıllarda ele geçen tarihî buluntular, atalarımızın kendi devirlerindeki en gelişmiş ve en ileri teknolojik yeniliklerle doğrudan ilgili olduğunu ispat etmektedir. Bu buluntular, Büyük Bozkır'ın dünya tarihindeki yerine yeni bir bakış açısıyla bakma imkânı vermektedir.

Esasen bazı Kazak boy ve uyruklarının adları “Kazak” adından asırlarca önce mevcuttu. Bu da bizim millî tarihimizin köklerinin bugüne değin ifade edilen çağlardan çok öncelere dayandığını göstermektedir. Avrupai bakış açısı Sakalar, Hunlar gibi bugünkü Türk halklarının tarihî ataları sayılan etnik toplulukların, tarihî teşekkülümüzün ayrılmaz parçaları olduğu gerçeğini görmemize engel oldu.

Diğer yandan uzun yıllardan beri bu topraklarda yaşayagelen etnik unsurlar için de ortak bir Kazakistan tarihi kavramını varlığından söz etmek lazımdır. Bu, çeşitli etnik unsurların birçok büyük şahsiyeti vasıtasıyla kendi katkılarını yaptıkları bütün halkımızın ortak tarihidir.

Bugün tarihimize doğru ve dikkatli bakmamız gerek. Ancak herhangi bir tarihî vakayı yalnızca seçici ve topludurumluk (konjonktürel) açıdan değerlendirmek doğru değildir. Ak ile kara birbirinden ayrılmaz kavramlardır. Bunlar birleştikleri zaman kişilerin de toplumların da hayatlarına benzersiz renkler katarlar. Bizim tarihimizde acılı devirler ile üzücü olaylar, kanlı savaşlar ile çarpışmalar, toplum açısından tehlikeli sınavlar ile siyasi ovuşturma ve sürgünler az değildir. Bunları unutmaya hakkımız yok. Çok yönlü ve geniş tarihimizi doğru anlayarak olduğu gibi kabul etmemiz gerektir.

Biz başka ulusların rollerini küçülterek kendi büyüklüğümüzü göstermek çabasında değiliz. Tam tersine sağlam bilimlik belge ve bilgilere dayanarak dünya tarihindeki rolümüzü dikkatli ve doğru biçimde tespit etmek zorundayız.

Büyük Bozkır'ın yedi yüzü, yedi yönü üzerinde duralım.

I. ПРОСТРАНСТВО И ВРЕМЯ НАЦИОНАЛЬНОЙ ИСТОРИИ

Наша земля, без преувеличения, стала местом, откуда происходят многие предметы материальной культуры. Многие из того, без чего просто немыслима жизнь современного общества – было в свое время изобретено в наших краях. В своем развитии насельники степей открыли миру множество технических новшеств, стали родоначальниками изобретений, которые до сих пор используются во всех частях света. Летописи хранят немало известных фактов, когда предки казахов не раз кардинально меняли ход политической и экономической истории на обширных пространствах Евразии.

ВСАДНИЧЕСКАЯ КУЛЬТУРА

Всем известно, что Великая степь подарила миру коневодство и всадническую культуру.

Впервые одомашнивание лошади человеком произошло на территории современного Казахстана, о чем свидетельствуют раскопки поселения «Ботай» на севере страны.

Одомашнивание лошади дало нашим предкам немыслимое на тот период превосходство, а в планетарном масштабе произвело крупнейшую революцию в хозяйстве и военном деле.

Вместе с тем одомашнивание лошади положило начало культуре всадничества. Всадник на коне, вооруженный луком, пикой либо саблей, стал своеобразным символом эпохи, когда на авансцену истории выходят могущественные империи, созданные кочевыми народами.

Изображение конного знаменосца – наиболее узнаваемая эмблема героической эпохи и особый «культурный код» кочевого мира, формирование которого связано с зарождением всадничества.

Мощность автомобильных двигателей до сих пор измеряют в лошадиных силах. И эта давняя традиция – символическая дань той величайшей эпохе, когда на планете господствовал всадник.

Мы не должны забывать о том, что вплоть до XIX века человечество пользовалось плодами этой

I. ULUS TARİHİNDE MEKÂN VE ZAMAN

Bizim ülkemiz birçok maddi kültürün unsurunun ortaya çıktığı toprak ve başladığı yerdir dersek mübalağa etmiş olmayız. Bugünkü toplumun vazgeçilmezleri hâline gelen birçok eşya, vaktiyle bizim ülkemizde icat edilmiştir. Büyük Bozkır'ı mekân tutan eski insanlar nice teknik şeyler icat etmişler, o vakte değin görülmemiş yeni araç ve gereçler yapmışlardır. Günümüzde insanoğlu, dünyanın dört köşesinde hâlâ kullanılmaktadır. Eski yıllıklar, bugünkü Kazakların atalarının geniş Avrasya kıtasında siyasi ve iktisadi tarihin gidişatını defalarca kökünden değiştirdiğini ortaya koymaktadır.

1. ATA BİNME KÜLTÜRÜ

Ata binme kültürü ve at yetiştiriciliğinin yeryüzüne Büyük Bozkır'dan yayıldığını tarih belirtmektedir.

Ülkemizin kuzeyinde bulunan Bakır Çağı'na ait Botay adlı yerleşim yerinde yapılan kazı çalışmaları atın ilk kez bugünkü Kazakistan topraklarında evcilleştirildiğini göstermektedir.

Atı evcilleştirme sayesinde atalarımız kendi dönemlerinde tarihi imkânsız bir üstünlüğe sahip oldular. Atın evcilleştirilmesi dünya çapında ise tarım ve askerlik alanlarında olağanüstü bir devrimin önünü açtı.

Atın ehlileştirilmesi ata binme kültürünün de temellerini attı. Tepeden tırnağa silahlanarak çıplak ata binmiş heybetli askerlerin kurduğu göçebe imparatorlukları, tarih sahnesine çıktıkları devrin simgesi hâline geldiler.

Bayrak taşıyan atlı asker tasviri, kahramanlar döneminin en tanınmış simgesi, aynı zamanda atlı askerlerin ortaya çıkmasıyla teşekkül eden göçebe dünyasının “kültürel kodları”nın önemli bir unsurudur.

Motorlu taşıtların gücü günümüzde bile hâlâ atın gücüyle ölçülmektedir. Bu gelenek ise yeryüzüne çıplak atlıların hâkim olduğu büyük devre gösterilen hürmetin ifadesidir.

Dünyanın her yerine kadim Kazak topraklarından yayılan bu büyük teknolojik devrimin meyvesini insanoğlunun on dokuzuncu yüzyıla değin yediğini unutmamalıyız.

Принципиально важно отметить, что речь идет об истории Казахстана, которая является общей для многих этносов, проживающих на нашей территории длительное время. Это наша общая история, вклад в которую внесли многие выдающиеся деятели разной этнической принадлежности.

Bugün tarihimize doğru ve dikkatli bakmamız gerek. Ancak herhangi bir tarihî vakayı yalnızca seçici ve topludurumluk (konjonktürel) açıdan değerlendirmek doğru değildir.

великой технологической революции, пришедшей в мир с древней казахской земли.

В древнюю эпоху Степной цивилизации уходят истоки базовых компонентов современной одежды. Всадническая культура породила и оптимальное облачение для всадника-воина. Стремясь к удобству и практичности во время верховой езды, наши предки впервые разделили одеяние на верхнюю и нижнюю части. Так они изобрели первые прообразы штанов.

Это дало всадникам свободу действий при верховой езде и ведении боя верхом. Степняки шили штаны из кожи, войлока, пеньки, шерсти и льна. За прошедшие тысячи лет этот вид одежды принципиально не изменился. Древние штаны, найденные при раскопках, имеют такую же форму, как и современные.

Также известно, что сегодня все разновидности сапог являются «преемниками» мягкой обуви с голенищем и каблуком, которые кочевники использовали для верховой езды.

Стремясь улучшить управление лошадью во время езды, степняки изобрели высокое седло и стремяна. Новшества позволили всаднику уверенно сидеть на коне и даже при быстром движении эффективнее использовать свое оружие – лук, копье, саблю.

Наши предки довели до совершенства стрельбу из лука на скаку – это изменило и конструкцию оружия: он стал композитным-сложносоставным, более удобным и убийственным, а стрелы получили оперение и металлический наконечник, пробивающий доспехи.

Другим технологическим новшеством, принесенным тюркскими племенами, обитавшими на территории Казахстана, стало изобретение сабли, отличительной чертой которой стал прямой или изогнутый клинок с отклоненной в сторону лезвия рукоятью. Данное оружие стало наиболее важным и распространенным в арсенале наступательного вооружения.

Наши предки первыми создали из пластин защитную броню для коня и всадника. Это привело к появлению тяжеловооруженной конницы – важнейшей военной новации евразийских кочевников. Ее эволюция в период с I тыс.

Bugünkü giyim tarzının temel bileşenlerinin kökleri, Bozkır Medeniyeti'nin ilk dönemlerine değin uzanmaktadır. Ata binme kültürü, atlı askerin derli toplu giyiniş tarzını doğurdu. At üstünde rahat ve kullanışlı için atalarımız ilk kez giyimi alt ve üst olmak üzere ikiye ayırdılar. Böylece malum pantolonun ilk örneği meydana çıktı.

Bu ise atlı kişilerin at üstüne hüner göstermesine ve çarpışırken rahat hareket etmesine imkân sağladı. Bozkırda yaşayan halk, deri, keçe, kendir, yün ve kenevir pantolon diktiler. Binlerce yıl geçmesine rağmen bu giysi türü hiç değişmedi. Kazı çalışmalarında bulunan eski pantolonların bugünkü pantolonlardan hiçbir farkı yoktur.

Yine bugünkü bütün çizme çeşitleri, göçebelerin ata binerken giydikleri yumuşak ökçeli uzun deri çizmenin «mirasçıları» olduğu açıktır.

At üstünde gezen göçebeler, atlarına erkin binmek ve onları istedikleri gibi denetlemek için yüksek eyer ile üzeniyi icat ettiler. Bu buluş ise binicinin at üstünde çakılı kazık gibi silahın oturmasına, ayrıca elindeki silahını da kolay ve verimli kullanmasına imkân sağladı.

Atalarımız çarpmakta olan atın üstünde iken yay kullanmayı olabildiğince geliştirdiler. Buna bağlı olarak bu silahın yapısı da değişmiş, gittikçe daha karmaşık, kullanışlı ve güçlü olmaya başlamıştır. Arkasına kuş tüyü takılan demir uçlu ok, çelik zirhi delen bir silah hâline gelmiştir.

Kazakistan bölgesinde yaşamış Türk boylarının icat ettiği diğer bir teknoloji ise kılıçtır. Bu kılıçların düz ve eğik ağızlı türleri vardı. Bu silah daha sonra en önemli ve yaygın savaş aracına dönüştü.

Süvariye ve bindiği atı korumaya yarayan zirhi da ilk yapan bizim atalarımızdır. Avrasya göçebelerinin olağanüstü askerî gücü teknoloji olarak kabul edilen tepeden tırnağa demir kuşanmış atlı asker böylece ortaya çıktı. Ateşli silah icat edilip herkeşçe kullanılmaya başlayınca değin atlı askerliğin gelişmesi, MÖ birinci binyıl ile MS birinci binyıl arasında göçebelerin uzun dönem boyunca tarihte görülmemiş askerî üstünlüğü temin eden askerî türü olan süvari birliğinin oluşmasına hizmet etti.

до н. э. – до I в. н. э. повлияла на создание особого рода войск – тяжелой кавалерии, обеспечившей на долгое время небывалое военное превосходство степнякам вплоть до изобретения и массового применения огнестрельного оружия.

ДРЕВНЯЯ МЕТАЛЛУРГИЯ ВЕЛИКОЙ СТЕПИ

Изобретение способов получения металлов открыло новую историческую эпоху и навсегда изменило ход развития человечества. Казахская земля, богатая многообразными металлическими рудами, также стала одним из первых центров появления металлургии. Еще в глубокой древности на землях Центрального, Северного и Восточного Казахстана возникли очаги горнорудного производства и выплавки бронзы, меди, свинца, железа, серебра и золота, изготовления листового железа.

Наши предки постоянно развивали производство новых, более прочных металлов, что открывало им возможности для ускоренного технологического прогресса. Об этом говорят найденные при раскопках печи для выплавки металла, украшения, предметы быта и оружие ранних эпох. Это свидетельствует о высоком технологическом развитии степных цивилизаций, существовавших на нашей земле в далекой древности.

ЗВЕРИНЫЙ СТИЛЬ

Наши предки жили в полной гармонии с окружающим миром и считали себя неотделимой частью природы. Этот ключевой принцип бытия сформировал мировоззрение и ценности народов Великой степи. Древние жители Казахстана обладали высокоразвитой культурой – имели свою письменность и мифологию.

Наиболее ярким элементом их наследия, отражением художественного своеобразия и богатства духовного содержания является «искусство звериного стиля». Использование образов животных в быту было символом взаимосвязи человека и природы, указывало на духовные ориентиры степняков.

Они предпочитали изображать хищников, в основном семейства кошачьих. Наверное, совсем

2. BÜYÜK BOZKIR'DA MADENCİLİK

Maden üretimi yöntem ve tekniklerinin bulunması tarihte yeni bir çağ açtı ve insanlığın gelişme sürecini kökünden değiştirdi. Maden yatakları bakımından enikonu zengin olan Kazak toprakları, madencilik ortamına çıktığı ilk merkezlerden biridir. İlk çağlardan beri Kazakistan'ın orta, kuzey ve doğu bölgelerinde maden ocakları açılmış, tunç, bakır, çinko, gümüş ve altın alaşımları elde edilmeye başlamıştır.

Atalarımızın yeni ve dayanıklı madenler üretimini geliştirmesi, teknolojik açıdan hızlı bir şekilde ilerlemesini de sağladı. Kazı sırasında bulunan maden eritme ocakları, el yapımı süs eşyaları, eski çağlara ait ev eşyaları, savaş araç ve gereçleri bunu açıkça ortaya koymaktadır. Bütün bunlar eski çağlarda bizim topraklarımızdaki Bozkır medeniyetinin teknolojik açıdan ne kadar hızlı geliştiğini göstermektedir.

3. HAYVAN ÜSLUBU

Bizim atalarımız doğa ile iç içe yaşamış ve kendilerini tabiatın ayrılmaz bir parçası saymışlardır. Bu temel hayat ilkesi, Büyük Bozkır topluluklarının dünya görüşü ile değerlerini teşekkül ettirdi. Kazakistan'ın kendi yazısı ve mitleri bulunan eski sakinleri ileri bir kültüre sahiptir.

Onların mirasının parlak görünüşü, estetik geçmişi ile manevi zenginliğinin sembolü, «hayvan üslubu» sanattır. Hayvan tasvirlerinin gündelik hayatta kullanılması insan-tabiat ilişkisinin simgesi sayılmış ve göçebelerin manevi istikametini de belirlemiştir.

Atalarımız yırtıcıların, bilhassa kedigiller familyasına mensup hayvanların resimlerini çokça çizmişlerdir. Bağımsız Kazakistan'ın simgelerinden birinin de yerli hayvanlar âleminde seyrek rastlanan vakur görünüşlü kar parsı olması da rastlantı değildir.

Bu bağlamda hayvan üslubu, atalarımızın olağanüstü bir sınai tecrübeye sahip olduğunu göstermektedir. Atalarımız oyarak tasvir etmeyi, metali işleme tekniğini, özellikle de bakır ile tunçtan döküm yapma ve altın varak hazırlamanın karmaşık yöntemlerini çok iyi biliyorlardı.

В древнюю эпоху Степной цивилизации уходят истоки базовых компонентов современной одежды. Всадническая культура породила и оптимальное облачение для всадника-воина. Стремясь к удобству и практичности во время верховой езды, наши предки впервые разделили одеяние на верхнюю и нижнюю части. Так они изобрели первые прообразы штанов.

Bizim atalarımız doğa ile iç içe yaşamış ve kendi-lerini tabiatın ayrılmaz bir parçası saymışlardır. Bu temel hayat ilkesi, Büyük Bozkır topluluklarının dünya görüşü ile değerlerini teşekkül ettirdi. Kazakistan'ın kendi yazısı ve mitleri bulunan eski sakinleri ileri bir kültüre sahiptir.

не случайно одним из символов суверенного Казахстана стал снежный барс – редкий и благородный представитель местной фауны.

При этом звериный стиль отражает и высочайшие производственные навыки наших предков – хорошо известны художественная резьба, техника работы с металлами: плавки и литья меди и бронзы, методы сложного изготовления листового золота.

В целом феномен «звериного стиля» является одной из высочайших вершин в мировом искусстве.

ЗОЛОТОЙ ЧЕЛОВЕК

Сенсационным для мировой науки открытием, позволившим по-новому взглянуть на наши истоки, стал найденный в Казахстане в 1969 году в Иссыке «Золотой человек», именуемый в кругах ученых-искусствоведов «казахстанским Тутанхамом».

Воин поведал нам о многом. Наши предки создавали художественные творения высочайшего уровня, до сих пор поражающие воображение. Искусное золотое обличие воина указывает на уверенное владение древними мастерами техникой обработки золота. Оно также открыло богатую мифологию, отражающую силу и эстетику Степной цивилизации.

Так степняки возвеличили личность вождя, возводили его в ранг солнцеподобного божества. Роскошное убранство погребения познакомило и с интеллектуальными традициями предков. На одной из серебряных чаш, найденных около воина, были обнаружены нацарапанные знаки – следы самой древней письменности, когда-либо найденной в Центральной Азии.

КОЛЫБЕЛЬ ТЮРКСКОГО МИРА

Большое значение для истории казахов и других народов Евразии имеет Алтай. Испокон веков эти величественные горы не просто украшали земли Казахстана, но и являлись колыбелью тюрков. Именно здесь в середине I тыс. н. э. зародился тюркский мир, и наступила новая веха в жизни Великой степи

Umumen “hayvan üslubu” olgusu dünya sanatının zirvelerinden biri sayılmaktadır.

4. ALTIN ADAM

Kökenlerimize ve geçmişimize yeni bir bakış açısıyla bakmamızı sağlayan ve bilim dünyasında heyecan uyandıran yenilik, 1969 yılında Kazakistan'ın Esik kurganında bulunan, sanat tarihçilerince “Kazakistanlı Tutanhamun” diye adlandırılan “Altın Adam”dır.

Bu asker, birçok esrarı çözüme kavuşturdu. Bizim atalarımız, bugün bile insanları hayrete düşürebilen, çok yüksek seviyeli sanat eserleri dünyaya getirmişlerdir. Askerin altınla kaplanmış giyimleri, eski ustaların altın işleme tekniklerini çok iyi bildiklerini göstermektedir. Diğer yandan bu yenilik, Bozkır Medeniyeti'nin yüksek gücünü ve estetiğini açığa çıkaran mitolojiyi de gözler önüne serdi.

Bozkır halkı öz önderine böyle tazim etmiş, onu güneş seviyesine çıkararak ululamıştır. Kurgandan çıkan süslü ve işlemeli eşyalar, eski atalarımızın bir entelektüellik geleneğine sahip olduğunu da göstermektedir. Askerin yanında bulunan gümüş kâselerin birinin üstünde oyularak yapılmış işaretler mevcuttur. Bu ise Orta Asya bölgesinde o güne değin bulunan en eski yazı örneğidir.

5. TÜRK DÜNYASININ BEŞİĞİ

Kazakların ve diğer Avrasya halklarının tarihinde Altay çok önemli yere sahiptir. Bu yüce dağlar, asırlar boyunca yalnızca Kazak ülkesinin tacı değil aynı zamanda Türk dünyasının da beşiği sayılmaktadır. İşte tam bu yörede MS birinci binyılın ortalarında Türk dünyası teşekkül etmiş ve Büyük Bozkır'ın bağrında yeni bir dönem başlamıştır.

Tarih ve coğrafya, Türk devletleri ile büyük göçebe imparatorlukları sürekliliğinin çok özel bir modelini oluşturdu. Bu devletler uzun vakit boyunca birbirinin yerini alarak Orta Çağ Kazakistan'ında silinmez iktisadi, siyasi ve kültürel izler bıraktılar.

Bu büyük coğrafyayı ellerinde tutup yönetmeyi başaran Türkler, uçsuz bucaksız bozkırda göçer ve yerleşik medeniyetin nevi şahsına münhasır örneğini teşkil etmiş; sanat, bilim ve ticaret merkezine

История и география сформировали особую модель преемственности тюркских государств, великих степных империй. На протяжении многих веков они последовательно сменяли друг друга, оставив свой значительный след в экономическом, политическом и культурном ландшафте средневекового Казахстана.

Освоив пространство в широких географических границах, тюрки сумели создать симбиоз кочевой и оседлой цивилизаций, что привело к расцвету средневековых городов, которые стали центрами искусства, науки и мировой торговли. К примеру, средневековый Отырар дал человечеству одного из величайших умов мировой цивилизации Абу Насра аль-Фараби, в Туркестане жил и творил один из великих духовных лидеров тюркских народов Кожа Ахмет Яссауи.

ВЕЛИКИЙ ШЕЛКОВЫЙ ПУТЬ

Уникальное географическое расположение Казахстана – в самом центре Евразийского материка – с древнейших времен способствовало возникновению транзитных «коридоров» между различными странами и цивилизациями. Начиная с рубежа нашей эры, эти сухопутные маршруты трансформировались в систему Великого шелкового пути – трансконтинентальную сеть торговых и культурных связей между Востоком и Западом, Севером и Югом Большой Евразии.

Он стал устойчивой платформой для становления и развития глобального взаимобмена товарами и интеллектуального сотрудничества между народами.

Ключевыми посредниками важнейшей торговой магистрали древности и средневековья, обеспечивающими безупречную организацию и безопасность транспортных артерий, стали насельники Великой степи. Степной пояс соединил китайскую, индийскую, персидскую, средиземноморскую, ближневосточную и славянскую цивилизации.

С момента своего возникновения карта Великого шелкового пути в большей степени располагалась в пределах тюркских империй. Именно во времена господства тюрков в Централь-

dönüşen Orta Çağ şehirlerinin gelişmesinin önünü açmıştır. Mesela Orta Çağ'daki Oturar şehri, evrenlik medeniyetin büyük düşünürlerinden biri olan Ebu Nâsir El-Farabi'yi dünyaya getirirken Türk uluslarının manevi önderlerinden biri olan Hoca Ahmet Yesevi de Türkistan şehrinde yaşamış ve öğretisini yaymıştır.

6. BÜYÜK İPEK YOLU

Ülkemizin coğrafi bakımdan çok elverişli bir bölgede yani Avrasya kıtasının merkezinde bulunması, eskiden beri türlü devletler ve medeniyetler arasında dehlizler kurulmasına etki etmiştir. Miladın ilk yıllarından itibaren bu yollar, Büyük Avrasya'nın doğusu ile batısı, kuzeyi ile güneyi arasındaki ticaret ve kültür ilişkilerinin kıtalararası ağına yani Büyük İpek Yolu sistemine dönüştü.

Bu yol, halklar arasındaki ticari mal dolaşımı ile entelektüel iş birliğinin oluşup gelişmesinde daimi bir platform rolü üstlendi. Kervan yollarını inşa edip emniyetini sağlayan Büyük Bozkır halkı, İlk Çağ ve Orta Çağ'daki çok önemli ticari ilişkilerin de başlıca aracısı sayıldı. Bozkır'ın yüzü Çin, Hint, Fars, Akdeniz, Yakın Doğu ve İslav medeniyetlerini birbiriyle buluşturdu. İlk ortaya çıktığı andan itibaren Büyük İpek Yolu haritası esasen Türk imparatorluklarının topraklarını içine alıyordu. Orta Asya'ya Türklerin hükümlerinde olduğu dönemde Büyük İpek Yolu, yükselişinin son sınırına ulaşmış, uluslararası iktisadın artmasında ve kültürün gelişmesinde büyük rol oynamıştır.

7. ELMA VE LALENİN ANA VATANI

Yüce Alatav'ın yamaçlarının elma ve lalenin ana vatani olduğu ilmi açıdan ispatlanmıştır. Çok sıradan olmasına rağmen bütün dünya için büyük öneme sahip bulunan bu bitkiler burada tomurcuklanıp yeryüzüne yayılmıştır. Kazakistan bugün de dünyadaki bütün elmaların atası sayılan kırmızı elmanın (malus sieversii) ana vatani olarak bilinmektedir. Bu cins, en yaygın meyve türünü dünyaya armağan etmiştir. Hepimizin bildiği elma, bizdeki elmanın genetik bir cinsidir. Bu cins, Kazakistan bölgesindeki İle Alatavı yamaçlarından Büyük İpek Yolu'nun eski güzergâhı vasıtasıyla

Сенсационным для мировой науки открытием, позволившим по-новому взглянуть на наши истоки, стал найденный в Казахстане в 1969 году в Иссыке «Золотой человек», именуемый в кругах ученых-искусствоведов «казахстанским Тутанхамом».

Ключевыми посредниками важнейшей торговой магистрали древности и средневековья, обеспечивающими безупречную организацию и безопасность транспортных артерий, стали насельники Великой степи.

ной Евразии Великий шелковый путь достиг наивысшего расцвета и способствовал экономическому процветанию и культурному подъему в международном масштабе.

КАЗАХСТАН – РОДИНА ЯБЛОК И ТЮЛЬПАНОВ

Научно доказано, что предгорья Алатау являются «исторической родиной» яблок и тюльпанов. Именно отсюда эти скромные, но значимые для всего мира растения постепенно расселились по всем странам. И сейчас Казахстан является хранителем прародительницы всех яблонь Земли – яблони Сиверса. Именно она подарила миру один из наиболее распространенных фруктов современности. Яблоки, которые мы знаем, это генетические разновидности плодов нашего вида яблони. По древним маршрутам Шелкового пути от предгорий Заилийского Алатау на территории Казахстана оно попало в Средиземноморье и потом распространилось по всему свету. И как символ этой долгой истории популярного плода, один из красивейших городов на юге нашей страны носит название «Алматы».

Собственно, здесь у нас, в Чу-Илийских горах, до сих пор можно встретить в первобытном виде жемчужины казахстанской флоры – тюльпаны Регеля. Эти прекрасные растения появились на нашей земле в полосе пустынь и предгорий Тянь-Шаня. Из казахской земли эти скромные, но необычные цветы постепенно расселились по всему свету, покорив своей красотой сердца многих народов.

Сегодня в мире существует более 3 тысяч сортов культурных тюльпанов, и большая их часть – «потомки» наших местных цветов. В Казахстане насчитывается 35 видов тюльпанов.

II. МОДЕРНИЗАЦИЯ ИСТОРИЧЕСКОГО СОЗНАНИЯ

Все эти вопросы требуют серьезного осмысления. Они касаются фундаментальных основ нашего мировоззрения, прошлого, настоящего и будущего народа

Полагаю, что нам можно будет начать эту работу с нескольких крупных проектов.

ilkin Akdeniz'e, oradan da bütün dünyaya yayılmıştır. Bu tanınmış yemişin derin tarihinin simgesi olarak yurdumuzun güneyindeki en güzel şehirlerden biri Almatı diye adlandırıldı.

Kazakistan sınırları içindeki Şuv ve İle dağlarının eteklerinde bugün hâlâ bitkiler âleminin cevheri sayılan ekin lalesinin (Regel lalesi) ilk türlerine rastlanmaktadır. Bu güzel bitkiler bizim vatanımızda Tanrı Dağları'nın eteği ile yarı çöl bozkırın birleştiği yerde meydana çıkmıştır. Kazak yurdunun bu basit ve özel çiçekleri güzelliği ile birçok ulusun yüreğini fethetmiş ve yavaş yavaş bütün dünyaya yayılmıştır.

Bugün yeryüzünde üç binden artık lale türü vardır ve bunların büyük çoğunluğu bizim Bozkır lalelerinin torunlarıdır. Hâlihazırda Kazakistan'da otuz beş tür lale yetişmektedir.

II. TARİH BİLİNCİNİ UYANDIRMAK

Ele alınan meseleler etraflıca düşünmeyi ve derince değerlendirmeyi gerektirmektedir. Ayrıca bu meseleler, bizim dünya görüşümüzle, halkımızın geçmişi, bugünü ve geleceğinin sağlam temelleriyle doğrudan ilgilidir.

Bu işe birkaç büyük tasarı ile başlamak mümkündür diye düşünüyorum.

1. ARŞİV-2025

Bağımsızlık yıllarında halkımızın geçmişini araştırarak bağlamında çok büyük işler yapıldı. Yurdumuzun tarihindeki yanlışların düzeltilmesini sağlayan "Madeniy Mura" (Kültürel Miras) izlencesi başarılı bir biçimde hayata geçirildi. Lakin atalarımızın hayatı ve olağanüstü medeniyeti hakkındaki birçok belge henüz bilimsel dönüşüme girmiş değildir. Bu belgeler dünyadaki çeşitli belgeliklerde araştırmacı ve incelemecileri beklemektedir.

Dolayısıyla eski devirlerden günümüze değinki zamanı kapsayan yerli ve yabancı belgeler üstünde derinlemesine araştırma ve incelemeler yapmak için "Arşiv-2025" adlı yedi yıllık bir izlençe yapılması gerektiğini düşünüyorum.

Bu tasarımın hayata geçirilmesi sürecinde tarih, belge ile kültür araştırmacılarından kurulan hususi

1. АРХИВ-2025

За годы Независимости проведена большая работа по изучению прошлого нашего народа – успешно реализована программа «Мәдени мұра», которая позволила восстановить забытые фрагменты исторической хроники. Однако многие документальные свидетельства о жизни предков и их уникальной цивилизации до сих пор не введены в научный оборот и ждут своего часа в многочисленных архивах по всему миру.

Поэтому я считаю, что нам необходимо создать семилетнюю программу «Архив-2025», в которую вошли бы серьезные фундаментальные исследования всех отечественных и зарубежных архивов, начиная с античности и кончая современностью.

В рамках его реализации нужно сфокусировать поисково-исследовательскую работу специальных групп историков, архивистов, культурологов на системном и долгосрочном взаимодействии с отечественными и крупнейшими зарубежными архивами.

Эта важная во всех отношениях деятельность не должна превратиться в «академический туризм» за государственный счет. Необходимо не только кропотливо собирать архивные данные, но и активно конвертировать их в цифровой формат, делая доступными для всех заинтересованных экспертов и широкой общественности.

Воспитание чувства гордости за свою историю, воспитание патриотизма должны начинаться со школьной скамьи. Поэтому важно создать историко-археологическое движение при школах и краеведческих музеях во всех регионах страны. Приобщенность к национальной истории формирует чувство единства своих истоков у всех казахстанцев.

2. ВЕЛИКИЕ ИМЕНА ВЕЛИКОЙ СТЕПИ

Известно, что исторический процесс в массовом сознании носит преимущественно персонафицированный характер. Многие народы заслуженно гордятся именами великих предков, ставших своеобразными послами своих стран.

Например, такие всемирно известные личности давно ушедших эпох, как Тутанхамон, Конфуций, Александр Македонский, Шекспир,

heyetlerin yerli ve yabancı büyük arşivlerle sistemli ve uzun süreli ilişki içinde araştırma ve inceleme çalışmalarına özel bir önem vermek gerektir.

Ancak ne olursa olsun bu önemli iş, devlet tarafından tertip edilen bir "akademik turizm"e dönüşmemelidir. Yalnızca toplanmakla yetinmeyip bütün araştırmacı ve vatandaşların kolayca ulaşabilmesi için arşiv belgelerini hızlı bir şekilde elektronik ortama aktarmak lazımdır.

Öz tarihiyle övünme duygusunun uyandırılması ve vatanseverlik eğitimi okuldan başlamalıdır. Dolayısıyla okullar ve bölgelerdeki bütün budun müzelerine bağlı tarihlik-kazibilimlik hareketler kurmak çok önemlidir. Ulus tarihini hafızalara yerleştirmek, bütün Kazakistanlılarda kendi geçmişlerine ortak bir bütün olarak bakma duygusunu geliştirecektir.

2. БҮҮК БОЗКІР'ІН БҮҮК ІСІМЛЕРІ

Kitlelerin bilincinde tarihî süreçlerin esasen kişileştirme özelliği gösterdiği bir gerçektir. Uluslar kendi ülkelerinin elçisi sayılan büyük atalarının isimleriyle övünmektedir.

Sözgelimi geçmiş çağlarda yaşamış Tutanhamun, Konfüçyüs, İskender, Shakspeare, Goethe, Puşkin, Washington gibi dünyaca bilinen şahıslar bugün kendi ülkelerinin paha biçilmez simgelik sermayeleri sayılmakta ve bu ülkelerin uluslararası arenada başarılı bir biçimde ilerlemesine yardımcı olmaktadır.

Büyük Bozkır Farabi, Yesevi, Kültigin, Baybars, Äz-Täwke, Abılay, Kenesarı ve Abay gibi birçok büyük şahsiyeti dünyaya getirmiştir.

Bundan dolayıdır ki öncelikle meşhur tarihî şahsiyetlerimiz ve onların başarılarının hürmetine açık havada heykel ve anıtlarla donatılmış "Büyük Bozkır'ın Büyük İsimleri" adlı bir ansiklopedik eğitim parkı açmamız gerektir.

İkinci olarak, devletin verdiği özel siparişler yoluyla bugün edebiyat, müzik, tiyatro ve resim alanında çalışan önemli kişiler, şairler ile devlet adamlarının tasvirlerinden oluşan bir galeri oluşturmak lazımdır.

Ayrıca burada alışılmış kalıpların dışına çıkarak alması gençlik sanatlarının yaratıcı gücünden faydalanmak da çok

«Научно доказано, что предгорья Алатау являются «исторической родиной» яблок и тюльпанов. Именно отсюда эти скромные, но значимые для всего мира растения постепенно расселились по всем странам. И сейчас Казахстан является хранителем прародительницы всех яблонь Земли – яблони Сиверса.»

«Öz tarihiyle övünme duygusunun uyandırılması ve vatanseverlik eğitimi okuldan başlamalıdır. Dolayısıyla okullar ve bölgelerdeki bütün budun müzelerine bağlı tarihlik-kazibilimlik hareketler kurmak çok önemlidir. Ulus tarihini hafızalara yerleştirmek, bütün Kazakistanlılarda kendi geçmişlerine ortak bir bütün olarak bakma duygusunu geliştirecektir.»

Гете, Пушкин и Джордж Вашингтон, являются сегодня бесценным символическим капиталом для «своих государств», способствуя их эффективному продвижению на международной арене.

Великая степь также породила целую плеяду выдающихся деятелей. Среди них такие масштабные фигуры, как аль-Фараби и Яссауи, Кюль-Тегин и Бейбарс, Тауке и Абылай, Кенесары и Абай и многие другие.

Поэтому нам следует, во-первых, создать учебно-образовательный Парк-энциклопедию «Великие имена Великой степи», в котором под открытым небом будут представлены скульптурные памятники в честь наших знаменитых исторических деятелей и их достижений.

Во-вторых, путем организации целевого государственного заказа необходимо инициировать формирование актуальной галереи образов великих мыслителей, поэтов и правителей прошлого в современной литературе, музыке, театре и изобразительном искусстве.

Помимо классических форматов здесь также важно задействовать и креативный потенциал альтернативного молодежного искусства. К этой работе можно привлечь не только отечественных, но и зарубежных мастеров и творческие коллективы.

В-третьих, необходимо систематизировать и активизировать деятельность по созданию и распространению научно-популярной серии «Выдающиеся личности Великой степи» – «Ұлы Дала тұлғалары», охватив широкий исторический горизонт.

В этом направлении можно создать международные многопрофильные коллективы, в которых наряду с казахстанскими учеными будут задействованы и иностранные специалисты. В результате о жизни и деятельности наших героев будут знать как в нашей стране, так и за рубежом.

3. ГЕНЕЗИС ТЮРКСКОГО МИРА

Казахстан, прародина тюрков – священный «Қара шаңырақ». Отсюда, из наших степей, уходили в разные концы света тюркские племена и народы, внесшие значительный вклад в исторические процессы в других странах и регионах.

Нам необходимо запустить

өнемілі. Бу бағламда сөз konusu çalışmada yalnızca yerli usta ve sanat kuruluşlarından değil aynı zamanda yabancı usta ve sanat kuruluşlarından yararlanmak da yerinde olacaktır.

Üçüncü olarak, ülkemizin tarihî devirlerini genişçe ele alarak “Büyük Bozkır’ın Büyüklüğü” adlı bilimlik ve halklık bir seri yayımlayıp dağıtma işini de sistemleştirerek canlandırmak lazımdır.

Bu amaçla Kazakistanlı bilim insanları yanında yabancı uzmanların da katıldığı uluslararası çok yönlü bir kurum tesis etmek mümkündür. Sonuçta bizim kahramanlarımızın hayatı ve eserlerini yalnızca ülkemiz insanları değil aynı zamanda yabancılar da öğrenecektir.

3. TÜRK DÜNYASININ KÖKLERİ

Kazakistan, bütün Türk uluslarının kutlu “baba ocağı”dır. Bugün Kazakların vatani olan engin Bozkırdan dünyanın dört bir yanına dağılan Türk soylu boylar ve uluslar, başka uluslar ile ülkelerin tarihî süreçlerinde önemli roller oynamıştır.

Bu bağlamda “Türk Medeniyeti: Başlangıçtan Günümüze” adlı tasarımı hayata geçirmek lazımdır. Bu tasarı kapsamında 2019 yılında Astana’da Dünya Türkiyatçıları Kurultayı’ni ve türlü ülkelerin müzelerindeki malzemelerin sergilendiği Türk Ulusları Kültür Günleri’ni tertip etmek gerektir. Ayrıca Kazakistan’ın düzenleyiciliğinde Wikipedia örneği alınarak Türk uluslarının ortak eserleri için çevrimiçi bir kütüphane açmak da önemlidir.

Diğer yandan yeni vilayet merkezi olarak Türkistan şehrini geliştirmek için onun uluslararası arenadaki itibarını sistemli olarak artırmak lazımdır.

Çünkü Kazakistan’ın eski başşehri yalnızca halkımızın manevi merkezi değil aynı zamanda bütün Türk dünyasının da kutlu yeri sayılmaktadır.

4. BÜYÜK BOZKIR’IN SANAT VE TEKNOLOJİ MÜZESİ

“Büyük Bozkır” adlı kadim sanat ve teknoloji müzesini açmak için her türlü imkâna sahibiz. Bu müzede üstün sanat ve teknoloji örnekleri yani hayvan üslubunda yapılmış eşyalar, “Altın Adam”ın

proje «Тюркская цивилизация: от истоков к современности», в рамках которого можно организовать Всемирный конгресс тюркологов в Астане в 2019 году и Дни культуры тюркских этносов, где в экспозициях музеев различных стран будут представлены древнетюркские артефакты. Также важно создать единую онлайн-библиотеку общетюркских произведений по примеру Википедии, в качестве модератора которой может выступить Казахстан.

Кроме того, в рамках продвижения Туркестана в качестве нового областного центра необходимо системное усиление его позиционирования на международной арене.

Древняя столица Казахстана является не только духовным центром нашего народа, но и сакральным местом для всего тюркского мира.

4. МУЗЕЙ ДРЕВНЕГО ИСКУССТВА И ТЕХНОЛОГИЙ ВЕЛИКОЙ СТЕПИ

У нас есть все возможности создать Музей древнего искусства и технологий Великой степи «Ұлы дала». В нем можно собрать образцы высокого искусства и технологий, в том числе изделия, выполненные в зверином стиле, убранство «Золотого человека», предметы, отражающие процесс приручения лошади, развития металлургии, изготовления вооружения, снаряжения и другие артефакты. Развернуть в нем экспозиции ценных археологических находок и археологических комплексов, найденных на территории Казахстана, которые отражают процесс развития различных отраслей хозяйства на территории нашей страны в те или иные исторические эпохи.

А также создать Общенациональный клуб исторических реконструкций «Великие цивилизации Великой степи» и проводить на его основе фестивали в Астане и регионах Казахстана по тематикам: древние саки, гунны, эпоха великих тюркских каганов и др. Работа по данным тематикам может осуществляться одновременно, собирая любителей по интересам.

Интересен будет туристический проект по частичному восстановлению древнего города Отырар с воссозданием объектов городской среды – домов, улиц, общественных мест, водопровода, городской стены и так далее.

silah ve eşyaları; atı evcilleştirme, madencilik geliştirme, savaş araç gereci üretme süreçlerini gösteren eşya ve aletler gibi birçok şey sergilenebilir. Yine müzeye Kazakistan topraklarında bulunan kazibilimlik anıtlar ile yapı topluluklarının maket ve modelleri de konabilir. Sergilenen bu eşyalar tarihî çağların herhangi bir dönemine ait türlü çalışma alanlarının gelişme sürecini gözler önüne serecektir.

Diğer yandan “Büyük Bozkır’ın Büyük Medeniyetleri” adlı ülke çapında tarihî yeniden kurma kulübünü kurup bu bağlamda Astana’da ve Kazakistan’ın diğer bölgelerinde eski Saka, Hun, Büyük Türk Kağanlığı dönemleriyle ilgili veya başka konularda şenlikler düzenlemek de mümkündür. İlgili ve meraklı kişiler bir araya getirilerek bu konular çerçevesinde eş zamanlı çalışmalar yapılabilir.

Eski Otrar şehrinin bazı yerlerini, sözelimi evlerini, sokaklarını, sosyal alanlarını, su borularını, kale duvarlarını ve başkaca yerlerini kısım kısım onarılması da turizm açısından faydalı olacaktır.

Bu temelde bilginin yüceltilmesine ve turizmin geliştirilmesine de özel önem verilmelidir.

5. BOZKIR HALKBİLİMİ VE MÜZİĞİNİN BİN YILI

Bu tasarı kapsamında “Bozkır Halkbilimi Seçkisi”ni hazırlamak lazımdır. Bu seçkide Büyük Bozkır mirasçılarının geçen binyıldaki sözlü halk edebiyatının seçkin örnekleri; masalları, efsaneleri, menkıbeleri, kıssaları ve destanları yer alacaktır.

Ayrıca kopuz, dombura, sıbzığı, sazırsınay gibi geleneklik müzik aletleriyle icra edilen önemli eserleri “Büyük Bozkır’ın Kadim Sarınları”*** adı altında neşretmek lazımdır.

Büyük Bozkır’ın halkbilimi ve ezgisi çağcıl elektronik biçimde yeniden soluk almaya başlamalıdır. Bu tasarıları hayata geçirmek için yalnızca göçebelerin zengin mirasını tasnif ve tertibe yetenekli kişiler değil aynı zamanda bu mirasın güncelliğini de artıracak yerli ve yabancı profesyonel uzmanlardan faydalanmak çok önemlidir.

Bizim kültürümüzün temel konuları, kahramanları ve sarınları sınırsızdır; dolayısıyla bunları

« Казахстан, прародина тюрков – священный «Қара шаңырақ». Отсюда, из наших степей, уходили в разные концы света тюркские племена и народы, внесшие значительный вклад в исторические процессы в других странах и регионах.

« Eski Otrar şehrinin bazı yerlerini, sözelimi evlerini, sokaklarını, sosyal alanlarını, su borularını, kale duvarlarını ve başkaca yerlerini kısım kısım onarılması da turizm açısından faydalı olacaktır.

При этом необходимо сделать упор на популяризацию знаний и развитие туризма на этой основе.

5. ТЫСЯЧА ЛЕТ СТЕПНОГО ФОЛЬКЛОРА И МУЗЫКИ

В рамках этого проекта нам необходимо создать «Антологию степного фольклора». В ней будут собраны лучшие образцы устного народного творчества наследников Великой степи за прошедшее тысячелетие – сказки, легенды, былины, предания, эпосы.

Кроме того, нужно выпустить сборник «Древние мотивы Великой степи» – коллекцию значимых произведений, созданных для традиционных казахских музыкальных инструментов: кобыза, домбры, сыбызгы, сазсырная и других.

Фольклор и мелодии Великой степи должны обрести «новое дыхание» в современном цифровом формате. Для работы над этими проектами важно привлечь отечественных и иностранных профессионалов, способных не только систематизировать, но и актуализировать богатое наследие Степи.

Основные сюжеты, персонажи и мотивы нашей культуры не имеют границ и должны системно исследоваться и продвигаться на всем пространстве Центральной Евразии и в мире целом.

Модернизация устных и музыкальных традиций должна обрести форматы, близкие и понятные современной аудитории.

В частности, древние слова и тексты могут сопровождаться иллюстрациями или воплощаться в форме ярких видеоматериалов. В свою очередь звуки и мелодии могут рождаться не только посредством аутентичных инструментов, но и их современных электронных версий.

Кроме того, нужно организовать серии научно-поисковых экспедиций в различные регионы Казахстана и другие страны для поиска общих исторических основ фольклорной традиции.

6. ИСТОРИЯ В КИНО И НА ТЕЛЕВИДЕНИИ

В современном мире огромное место в историческом самопознании народов занимает киноискусство. В массовом восприятии яркие кинообразы порой играют более значимую роль, чем документальные портреты в фундамен-

системли biçimde araştırıp incelemek ve Ortaya Asya bölgesi ile bütün dünyaya tanıtmak zorundayız.

Sözlü edebiyat ve müzik geleneğini canlandırma işi, bugünün anlayışına uygun ve anlaşılır biçimde olmalıdır.

Sözgelimi eskimiş söz ve metinleri resimlerle birlikte vermek veya açık videolarla sunmak mümkündür. Müzikal ses ve ezgiler yalnızca tabii çalgılarla değil aynı zamanda çağcıl elektronik değişkeleri yoluyla da çıkarılabilir.

Diğer yandan halkbilimlik geleneğın ortak tarihî esaslarını araştırmak için Kazakistan'ın değişik bölgeleri ile yabancı ülkelere araştırma ve inceleme gezileri düzenlenmelidir.

6. TARİHİN SİNEMA SANATI VE TELEVİZYONDAKİ GÖRÜNÜŞÜ

Çağdaş halkların tarihî anlayış ve algılarında sinema sanatının önemli bir yeri vardır. Umum halkın bilincinde filmlerdeki açık kahramanlar, büyük bilimlik eserlerdeki belgeli portrelerden daha fazla role sahiptir.

Bundan dolayı hiç vakit kaybetmeden Kazakistan'ın medeniyet tarihinin kesintisiz gelişimini ortaya koyan belgeli filmlerin, televizyon dizileri ile uzun sanat filmleri hazırlanması gerektir.

Sözü edilen tasarılar, geniş çaplı uluslararası iş birliği çerçevesinde başarılı yerli ve yabancı senaryocular, yönetmenler, yapımcılar; çağcıl sinema sanayisinin başkaca uzmanlarından yararlanarak hayata geçirilmelidir.

İlgi çekici ve melodramatik sarınlarla birlikte seyircinin aşına olduğu fantezi ve karmaşık vakalı gişe başarısı elde etmiş filmlerin unsurlarını da ekleyerek yeni tarihî televizyon filmlerinin türlerini artırmak lazımdır.

Bu amaca yönelik olarak Büyük Bozkır'ın zengin mitolojik ve folklorik malzemesinden yararlanmak mümkündür.

Millî kahramanları örnek alma geleneğinin oluşturmasını sağlayacak nitelikli çocuk filmleri ile canlandırmalı dizilere ihtiyaç duyan genç kuşağın zevkini de özellikle dikkate almak gerektir.

Bizim ünlü baturlarımız, düşünürlerimiz ve yöneticilerimiz sadece Kazakistan için değil aynı zamanda bütün dünya için örnek alınmaya layık insanlardır.

тальных научных монографиях.

Поэтому в ближайшее время необходимо запустить в производство специальный цикл документально-постановочных фильмов, телевизионных сериалов и полнометражных художественных картин, демонстрирующих непрерывность цивилизационной истории Казахстана.

Работа над данными проектами должна осуществляться в рамках широкого международного сотрудничества с привлечением лучших отечественных и зарубежных сценаристов, режиссеров, актеров, продюсеров и других специалистов современной киноиндустрии.

Кроме того, нужно максимально расширить жанровую составляющую новых исторических теле-, кинопроизведений, включив, помимо приключенческих и мелодраматических мотивов, популярные сегодня у зрителей элементы фэнтези и остросюжетных блокбастеров.

С этой целью можно задействовать богатый мифологический и фольклорный материал Великой степи.

Особое внимание также следует уделить подрастающему поколению, которое остро нуждается в качественных детских фильмах и мультипликационных сериалах, способных сформировать культ национальных супергероев.

Наши прославленные батыры, мыслители и правители достойны стать примером для подражания не только в Казахстане, но и во всем мире.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Полтора года назад мной была опубликована статья «Взгляд в будущее: модернизация общественного сознания», которая нашла широкий отклик в обществе.

Рассматриваю указанные выше проекты как продолжение программы «Рухани жаңғыру».

Новые компоненты общенациональной программы «Рухани жаңғыру» позволят актуализировать многовековое наследие наших предков, сделав его понятным и востребованным в условиях цифровой цивилизации.

Убежден, у народа, который помнит, ценит, гордится своей историей, великое будущее. Гордость за прошлое, прагматичная оценка настоящего и позитивный взгляд в будущее – вот залог успеха нашей страны. ■

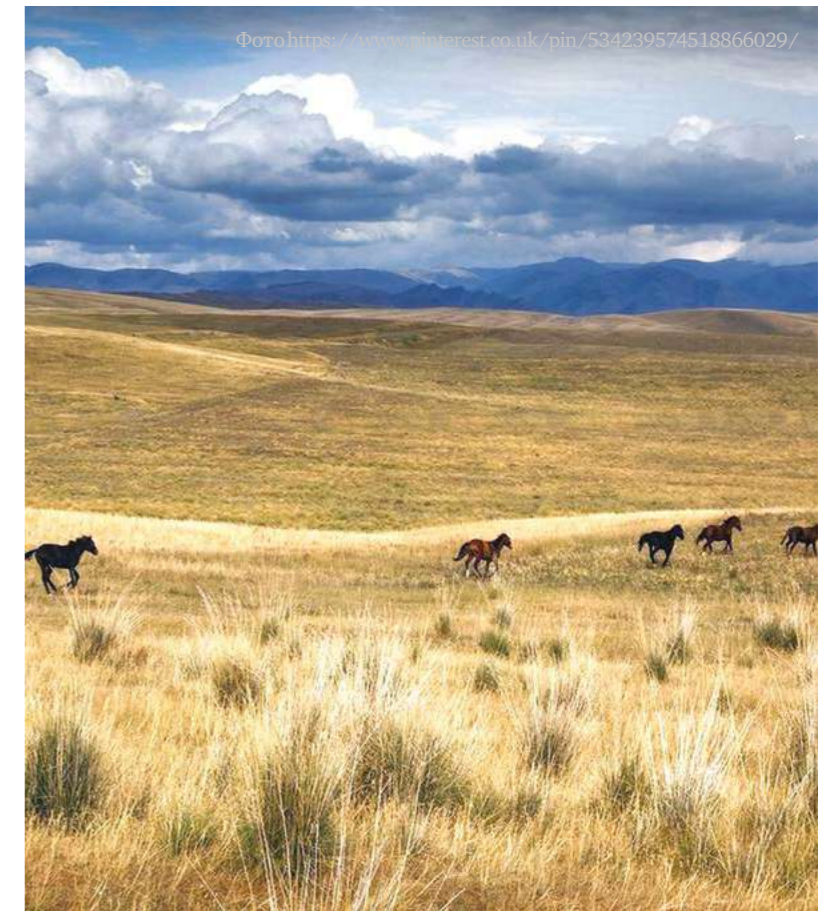

Фото <https://www.pinterest.co.uk/pin/534239574518866029/>

SONUÇ

Bundan bir buçuk yıl önce “Geleceğe Kılavuz: Manevi Yenilenme” adlı izlencelik makalem yayımlandı.

Yukarıda anılan tasarıları söz konusu “Manevi Yenilenme” izlencesinin bir devamı olarak görüyorum.

“Manevi Yenilenme” millî izlencesinin yeni bileşenleri, atalarımızın binlerce yıllık mirasının sayısal medeniyet şartlarında anlaşılır ve talep edilir olmasını sağlayarak yenilenmesi imkânını vermektedir.

Öz tarihini bilip sayan ve onunla övünen bir halkın geleceğinin parlak olacağına inanıyorum. Geçmişle bugünün değerini bilmek ve geleceğe sağduyu ile bakmak, ülkemizin başarısının teminatıdır. ■

Источник: <http://www.mfa.gov.kz/tr/ankara/content-view/memleket-bassysyny-ly-dalany-zeti-kyry-atty-makalasy-5>

Kaynak: <http://www.mfa.gov.kz/tr/ankara/content-view/memleket-bassysyny-ly-dalany-zeti-kyry-atty-makalasy-5>

«
Фольклор и мелодии Великой степи должны обрести «новое дыхание» в современном цифровом формате. Для работы над этими проектами важно привлечь отечественных и иностранных профессионалов, способных не только систематизировать, но и актуализировать богатое наследие Степи.»

«
Öz tarihini bilip sayan ve onunla övünen bir halkın geleceğinin parlak olacağına inanıyorum. Geçmişle bugünün değerini bilmek ve geleceğe sağduyu ile bakmak, ülkemizin başarısının teminatıdır.»

СЕРГЕЙ ТЕРЕЩЕНКО: КАЗАХСТАН ПРОШЕЛ ПУТЬ, РАВНЫЙ СТОЛЕТИЮ

«

Sadece Kazakistan'da değil, tüm dünyada tanınan Sergey Tereşenko bugünlerde Uluslararası Entegrasyon Fonu Başkanı'dır. Fonun temel amacı, coğrafi entegrasyon süreçlerine ve çağdaş dünyanın ortak ekonomik, politik ve kültürel alanına Kazakistan'ın eşit haklarla katılımı konusunda bilimsel ve pratik yardımda bulunmaktır.

Сергей Александрович Терещенко – выдающаяся личность, опытный политик и первый Премьер-Министр независимого Казахстана, который внес значительный вклад в возрождение страны из «руин» после распада Советского Союза и его развития в первые годы независимости. Он известен не только в Казахстане, но и во всем мире. В настоящее время Сергей Терещенко руководит Международным фондом «Интеграция», главной целью которого является научно-практическое содействие геоинтегративным процессам и равноправному вхождению Казахстана в единое экономическое, политическое и культурное пространство современного мира.

Сергей Александрович, оказавший неоценимое содействие и в создании Ассоциации турецких и казахстанских бизнесменов - ТУКИБ, любезно согласился ответить на вопросы журнала «TUKIB».

– Сергей Александрович, расскажите, пожалуйста, о становлении двусторонних отношений между Казахстаном и Турцией в первые годы независимого Казахстана.

– Становление двусторонних отношений между Казахстаном и Турцией началось еще до обретения независимости нашей республикой. Когда я работал секретарем Чимкентского Обкома партии, в 1990 году приехал Министр образования Шайсултан Шаяхметов вместе с советником Сулеймана Демиреля Кемалем

Сergey Tereşenko, Sovyetler Birliği'nin dağılmasından sonra Kazakistan'ın bağımsızlığının ilk yıllarında yıkımdan sonra kalkınmasında ve gelişmesinde büyük katkısı olan önemli bir şahsiyet, deneyimli siyasetçi ve bağımsız Kazakistan'ın ilk Başbakanı'dır. Sadece Kazakistan'da değil, tüm dünyada tanınan Sergey Tereşenko bugünlerde Uluslararası Entegrasyon Fonu Başkanı'dır. Fonun temel amacı, coğrafi entegrasyon süreçlerine ve çağdaş dünyanın ortak ekonomik, politik ve kültürel alanına Kazakistan'ın eşit haklarla katılımı konusunda bilimsel ve pratik yardımda bulunmaktır.

Türk Kazak İş Adamları Birliği TUKIB'in kurulmasında da değerli katkıları olan Sergey Tereşenko "TUKIB" Dergisi'nin sorularını yanıtlıyor ve cevabını gösterdi.

– Sayın Tereşenko, Kazakistan'ın ilk bağımsızlık yıllarında Kazakistan ile Türkiye arasındaki diplomatik ilişkilerin kurulma sürecinden bahsedebilir misiniz?

Kazakistan ile Türkiye arasındaki ilişkiler ülkemiz bağımsızlık kazanmadan önce gelişmeye başladı. Çimkent Eyalet Partisi Komitesi'nde Sekreterlik görevini yaptığım 1990 yılında Kazakistan Eğitim Bakanı Şaysultan Şayahmetov ile Süleyman Demirel'in Danışmanı Kemal Zeybek Türkiye'de bir üniversite açma teklifi ile geldiler. Bu konuda istişare toplantısı düzenledik ve ben Türkiye'nin kadim ve ebedi şehri olduğunu, Türk tarafının bu niyetini olumlu karşılamamız gerektiğini

Zeybekom. Oni priехали с предложением открыть университет в Туркестане. Мы собрали совет по этому вопросу, и я сказал, что Туркестан – это древний и вечный город, и если турецкая сторона проявила такое желание, нужно пойти им на встречу. Все это происходило еще в Советском Союзе. Получилась очень хорошая идея, и мы подготовили указ Президента Нурсултана Назарбаева об открытии в Туркестане университета имени Ходжи Ахмета Ясави, который будет иметь в дальнейшем очень большое значение. Мы выделили землю под строительство университета площадью в 20 га и еще 20 га под строительство жилья, назначили ректором университета Мурата Журинова. Открытие этого университета было первой ласточкой в становлении наших двусторонних отношений. 16 декабря 1991 года Казахстан объявил о своем суверенитете, Турция первой признала нас как суверенное государство, и между Турцией и Казахстаном сложились очень хорошие и добрые как политические, так и экономические отношения. Первый визит Президента Турции Тургута Озала, который, к сожалению, очень рано ушел из жизни, в Казахстан состоялся в 1992 году. Во время этого визита был заложен камень гостиницы Анкара в Алматы. Надо отметить, что личные отношения между Президентом Турции Сулейманом Демирелем и Нурсултаном Назарбаевым послужили становлению очень теплых и дружеских отношений между нашими государствами. И я должен сказать, что все последующие руководители Турец-

SERGEY TEREŞENKO: KAZAKİSTAN 100 YILA EŞDEĞER BİR YOLU KATETTİ

Foto www.liter.kz

«

Сергей Александрович, оказал неоценимое содействие и в создании Ассоциации турецких и казахстанских бизнесменов - ТУКИБ

söyledim. Tüm bunlar daha Sovyetler Birliği döneminde yaşanan hadiselerdi. Çok güzel bir fikirdi ve ileride çok büyük önem kazanacak olan Türkistan Hoca Ahmet Yesevi Üniversitesi'nin kurulmasına dair Cumhurbaşkanı Nursultan Nazarbayev'in kararnamesi hazırlandı. Üniversitenin inşası için 20 hektar ve konut inşası için de 20 hektarlık araziyi tahsis ettik, rektör olarak da Murat Jurinov'u tayin ettik. Bu üniversitenin açılışı, ülkelerimiz arasındaki ilişkilerin ilk temel taşlarından biriydi. 16 Aralık 1991'de Kazakistan bağımsızlığını ilan etti ve Türkiye bizi tanıyan ilk ülke oldu. Kazakistan ile Türkiye arasında çok sıcak, hem siyasi, hem

кой Республики очень хорошо относятся к нашей стране, неоднократно осуществляли визиты. Как свидетельство теплого отношения к Казахстану, в Анкаре были открыты памятник и проспект Нурсултана Назарбаева.

– **Сергей Александрович, вы отметили церемонию закладки камня гостиницы Анкара в Алматы. В какие еще отрасли экономики Казахстана пришли первые турецкие инвесторы?**

– Первые турецкие инвесторы пришли в строительный сектор экономики. Среди них Ахмет Хамди Аян, Фырат Девелиоглу, Бекир Окан, который построил гостиницу в Астане, макаронную фабрику в Петропавловске. Много других торговых компаний насыщали товарный рынок Казахстана. Крупные турецкие компании инвестировали в Казахстан и сегодня довольно успешно продолжают свою деятельность.

– **Какова, на Ваш взгляд, роль Казахстана в построении мира и доверия во всем мире в настоящее время?**

– За эти 28 лет независимости Казахстан прошел путь, равный столетию. Мало кто знал эту страну, когда она была в составе Советского Союза. Знали Байконур, нефтяные месторождения, целинные земли и как огромную часть Союза. Благодаря личности нашего Президента Нурсултана Назарбаева сегодня Казахстан очень хорошо позиционировал себя в мире как страна с многовекторной политикой. Казахстан не присоединяется ни к каким блокам, Казахстан не воюет ни с кем и дружит со всеми. Большие и значимые мероприятия, такие как, непостоянное членство в Совете безопасности ООН, председательство Казахстана в ОБСЕ, Съезд мировых и традиционных религий, Астанинский процесс по урегулированию кризиса в Сирии, где Турция, Россия, Казахстан и Иран принимают активное участие – все это показывает, что в политическом плане Казахстан позиционирует себя как миролюбивое государство, которое стремится к миру на всей планете.

de ekonomik ilişkiler kurulmaya başladı. Türkiye Cumhurbaşkanı Turgut Özal'ın (aramızdan çok erken ayrıldığını teessürle belirtmek istiyorum) Kazakistan'a ilk resmi ziyareti 1992 yılında gerçekleşti. Bu ziyaret esnasında Almatı'da Ankara otelinin temeli atıldı. Ayrıca belirtmeliyim ki, Süleyman Demirel ile Nursultan Nazarbayev arasındaki samimi ilişkilerin, ülkelerimiz arasında da sıcak ve dostane ilişkilerin oluşmasına katkısı oldu. Ülkemize olan samimiyeti Türkiye Cumhuriyeti'nin sonraki devlet yöneticileri de sergilemektedir. Bu sıcak ve dostane ilişkilerin sembolü olarak Ankara'da Nursultan Nazarbayev heykeli ve caddesi açıldı.

– **Sergey Bey, Ankara Otelinin temel atma törenine değindiniz. Peki, Kazakistan ekonomisinin başka hangi alanlarına ilk Türk yatırımcıları geldi?**

– Ahmet Hamdi Ayan, Fırat Develioğlu, Bekir Okan gibi ilk Türk yatırımcıları Kazakistan'ın inşaat sektörüne girdiler. Bekir Okan Astana'da otel ve Petropavlovsk'da makarna fabrikası inşa etti. Birçok Türk ticaret firması Kazakistan'ın ürün pazarını dolduruyordu. Büyük Türk şirketleri ise Kazakistan'a yatırım yaptılar ve günümüzde oldukça başarılı faaliyetler sürdürmekte.

– **Kazakistan'ın günümüzdeki dünya barışı ve güvenliği inşasındaki rolünü nasıl değerlendiriyorsunuz?**

– Bağımsız olduğu 28 yıl içinde Kazakistan 100 yıla eşdeğer bir yolu katetti. Ülke, SSCB üyesiye pek az tanınırdı. Baykonur, petrol rafinerileri, işlenmemiş topraklar ve Sovyetler Birliği'nin büyük bir parçası olarak bilinirdi. Cumhurbaşkanı Nursultan Nazarbayev'in şahsiyeti sayesinde bugün Kazakistan dünyada çok yönlü siyaseti ile tanınmaktadır. Kazakistan herhangi bir kutuplaşmaya gitmemekte, hiç bir ülkeyle savaşmamakta ve herkes ile dostane ilişkiler kurmakta. Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi'ndeki geçici üyeliği, AGİT dönem başkanlığı, Dünya ve Geleneksel Dinler Kongresi, Türkiye, Kazakistan, Rusya ve İran'ın aktif olarak yer aldıkları Astana Suriye Barış Müzakereleri,

– **Каким вы видите экономическое будущее Казахстана?**

– Что касается экономики Казахстана, Президент поставил задачу двигаться в 30-ку самых развитых стран мира, и за это время, используя высокие цены на нефть, Казахстан накопил Национальный фонд, бюджет страны достаточно силен. Недавнее выступление Президента Нурсултана Назарбаева на 18-м Съезде партии «Нур Отан», где он более 2-х триллионов тенге выделил из Нацфонда на социальные нужды, говорит о том, что государство мощное, государство сильное, государство состоялось и может позволить себе поддерживать свое население, особенно малоимущих, многодетных и инвалидов. Не сомневаюсь, что к 2050-му году Казахстан войдет в число самых развитых 30-ти государств мира.

– **Сергей Александрович, чему должна уделить внимание Ассоциация турецких и казахстанских бизнесменов (ТУКИБ) в рамках своей миссии по укреплению торгово-экономических отношений между Казахстаном и Турцией?**

– Исторически между нашими государствами сложились доверительные и теплые отношения. В этой связи, Ассоциация турецких и казахстанских бизнесменов (ТУКИБ) выполняет роль моста между двумя братскими государствами, еще более укрепляя деловые и братские связи казахстанских и турецких бизнес-кругов.

Турция сегодня является производителем высоких технологичных, качественных продуктов питания и товаров. Для более активной деятельности ТУКИБ должен привлекать в Казахстан все больше малых и средних турецких предприятий с высокой квалификацией и новыми технологиями. Необходимо привлекать турецкие технологии в Казахстан, где есть ресурсы и земля. Из Казахстана открываются новые рынки потребления товаров сельского хозяйства - Китайская Народная Республика, Индия, Арабские страны. Чем больше будет турецких компаний в Казахстане, тем выгоднее будет и Казахстану, и Турции.

– **Спасибо. ■**

tüm bunlar Kazakistan'ın siyasi anlamda dünyada barışın tesisinde barışçıl bir devlet tutumunda olduğunu göstermektedir.

– **Kazakistan'ın ekonomik geleceğini nasıl görüyorsunuz?**

– Kazakistan'ın ekonomisine gelince, Cumhurbaşkanı Kazakistan'ın dünyanın en gelişmiş 30 ülkesi arasında yer alma hedefini belirledi. Kazakistan dünyadaki yüksek petrol fiyatlarından da istifade ederek, Ulusal Fonu'nda kaynak biriktirdi, ülke bütçesi de oldukça güçlüdür. Nur Otan Partisi'nin 18'inci Olağan Genel Kurulu'nda yaptığı konuşmada Cumhurbaşkanı Nursultan Nazarbayev'in sosyal ihtiyaçların karşılanması için Ulusal Fon'dan 2 trilyondan fazla tenge ayırması ülkenin güçlü olduğunu ve dar gelirli, çok çocuklu aileleri ve engelli vatandaşları destekleyebilecek kadar ekonomik güce sahip olduğunu göstermektedir. Şüphem yok ki, 2050 yılında Kazakistan dünyanın en gelişmiş 30 ekonomisi arasında yerini alacaktır.

– **Sizce, Türk Kazak İş Adamları Birliği TÜKİB, Kazakistan ile Türkiye arasındaki ticari-ekonomik ilişkileri pekiştirme misyonunu çerçevesinde hangi konulara önem vermelidir?**

– Tarihsel olarak ülkelerimiz arasında sıcak ve samimi ilişkiler kuruldu. Türk Kazak İş Adamları Birliği de bu bağlamda, iki kardeş ülke arasında köprü vazifesini üstlenmekte, Kazak ve Türk iş çevreleri arasında iş, kardeşlik ve akrabalık bağlarını daha da güçlendirmektedir.

Türkiye bugünlerde yüksek teknoloji, kaliteli gıda ve tüketim malları üreten bir ülkedir. TÜKİB'in daha aktif olarak Kazakistan'a daha çok yüksek teknoloji ve deneyimli küçük ve orta ölçekli işletmeleri çekmesi gerekmektedir. Doğal kaynaklara ve geniş topraklara sahip olan Kazakistan'a Türk teknolojilerini çekmekte fayda var. Kazakistan'dan Çin, Hindistan, Arap ülkeleri gibi yeni tarım ürünleri pazarlarına açılma imkanı var. Kazakistan'da Türk firması sayısı ne kadar çok olursa, hem Kazakistan, hem Türkiye için de o kadar çok faydası olacaktır.

– **Teşekkür ederiz. ■**

О ЗАЩИТЕ ПРАВ ИНОСТРАННЫХ ИНВЕСТОРОВ

«KAZAKH INVEST» – специализированная Национальная компания, призванная не только привлекать инвестиции, но и взаимодействовать с действующими инвесторами, оказывать постинвестиционную поддержку, проводить мониторинг удовлетворенности инвесторов и комплексный анализ действующего законодательства и вопросов его администрирования.

Защита прав инвесторов является одной из самых важных составляющих инвестиционного климата любой страны, именно поэтому развивающиеся страны, в первую очередь, выстраивают институциональную основу для справедливого урегулирования споров.

Важным механизмом обеспечения защиты прав и законных интересов инвесторов во внесудебном и досудебном порядке является Институт инвестиционного омбудсмана.

Институт инвестиционного омбудсмана создан в 2014 году для улучшения инвестиционного климата страны. Основная задача – обеспечение защиты прав и законных интересов инвесторов по вопросам, возникающим в ходе осуществления инвестиционной деятельности, и вынесение рекомендаций для их разрешения во внесудебном и досудебном порядке.

Постановлением Правительства Республики Казахстан от 26 декабря 2015 года утверждено положение о деятельности инвестиционного омбудсмана. Основными функциями инвестиционного омбудсмана являются рассмотрение и анализ обращений инвесторов, защита прав и законных интересов инвесторов посредством взаимодействия с

У атимци haklarının korunması herhangi bir ülkenin yatırım ortamının önemli unsurlarından biri olup, bu nedenle gelişmekte olan ülkeler ilk önce anlaşmazlıkların adaletli çözümünün kurumsal bir temelini oluşturmaktadır.

Yatırımcı haklarının ve yasal menfaatlerinin mahkeme dışı ve mahkeme öncesi korunmasında Yatırım Ombudsmanı kurumu önemli bir mekanizma olarak ortaya çıkmaktadır.

Yatırım Ombudsmanı kurumu ülkenin yatırım ortamını geliştirmek amacıyla 2014 yılında kuruldu. Temel görevi, yatırım faaliyetlerinde ortaya çıkan konularda yatırımcıların yasal hak ve çıkarlarının korunmasını sağlamak, konu mahkemeye gitmeden çözüm bulunması için öneride bulunmaktır.

Kazakistan Cumhuriyeti Hükümeti'nin 26 Aralık 2015 tarihli kararıyla yatırım ombudsmanının faaliyet tüzüğü onaylandı. Yatırım ombudsmanının ana fonksiyonları: yatırımcı başvurularını incelemek, devlet kurumlarıyla iletişimde bulunarak yatırımcı hak ve yasal çıkarlarını korumaktır. Yatırım ombudsmanı, Kazakistan Cumhuriyeti'nin hukuki temelini ve dolayısıyla ülkedeki yatırım ortamını geliştirmek için öneri hazırlama ve Kazak Hükümeti'ne

государственными органами. Инвестиционный омбудсмен имеет право разрабатывать и вносить рекомендации Правительству Казахстана для улучшения правовой базы Республики Казахстан и соответственно улучшения инвестиционного климата в стране. Инвестиционного омбудсмана назначает Правительство Республики Казахстан.

Согласно статье 315 Предпринимательского кодекса, инвестиционный омбудсмен имеет следующие функции:

1) рассмотрение обращений инвесторов по вопросам, возникающим в ходе осуществления инвестиционной деятельности в Республике Казахстан, и вынесение рекомендаций для их разрешения, в том числе взаимодействуя с государственными органами;

2) оказание содействия инвесторам в решении возникающих вопросов во внесудебном и досудебном порядке;

3) выработка и внесение в Правительство Республики Казахстан рекомендаций по совершенствованию законодательства Республики Казахстан по вопросам инвестиционной деятельности.

Как упоминалось выше, одна из функций инвестиционного омбудсмана заключается во взаимодействии с соответствующими государственными органами в целях защиты прав инвесторов. Соответственно, инвестиционный омбудсмен имеет право запрашивать и получать от государственных органов необходимую для рассмотрения обращений информацию. Согласно Кодексу, любая информация может быть запрошена и получена инвестиционным омбудсменом, за исключением той, которая включает коммерческую тайну. Инвестиционный омбудсмен имеет право на безотлагательный прием руководителей и другими должностными лицами государственных органов и организаций, а также заслушивать руководителей заинтересованных государственных органов и организаций или их заместителей по обращениям инвесторов.

Согласно Предпринимательскому кодексу, инвестиционный омбудсмен обязан защищать права и законные интересы инвесторов, быть объективным и беспристрастным при рассмотре-

YABANCI YATIRIMCI HAKLARININ KORUNMASI

“KAZAKH INVEST”, yatırımları çekmenin yanı sıra mevcut yatırımcılarla karşılıklı etkileşim, yatırım sonrası destekler, yatırımcı memnuniyeti monitoringi, yürürlükteki yasaların analizi konusunda ihtisaslaşmış bir Ulusal Şirket'tir.

sunma yetkisine sahiptir. Yatırım ombudsmanı Kazakistan Cumhuriyeti Hükümeti tarafından tayin edilmektedir.

Girişimcilik Kanunu'nun 315. Maddesi gereği yatırım ombudsmanı aşağıdaki görevleri yerine getirmektedir:

Yatırımcıların Kazakistan Cumhuriyeti'nde yaptıkları yatırım faaliyetleri sırasında ortaya çıkan meselelerle ilişkin başvurularını incelemek ve devlet ile karşılıklı etkileşimde bulunarak çözüm önerilerini sunmak;

Doğan anlaşmazlıkları mahkemeye getirmeden çözümlere yatırımcılara destekte bulunmak;

Kazakistan Cumhuriyeti'nin yatırım faaliyetleriyle ilgili mevzuatının geliştirilmesine yönelik önerileri hazırlamak ve Kazakistan Cumhuriyeti Hükümeti'ne sunmaktır.

Yukarıda belirtildiği gibi, yatırım ombudsmanının görevlerinden biri, yatırımcı haklarını korumak amacı doğrultusunda ilgili devlet kurumları ile karşılıklı etkileşimde bulunmaktır. Dolayısıyla yatırım ombudsmanının başvurularını incelenmesi için gerekli bilgileri devlet kurumlarından talep etme ve alma hakkı vardır. Kanun gereği, yatırım ombudsmanı ticari sır içeren herhangi bir bilgiyi talep edebilmekte ve alabilmektedir. Yatırım ombudsmanı yatırımcıların başvurularını üzerine devlet kurum

Одна из функций инвестиционного омбудсмана заключается во взаимодействии с соответствующими государственными органами в целях защиты прав инвесторов. Соответственно, инвестиционный омбудсмен имеет право запрашивать и получать от государственных органов необходимую для рассмотрения обращений информацию.

нии обращений инвесторов и не совершать какие-либо действия, которые могут препятствовать осуществлению инвестором защиты своих прав.

В частности, инвестиционный омбудсмен:

1) разъясняет инвестору вопросы, касающиеся его прав и законных интересов, в том числе форм и способов их защиты, предусмотренных законодательством Республики Казахстан;

2) проводит совещания, консультации, протокольные встречи с государственными органами и организациями для урегулирования вопросов инвесторов, заслушивает руководителей заинтересованных государственных органов и организаций или их заместителей по вопросам рассмотрения обращений инвесторов;

3) проводит анализ обращений инвесторов и результатов заслушиваний государственных органов и организаций;

4) проводит анализ законодательства и выявляет нормы, нарушающие права инвесторов или затрудняющие ведение предпринимательской деятельности, и по итогам вырабатывает рекомендации для восстановления нарушенных прав и законных интересов инвесторов;

5) направляет соответствующему государственному органу и/или должностному лицу, действиями (бездействием) которого нарушены права и законные интересы инвестора, рекомендации, направленные на восстановление нарушенных прав и законных интересов инвесторов.

В рамках инвестиционного омбудсмана действует рабочая группа, в которую входят заместители первых руководителей Генеральной прокуратуры Республики Казахстан, министерств финансов, юстиции, иностранных дел, энергетики, сельского хозяйства, национальной экономики, образования и науки, культуры и спорта. При необходимости привлекаются представители иных государственных органов.

Исходя из имеющейся практики, проблемные вопросы наиболее часто у инвесторов возникают в сферах налогового, таможенного, трудового законодательства, лицензирования, а также земельных отношений. ■

(Материал предоставлен АО «НК «Kazakh Invest»)

ve kuruluşlarının yöneticileri ve diğer yetkililerince derhal kabul edilme ve ayrıca, ilgili devlet kurum ve kuruluşların yöneticilerinin veya yardımcılarının açıklamalarını dinleme hakkına sahiptir.

Girişimcilik Kanunu'na göre yatırım ombudsmanı yatırımcıların hak ve yasal menfaatlerini korumak, yatırımcıların başvurularını incelerken objektif ve tarafsız olmak ve yatırımcı haklarının korunmasını engelleyen herhangi bir eylem yapmamak zorundadır.

Nitekim yatırım ombudsmanı:

1) yatırımcıya, Kazakistan Cumhuriyeti mevzuatında öngörülen hak ve yasal çıkarlarını koruma şekli ve yolları dahil tüm ilgili konuları anlatmakta;

2) yatırımcıların sorularına çözüm bulmak için ilgili devlet kurum ve kuruluşlarla toplantı, istişare, protokol görüşmeleri gerçekleştirmekte, yatırımcıların başvuruları üzerine ilgili devlet kurum ve kuruluşlarının yöneticilerinin veya yardımcılarının açıklamalarını dinlemekte;

3) yatırımcı başvuruları ile devlet kurum ve kuruluşlarının açıklamalarının analizini yapmakta; mevzuat analizini yaparak, yatırımcı haklarını çiğneyen veya girişimcilik faaliyetlerini zorlaştıran normları tespit ederek yatırımcıya hak ve yasal menfaatlerini yeniden kazandırmak üzere önerilerini hazırlamakta;

4) yatırımcı hak ve yasal menfaatlerinin ihlal edilmesine sebep olan harekette bulunan ilgili devlet kurumuna ve/veya yetkili kişiye bu hak ve menfaatlerin yeniden kazandırılmasına yönelik önerileri sunmaktadır.

5) Yatırım ombudsmanı çerçevesinde faaliyet gösteren çalışma grubuna Kazakistan Cumhuriyeti Başsavcılığı, Maliye, Adalet, Dışişleri, Enerji, Tarım, Ulusal Ekonomi, Eğitim ve Bilim, Kültür ve Spor Bakanlıklarının birinci yönetici yardımcıları girmektedir. Gerektiğinde diğer devlet kurumlarının temsilcileri de çekilmektedir.

Uygulamada tespit edildiği gibi, yatırımcılar en çok vergi, gümrük, iş mevzuatı, lisans ve arazi konusunda sorunlarla karşılaşmaktadır. ■

(Yazı, "Kazakh Invest" Ulusal Şirketi" A.Ş.'den alınmıştır.)

Роль «Фонда развития предпринимательства «Даму» на развитие экономики Республики Казахстан

Развитие малого и среднего бизнеса – основа экономики любой страны. Без развитого малого и среднего предпринимательства сложно говорить о стабильности макроэкономической ситуации государств. Стратегический курс Главы государства Н. А. Назарбаева направлен на всестороннее развитие страны за счет диверсификации экономики, цифровизации отраслей, модернизации имеющихся мощностей, увеличения экспортного потенциала, повышения доли обрабатывающей промышленности и социального обеспечения населения. На данном аспекте одним из основных направлений является развитие предпринимательства. Учитывая мировой опыт и лучшие практики по становлению и укреплению позиции бизнеса и его мультипликативного эффекта, в Стратегии развития Казахстана до 2050 года предусмотрено доведение доли МСБ в экономике до 50 процентов.

На сегодняшний день доля малого и среднего бизнеса (МСБ) в ВВП Казахстана превысила 26 процентов, вклад МСБ в занятость населения превышает 35 процентов. За последние пять лет государство помогло бизнесу на сумму 10 млрд. долларов. Благодаря таким объемам поддержки Казахстан выходит на сопоставимый уро-

«

Ведущую роль в развитии малого и среднего бизнеса в стране играет АО «Фонд развития предпринимательства «Даму», который был создан Постановлением Правительства РК № 665 от 26 апреля 1997 года.

Кüçük ve orta ölçekli işletmelerin gelişmesi, herhangi bir ülkenin ekonomisinin temelini oluşturmaktadır. KOBİ'leri geliştirmeden devletlerin makroekonomik durumunun istikrarından söz etmek mümkün değil. Kazakistan Cumhurbaşkanı Nursultan Nazarbayev'in stratejik rotası, ekonominin çeşitlendirilmesi, sektörlerin dijitalleşmesi, mevcut üretim tesislerinin modernizasyonu, ihracat potansiyelinin yükseltilmesi, imalat sanayii payının artırılması ve halkın sosyal güvenliği sayesinde ülkenin her yönüyle kalkınmasına yöneliktir. Bu bağlamda ana eksenlerden

Kazakistan Cumhuriyeti Başsavcılığı, Maliye, Adalet, Dışişleri, Enerji, Tarım, Ulusal Ekonomi, Eğitim ve Bilim, Kültür ve Spor Bakanlıklarının birinci yönetici yardımcıları girmektedir. Gerektiğinde diğer devlet kurumlarının temsilcileri de çekilmektedir.

“Damu” Girişimciliği Geliştirme Fonu’nun Kazakistan Cumhuriyeti ekonomisini geliştirmedeki rolü

вель со странами ОЭСР. В отраслевом разрезе наблюдается прирост в сферах предоставления услуг, строительства, образования и обрабатывающей промышленности. В сфере торговли, транспорта и складирования количество зарегистрированных субъектов малого и среднего предпринимательства заметно снизилось.

При этом реализация различных государственных программ развития малого и среднего бизнеса, способствуя формированию и укреплению отечественного товаропроизводителя, сохранению действующих и созданию новых постоянных рабочих мест, реформированию и повышению эффективности агропромышленного комплекса, обеспечивает устойчивый рост экономики Казахстана.

Ведущую роль в развитии малого и среднего бизнеса в стране играет АО «Фонд развития предпринимательства «Даму», который был создан Постановлением Правительства РК № 665 от 26 апреля 1997 года. Стратегической миссией является активная роль в устойчивом развитии микро-, малого и среднего предпринимательства в Казахстане, посредством реализации комплексных и эффективных инструментов поддержки.

Более 20 лет Фонд активно продвигает на рынок инструменты государственной поддержки предпринимательства с помо-

« 20 yıldan fazla süredir “Damu” Fonu, bölgelerde girişimciliğin istikrarlı ve dengeli büyümesini, mevcut istihdamı korumayı ve yeni iş olanaklarını s a ğ l a m a y ı amaçlayan “2020 İş Yol Haritası” İş Geliştirme ve Destek Programı gibi devlet programları aracılığıyla piyasada destek araçlarını aktif bir şekilde tanıtılmaktadır.

бири, girişimciliğin geliştirilmesidir. İş sektörünün gelişmesi, sağlamaştırılması ve çarpan etkisi konusunda dünya deneyimi ve en iyi uygulamalar dikkate alınarak Kazakistan’ın 2050 yılına kadarki Gelişme Stratejisi’nde KOBİ’lerin ekonomideki payının %50’ye kadar çıkarılması öngörülmektedir.

Hali hazırda KOBİ’lerin Kazakistan GSYİH’deki payı %26’yu aşarak, sağladıkları istihdam oranı %35’i aşmaktadır. Son 5 yıl içinde devlet bu sektöre 10 milyar dolarlık destek sağladı. Bu büyüklükte sağlanan destek sayesinde Kazakistan OECD ülkeleriyle karşılaştırılabilir seviyeye çıktı. Sektörel bazda hizmet, inşaat, eğitim ve imalat sanayiide artış gözlenmektedir. Ticaret, nakliyat ve depolama alanlarında küçük ve orta ölçekli işletmelerin sayısı önemli ölçüde azaldı.

Aynı zamanda KOBİ’lerin desteklenmesine yönelik çeşitli devlet programlarının uygulanmasıyla yerel üreticilerin konumu güçlenmekte, mevcut istihdam korunmakta ve yeni daimi iş olanakları yaratılmakta, tarım sanayiide reformlar yapılarak etkinliği arttırılmakta, Kazakistan ekonomisinin istikrarlı büyümesi sağlanmaktadır.

26 Nisan 1997 tarih ve 665 sayılı Hükümet kararıyla kurulan “Damu” Girişimciliği Geliştirme Fonu” A.Ş. ülkede küçük ve orta ölçekli

шью государственных программ, таких как «Единая программа поддержки и развития бизнеса «Дорожная карта бизнеса-2020», целью которой является обеспечение устойчивого и сбалансированного роста регионального предпринимательства, а также поддержание действующих и создание новых постоянных рабочих мест. Программа реализует инструменты государственной поддержки в виде субсидирования части ставки вознаграждения по кредитам/договорам финансового лизинга и гарантирования кредитов, а также предусматривает выдачу государственных грантов и обучение предпринимателей, направленная на поддержку и развитие малого и среднего бизнеса в Республике Казахстан.

Доступность жилья – еще одна из основных задач развития Казахстана. Подчеркивая важность активизации именно частных строительных компаний, в числе семи задач государственной жилищной программы «Нұрлы жер» задача «Стимулирование строительства жилья частными застройщиками» стоит на втором месте. Фонд «Даму», являясь финансовым агентом и реализатором программы, оказывает помощь частным застройщикам жилья по госпрограмме в субсидировании части ставки вознаграждения по кредитам банков второго уровня, субсидируя процентные ставки кредитования.

В социально-экономическом развитии страны, как известно, микро- и малый бизнес выступает одной из ключевых фигур. Фонд «Даму» выступает одним из основных операторов реализации программы микрокредитования. В 2017 году Глава государства дал старт реализации новой «Программы развития продуктивной занятости и массового предпринимательства на 2017–2021 годы «Еңбек», направленной на поддержку и развитие сектора микро- и малого предпринимательства. Развитие малых предприятий не требует крупных стартовых вложений и обеспечивает высокую оборачиваемость ресурсов, способны более эффективно и быстро способствовать реструктуризации национальной экономики, формирования и расширения рынка потребительских товаров и услуг при ограниченных ресурсах. Субъекты малого бизнеса опера-

шлетmelerin gelişmesinde büyük bir role sahiptir. Fonun stratejik misyonu, kapsamlı ve etkili destek araçlarını kullanarak mikro, küçük ve orta büyüklükteki işletmelerin istikrarlı bir şekilde gelişmesinde aktif bir rol üstlenmektedir.

20 yıldan fazla süredir “Damu” Fonu, bölgelerde girişimciliğin istikrarlı ve dengeli büyümesini, mevcut istihdamı korumayı ve yeni iş olanaklarını sağlamayı amaçlayan “2020 İş Yol Haritası” İş Geliştirme ve Destek Programı gibi devlet programları aracılığıyla piyasada destek araçlarını aktif bir şekilde tanıtılmaktadır. Finansal kiralama ve kredi garanti sözleşmelerinde ve kredilerde faiz desteği gibi devlet destek araçlarını öngören “2020 İş Yol Haritası” Programı, Kazakistan Cumhuriyeti’nde

küçük ve orta ölçekli işletmelerin gelişmesi ve desteklenmesine yönelik olup, iş adamlarına devlet hibelerinin verilmesini ve eğitimini öngörmektedir.

Konutların uygun fiyatlarla satın alınabilmesi, Kazakistan’ın kalkınmasında diğer ana hedeflerden biridir. Özel inşaat şirketleri canlandırmanın önemi ışığında, “Nurlu Yer” Devlet Konut Programı’nın yedi hedeflerinden ikincisi, “Özel inşaatçılar tarafından yapılan konut inşaatına ivme kazandırılması”dır. Programın uygulayıcısı ve finansal temsilcisi olan “Damu” Fonu, ticari bankaların verdikleri kredilerde faiz desteği sağlayarak konut inşaatçılarında yardımcı bulunmaktadır.

Ülkenin sosyo-ekonomik gelişmesinde mikro ve küçük işletmeler, bilindiği gibi, önemli oyuncular olarak ortaya çıkmaktadır. “Damu” Fonu mikro kredileme programının başlıca uygulayıcılarından biridir. 2017 yılında Cumhurbaşkanı Nursultan Nazarbayev, mikro ve küçük ölçekli girişimciliğin desteklenmesine ve geliştirilmesine yönelik, 2017-2021 yıllarını kapsayan “Enbek” (Kaz. Emek) Verimli İstihdam ve Kitle Girişimciliği Geliştirme Programı’na start verdi. Küçük işletmeler büyük kuruluş sermayesini gerektirmemekte, yatırılan kaynakların geri dönüş süresi

« С целью расширения поддержки отечественных предпринимателей Фонд «Даму» активно работает с международными финансовыми организациями по привлечению средств, которые направлены на финансирование микро-, малого и среднего бизнеса, а также в поддержку развития женского предпринимательства.

тивно реагируют на колебания потребительского спроса, обеспечивая тем самым необходимое равновесие на рынке и формируя конкурентную среду. Динамичное развитие малого предпринимательства способствует созданию новых рабочих мест, решая проблему занятости населения.

С целью расширения поддержки отечественных предпринимателей Фонд «Даму» активно работает с международными финансовыми организациями по привлечению средств, которые направлены на финансирование микро-, малого и среднего бизнеса, а также в поддержку развития женского предпринимательства.

Кроме того, поддержка Фонда «Даму» в виде субсидирования процентной ставки по коммерческому кредиту и предоставления гарантии осуществляется представителям малого и среднего бизнеса, которые планируют реализовать проекты, направленные на сокращение энергопотребления в секторах городского хозяйства. Как следствие, снижение эмиссии парниковых газов, с привлечением инвестиционного финансирования, позволяет не только оказывать содействие развитию бизнеса, но вносить ценный вклад в формирование экологической безопасности общества и окружающей среды.

Приоритетами Фонда «Даму» на ближайшие годы остается своевременная и эффективная реализация государственных программ поддержки предпринимателей с использованием финансовых инструментов во всех регионах страны. Реализация поставленных задач, усовершенствование законодательной базы и запуск новых программ и проектов поддержки предпринимательства будут способствовать дальнейшему росту и укреплению сектора малого и среднего бизнеса и обеспечат высокими стабильными заработками значительную часть населения и создадут условия для устойчивого развития экономической системы Казахстана. ■

(Материал предоставлен АО «Фонд развития предпринимательства «Даму»)

«Damu» Fonu'nun önümüzdeki yıllar için öncelikli amacı, ülkenin tüm bölgelerinde finansal araçları kullanarak girişimcileri destekleme devlet programlarını zamanında ve etkin bir şekilde hayata geçirmektir.

kısa olmakta, ulusal ekonominin yeniden yapılanmasını, sınırlı kaynaklarla mal ve hizmet tüketim pazarının oluşum ve genişlemesini daha etkin ve daha hızlı bir şekilde sağlamaktadır. Küçük işletmeler tüketici talebinin dalgalanmalarına duyarlı olmakta, böylelikle pazarda gereken dengeyi ve rekabet ortamını sağlamaktadır. Küçük ölçekli işletmelerin dinamik bir şekilde gelişmesi beraberinde yeni iş olanaklarını, dolayısıyla istihdam konusuna çözüm getirmektedir.

Yerel girişimcilere sağlanan desteği genişletmek amacıyla «Damu» Fonu, mikro, küçük ve orta büyüklükteki işletmeleri ve ayrıca, kadın girişimciliğini finanse etmek üzere kaynak çekmek için uluslararası finans kuruluşlarıyla yoğun çalışmalar sürdürmektedir.

Bunun yanı sıra «Damu» Fonu, şehirdeki sektörlerde enerji tüketiminin azaltılmasına yönelik proeleri gerçekleştirmeyi planlayan KOBİ'leri ticari kredilerde faiz sübvansiyonu ve teminat sağlayarak desteklemektedir. Bunun sonucu yatırım finansmanı sağlanarak sera gazı emisyonunun azaltılması sayesinde iş sektörünün gelişmesine katkıda bulunarak, toplumun ve doğanın çevre güvenliğine değerli bir katkı da sağlanmış olmaktadır.

«Damu» Fonu'nun önümüzdeki yıllar için öncelikli amacı, ülkenin tüm bölgelerinde finansal araçları kullanarak girişimcileri destekleme devlet programlarını zamanında ve etkin bir şekilde hayata geçirmektir. Belirlenen görevlerin yerine getirilmesi, mevzuatın geliştirilmesi, girişimciliği desteklemeye yönelik yeni program ve projelerin başlatılması sayesinde küçük ve orta ölçekli işletmelerin büyümesi ve güçlenmesi, halkın önemli bir kısmının istikrarlı olarak yüksek iş ücreti alması mümkün olacak ve Kazakistan'ın ekonomik sisteminin sürdürülebilir kalkınması için gerekli koşullar sağlanmış olacaktır. ■

(Yazı, «Damu» Girişimciliği Destekleme Fonu'ndan alınmıştır)

«АТАМЕКЕН» – НАДЕЖНЫЙ ПАРТНЕР БИЗНЕСА!

“АТАМЕКЕН” – ІШ ДҮНЫАСЫНЫН ГҮВЕНІЛІР ПАРТНЕРІ!

Большее пяти лет в Казахстане успешно действует Национальная палата предпринимателей «Атамекен», созданная по поручению Главы государства для совершенствования делового климата. Каких результатов для бизнеса добилась эта организация, и какие ставит перед собой задачи?

ДЕРЕГУЛИРОВАНИЕ ПРОДОЛЖАЕТСЯ

Дерегулирование бизнеса сегодня продолжает возглавлять рейтинг самых актуальных вопросов, в решении которых заинтересованы и государство, и частный сектор. «Атамекен» совместно с Правительством и Парламентом продолжают работу по снятию административных барьеров для предпринимателей.

Благодаря такой работе, сегодня на 72 процента сокращено количество разрешений и лицензий, а число требований уменьшено на 58 процентов. Решаются

Кazakistan Cumhurbaşkanının talimatıyla iş ortamını geliştirmek amacıyla Kazakistan'da kurulan «Atameken» Ulusal Girişimciler Odası beş yıldan fazla süreyle faaliyetlerini başarıyla sürdürmektedir. Kuruluş, iş dünyası için hangi neticelere ulaştı ve ne gibi hedefleri önüne koymaktadır?

DEREGÜLASYON DEVAM EDİYOR

İş sektörünün deregülasyonu, hem devletin, hem özel sektörün çözüm bulmak istedikleri en güncel konular listesinin başında kalıyor. «Atameken», Hükümet ve Parlamento ile birlikte iş adamları için idari engellerin kaldırılmasına ilişkin çalışmalara devam etmekte.

Bu çalışma sayesinde, alınması gereken izin ve lisans sayısı %72, şart koşulan talepler ise %58 oranında azaldı. Başsavcılık ve Devlet Memurluğu ve Yolsuzlukla Mücadele Ajansı ile birlikte hazırlanan ve uygulanan Yol

системные проблемы, в том числе в рамках Дорожных карт, разработанных и реализуемых совместно с Генеральной прокуратурой и Агентством по делам госслужбы и противодействию коррупции, а также в рамках поручений премьер-министра совместно с министерством национальной экономики. Результатом всех действий стало снижение одновременных издержек бизнеса на 600 млрд. тенге, а ежегодная экономия составила порядка 5,5 млрд. тенге. За время существования «Атамекен» было выявлено 605 системных проблем, вошедших в реестр, 425 из которых удалось решить.

Еще одним фактором, указывающим на плодотворную совместную работу бизнеса и государства, является 28 место Казахстана в рейтинге Doing Business. В сравнении с прошлым годом наша страна поднялась сразу на 8 позиций.

БОЛЬШЕ ЗАКАЗОВ ОТЕЧЕСТВЕННОМУ ПРОИЗВОДИТЕЛЮ

Поддержка отечественных товаропроизводителей – еще одно приоритетное направление для НПП «Атамекен». Примером стало соглашение между Национальной палатой и АО «Самрук-Казына», в рамках которого были подписаны первые офф-тейк-контракты 30 ноября. В том числе между готовящимся к запуску предприятием АО «AsiaTrafo», специализирующимся на выпуске высоковольтных трансформаторов, и национальным оператором электрических сетей АО «KEGOC».

Еще один контракт подписан между ТОО «KMG Automation» и национальным оператором нефтепроводной сети АО «КазТранс Ойл». На предприятии будет локализовано производство датчиков давления нового поколения от мирового лидера в области промышленной автоматизации транснациональной компании Schneider Electric.

Подписанные контракты – это не только гарантированные заказы и новые рабочие места, но и создание, а также организация научных и инжиниринговых центров для развития новых компетенций и конкурентоспособность не только на внутреннем, но и на внешнем рынке. Общая сумма заключенных офф-тейк-контрактов

Haritaları çerçevesinde ve ayrıca, Başbakanın talimatları doğrultusunda Ulusal Ekonomi Bakanlığı ile birlikte sistemli sorunlara çözüm getirilmektedir. Yapılan tüm bu çalışmaların neticesinde iş sektörünün bir defalık zararı 600 milyar tenge azaldı. Her yıl sağlanan tasarruf ise 5,5 milyar tengeye oluşturmaktadır. «Atameken»in kuruluş tarihinden bu yana 605 adet sistemli sorun tespit edilmiş olup kayda geçti. Bunun 425'ine çözüm bulundu.

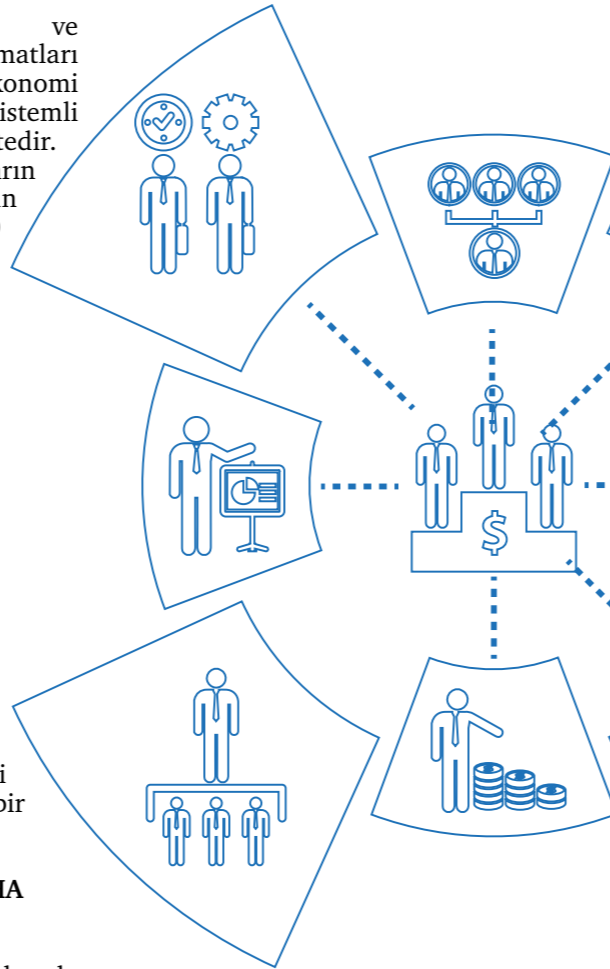
Kazakistan'ın Doing Business reytinginde geçen yıl ile karşılaştırıldığında 8 basamak yükselerek 28. sırada yer alması, iş dünyasının devlet ile ortak çalışmasının verimli olduğunu kanıtlayan diğer bir faktördür.

YEREL ÜRETİCİYE DAHA ÇOK SİPARİŞ

Yerel üreticiye sağlanan destek, «Atameken» Odası'nın belirlediği önceliklerden biridir. Geçen yılın 30 Kasım tarihinde ilk off-take kontratlarının imzalanmasına yol açan Ulusal Girişimciler Odası ile «Samruk Kazyna» A.Ş. arasındaki anlaşma, bunun bir örneğidir. Bunların arasında yüksek voltaj trafoları üreten «AsiaTrafo» A.Ş. ile ulusal elektrik hattı operatörü «KEGOC» arasındaki kontrat da bulunmaktadır.

Bir kontrat daha «KMG Automotion» Ltd. ile petrol boru hattı ulusal operatörü «KazTransOil» arasında imzalanmış olup tesiste, sanayi otomasyon alanında dünya lideri olan Schneider Electric çok uluslu şirketinin yeni nesil basınç vericileri üretilecektir.

İmzalanan kontratlar, sipariş garantisi ve yeni iş imkanlarının yanı sıra hem iç, hem dış pazarlarda yeni yetki ve rekabet gücünü geliştirmeye yönelik bilimsel ve mühendislik merkezlerinin kurulmasına yol açacaktır. İmzalanan off-take kontratlarının toplam bedeli 2 milyar tengeyi aşmaktadır. 2019 yılında 10'a yakın benzer kontrat daha imzalanacak. Kategorilere göre yapılan alımlarla ilgili çalışmalar

Еще одним фактором, указывающим на плодотворную совместную работу бизнеса и государства, является 28 место Казахстана в рейтинге Doing Business. В сравнении с прошлым годом наша страна поднялась сразу на 8 позиций.

превышает 2 млрд. тенге. В 2019 году также будут заключены около 10 аналогичных контрактов. В рамках работы по категорийным закупкам запущены пилотные проекты по разработке соответствующих стратегий на общую сумму более 6 млрд. тенге.

Национальная палата помимо сотрудничества с Фондом «Самрук-Казына» в прошлом году внесла ряд поправок в законопроект по совершенствованию системы государственных закупок и закупок квазигоссектора. В частности, было предложено внедрить административную ответственность в квазигоссектор, а также обязательное указание национальных стандартов РК, обязательные выплаты аванса в размере 30 процентов при закупках работ по строительству. Закон вступил в силу с 1 января 2019 года.

Следует отметить, что, несмотря на созданные условия, бизнесу необходимо брать на себя встречные обязательства. Сегодня в Казахстане работает инструмент поддержки в виде специального инвестиционного контракта в РК. Он предоставляет только таможенные льготы, льготы по НДС на импорт сырья и материалов, по НДС с реализации для производителей автомобилей, сельхозмашиностроителей и не включает в себя встречные обязательства. «Атамекен» же предлагает внедрить механизм встречных обязательств при предоставлении мер господдержки.

НОВЫМИ ШАГАМИ К ЭКСПОРТУ

Ежегодно растут объем и линейка экспортируемой продукции из Казахстана в соседние страны. Чтобы нарастить экспортный потенциал, в 2019 году планируется расширить инструменты поддержки экспорта, усилится сервисная поддержка экспортеров. Важным для предпринимателей новшеством станет возмещение затрат экспортеров, то есть возмещение составит до 50 процентов стоимости транспортных расходов при экспорте продукции отечественной обрабатывающей промышленности.

Расширить список экспортеров – одна из задач на перспективу. Для этого, по мнению экспертов «Атамекена», необходима постоянная диагностика предприятий для повышения экспортного по-

Казахстан'ın komşu ülkelere ihrac ettiği ürün yelpazesi ve hacmi yıl geçtikçe artmakta. İhracat potansiyelini arttırmak için 2019 yılında ihracata sağlanan desteğin genişletilmesi planlanmakta olup, ihracatçılara verilen hizmet desteği arttırılacaktır. Yerel imalat sanayii ürünlerinin ihracatında nakliyat masraflarının %50'sinin telafisi iş adamları için önemli bir yenilik olacaktır.

çerçevesinde ilgili stratejilerin geliştirilmesine ilişkin toplam bedeli 6 milyar tengeyi aşan pilot projelere start verilmiştir.

«Atameken», «Samruk Kazyna» Fonu ile işbirliğinin yanı sıra geçen yıl devlet alımları ve KİK alımları sisteminin geliştirilmesine ilişkin yasa tasarısında bir dizi değişikliklerin yapılmasını teklif etti. Nitekim, KİK sektöründe idari sorumluluğun, Kazakistan Cumhuriyeti ulusal standartlarını gösterme zorunluluğunun, inşaat işleri alımında %30'luk avans ödeme zorunluluğunun getirilmesi önerildi. Yasa 1 Ocak 2019 tarihinde yürürlüğe girdi.

Sağlanan koşullara rağmen iş dünyasının da bunun karşılığında bazı yükümlülükleri üzerine alması gerekiyor. Bugünlerde Kazakistan'da özel yatırım kontratı şeklinde bir destek aracı uygulanmaktadır. Bu destek türü karşılıklı taahhütleri gerektirmeden otomobil ve tarım teknik araçları üreticileri için gümrük kolaylıklarını, hammadde ile malzeme ithalatında ve satışta KDV kolaylıklarını öngörmektedir. «Atameken» ise devlet destek tedbirleri sağlanırken karşılıklı sorumluluk mekanizmasının uygulanmasını önermektedir.

İHRACATA DOĞRU YENİ ADIMLAR

Kazakistan'ın komşu ülkelere ihrac ettiği ürün yelpazesi ve hacmi yıl geçtikçe artmakta. İhracat potansiyelini arttırmak için 2019 yılında ihracata sağlanan desteğin genişletilmesi planlanmakta olup, ihracatçılara verilen hizmet desteği arttırılacaktır. Yerel imalat sanayii ürünlerinin ihracatında nakliyat masraflarının %50'sinin telafisi iş adamları için önemli bir yenilik olacaktır.

Önümüzdeki dönem için belirlenen hedeflerden biri, ihracatçı listesini genişletmektir. Bunun için de «Atameken» uzmanlarına göre, ihracat potansiyelini arttırmak ve ihracatçıları kapsayan tek portal oluşturmak için işletmelerin devamlı olarak analizi yapılmalıdır. Kazakistan'ın ülke dışındaki ticaret ve ihracat temsilcilikleri de gözardı edilmemelidir. Rusya, Çin, Türkiye, Birleşik Arap Emirlikleri, Özbekistan, Kırgızistan ve Belarus Cumhuriyeti'nde 10'a yakın temsilciliğin daha açılması planlanmaktadır.

тенциала и создания единого портала экспортеров. Также не стоит забывать о торгово-экспортных представительствах Казахстана за рубежом, в планах открыть еще около 10 представительств в России, Китае, Турции, ОАЭ, Узбекистане, Кыргызстане и Белоруссии.

САМЫЙ НАРОДНЫЙ ПРОЕКТ

Уже второй года НПП доказывает, что сельских жителей можно научить зарабатывать и самостоятельно обеспечивать себя и семью. Такова основная цель проекта «Бастау», участие в котором принимает безработная и самозанятая часть населения страны. Программа показала, что всего за один месяц можно дать людям необходимые знания, льготные кредиты и возможность открыть свое дело. Реализует проект Национальная палата в рамках Программы развития продуктивной занятости и массового предпринимательства «Еңбек».

Глава государства неоднократно отмечал эффективность проекта. В 2018 году на микрокредитование дополнительно выделено порядка 20 млрд. тенге.

В чем преимущество? Вся необходимая информация разделена на 12 модулей, на изучение которых отводится 30 дней. Кстати, в прошлом году было обучено 28,3 тысяч человек, и реализовано 7,5 тысяч бизнес-идей.

Чтобы помочь слушателям, не получившим кредитование по программе, «Атамекен» инициировал создание системы микрофинансирования. Первые МФО начали действовать в Костанайской, Мангистауской, Жамбылской и Кызылординской областях. Их работа доказала свою эффективность, и уже в этом году в стране будут дополнительно созданы 10 МФО с участием «Атамекен», поддержки игроков крупного бизнеса и местных исполнительных органов. В министерстве национальной экономики идею уже поддержали. Сегодня выданы кредиты на сумму в размере 7 млрд. тенге с процентной ставкой не более 6 процентов годовых.

В БИЗНЕС СО ШКОЛЬНОЙ СКАМЬИ

Как можно стать бизнес-грамотным в 10–11 классе? Об этом могут рассказать ученики, в шко-

TAM BİR HALK PROJESİ

«Атамекен» iki yıldır, kırsal kesim sakinine kazanmayı ve kendi imkanlarıyla kendisi dahil ailesinin de geçimini sağlamayı öğretebileceğini kanıtlamaktadır. Ülke nüfusunun işsiz ve ev ekonomisinde çalışan kısmının katıldığı «Bastau» projesinin ana hedefi budur. Program, sadece bir ay içinde insanlara gerekli bilgilerin, kolay şartlarda kredi verilebileceğini ve kendi işini açma imkanı sağlanabileceğini kanıtladı. Projeyi, «Enbek» Verimli İstihdam ve Kitle Girişimciliği Geliştirme Programı çerçevesinde Ulusal Girişimciler Odası gerçekleştirmektedir.

Cumhurbaşkanı projenin etkin olduğunu defalarca vurgulamıştır. 2018 yılında küçük krediler için ilaveten 20 milyar tenge tahsis edildi.

Projenin avantajı nedir? Tüm gerekli bilgiler 12 bölüme bölünerek bunların incelenmesi için 30 gün verilmektedir. Nitekim, geçen yıl 28,3 bin kişiye eğitim verilmiş olup, 7.500 iş inisiyatifi hayata geçirildi.

Program kapsamında kredi alamayan katılımcılara yardım etmek amacıyla «Атамекен» mikro finansman sisteminin oluşturulmasına ön ayak oldu. İlk mikro finansman kuruluşları (MFK) Kostanay, Mangistau, Jambil, Kızılorda eyaletlerinde faaliyete başladı. Bunların çalışmalarının etkin olmasından dolayı bu yıl «Атамекен», iş sektörünün büyük oyuncularını ve yerel yürütme organlarının desteğiyle 10 MFK daha kurulacaktır. Ulusal Ekonomi Bakanlığı bu inisiyatifi desteklemiş olup, bugünlerde en fazla %6 yıllık faiz oranıyla 7 milyar tenge tutarında kredi verilmiş bulunmaktadır.

OKULDAN SONRA DOĞRUDAN İŞE

Lise son sınıflarında girişimcilik konusunda nasıl bilgi edinilebilir? Bunu, «Girişimciliğe Giriş» yeni dersinin müfredatta yer aldığı okulların öğrencileri anlatabilir. Ulusal Girişimciler Odası'nın önermiş olduğu yeni ders, Eğitim Bakanlığı'nca desteklenmiş olup, 2019 yılından itibaren seçmeli olarak ülke genelindeki okulların müfredatında olacaktır. Eşi benzeri olmayan bu dersin temelini faal Kazak girişimcilerin iş portföyleri oluşturmaktadır. Oyunlaştırma unsurlarını da içeren dersin tatbiki

лах которых апробирован новый предмет «Основы предпринимательства». Школьная дисциплина – инициатива Национальной палаты, поддержанная МОН РК, которая с 2019 года в элективной форме работает в каждой школе страны. Предмет уникален, в его основе бизнес-кейсы действующих казахстанских предпринимателей. Занятия проходят с элементами геймификации, практическая часть включает мастер-классы с бизнесменами и посещение предприятий своего региона. В настоящее время программа адаптируется для студентов колледжей и вузов.

Кстати, «Атамекен» активно вовлекает в образовательный процесс бизнес и переводит образование в практическую плоскость. Сегодня в дуальное обучение уже вовлечено 2300 компаний, готовых брать студентов на предприятия. Инициатива позволит повысить качество профессионального образования, высвободить из выделяемых колледжам средств 10 млрд. тенге, которые будут направлены на возмещение труда наставников.

Сегодняшняя цель нацпалаты – вовлечь в дуальное обучение 25 тысяч компаний и около 300 тысяч студентов за 5 лет. Чтобы быть уверенным в собственном вузе и качестве полученного образования, проводится независимая оценка образовательных программ. Рейтинг вузов – это совместная работа «Атамекена», МОН РК и профессионального сообщества. Основная идея – сопоставить реальные требования рынка труда с уровнем образования выпускников. В основу его легли девять критериев, среди которых актуальность образовательных программ, трудоустройство выпускников и средняя зарплата выпускников.

Сегодня открыто 2 тысяч специальностей и 108 вузов. Как показали результаты анализа, по 141 образовательной программе процент трудоустройства составляет менее 35, пять процентов выпускников работают не по специальности.

И это лишь часть непрерывной работы, которую «Атамекен» проделал совместно с предпринимателями для совершенствования бизнес-среды. ■

(Материал предоставлен
Национальной палатой пред-
принимателей «Атамекен»)

kısmı iş adamları ile seminerleri ve bölgedeki işletmelerin ziyaretlerini de kapsamaktadır. Hali hazırda program kolej ve üniversiteler için adapte edilmektedir.

«Атамекен» aynı zamanda iş adamlarını eğitime çekmekte ve eğitimi tatbiki formata dönüştürmektedir. Bugünlerde 2.300 şirket tatbiki eğitim sistemini uygulamakta olup, öğrencileri işletmelerinde istihdam etmeye hazırdır. Bu inisiyatif sayesinde mesleki eğitim kalitesi yükseltilmiş olup kolejlere tahsis edilen kaynaklardan 10 milyar tenge eğitimcilere iş karşılığı ücret olarak ödenecektir.

Ulusal Girişimciler Odası'nın bugünkü hedefi, beş yıl içinde tatbiki eğitime 25 bin şirket ve 300 bine yakın öğrenciyi çekmektir. Üniversiteden ve verdiği eğitim kalitesinden emin olmak için eğitim programlarının bağımsız değerlendirilmesi yapılmaktadır. Üniversitelerin reytingi, «Атамекен»'in, Eğitim ve Bilim Bakanlığı'nın ve eğitimcilerin ortak çalışmasıdır. Ana fikir, emek piyasasının reel taleplerini mezunların eğitim seviyesiyle eşleştirmektir. Derecelendirmede, eğitim programlarının güncelliği, mezunların iş bulma olanakları ve ortalama maaşı da dahil toplam dokuz kriter esas alınmaktadır.

Halen iki bin uzmanlık dalı ve 108 üniversite mevcuttur. İnceleme sonuçlarına göre 141 eğitim programı kapsamında iş bulma oranı %35'ten düşük olup, mezunların %5'i aldıkları eğitimden farklı meslekte çalışmaktadır.

Bütün bunlar «Атамекен»'in iş ortamını geliştirmek için iş adamlarıyla ortak yaptığı kesintisiz çalışmanın sadece bir parçasıdır. ■

(Yazı, «Атамекен»
Ulusal Girişimciler Odası'ndan
alınmıştır.)

Чтобы помочь слушателям, не получившим кредитование по программе, «Атамекен» инициировал создание системы микрофинансирования. Первые МФО начали действовать в Костанайской, Мангистауской, Жамбылской и Кызылординской областях. Их работа доказала свою эффективность, и уже в этом году в стране будут дополнительно созданы 10 МФО с участием «Атамекен», поддержки игроков крупного бизнеса и местных исполнительных органов.

TÜRK STANDARDLARI ENSTİTÜSÜ (TSE)

TURKISH STANDARDS INSTITUTION

Türk Standardları Enstitüsü; her türlü madde ve mamüller ile usul ve hizmet standardlarını yapmak amacıyla 18.11.1960 tarih ve 132 sayılı kanunla kurulmuş özel hukuk hükümlerine tabi özerk bir kamu kurumudur.

TSE MİSYON-VİZYON TSE MİSYONU

Ülkemizin rekabet gücünü artırmak, ulusal ve uluslararası düzeyde ticaretini kolaylaştırmak ve toplumun yaşam düzeyini yükseltmek için; standardizasyon, uygunluk değerlendirme, deney ve kalibrasyon faaliyetlerini tarafsız, bağımsız, etkin ve güvenilir olarak sağlamaktır.

TSE Vizyonu Hizmetlerimizde; ulusal, bölgesel ve uluslararası alanda tercih edilen, yönlendirici ve lider bir kuruluş olmak.

TSE FAALİYETLERİ

Standard ve Standardizasyon Dünya ticaretini kolaylaştıran ve haksız rekabeti önleyen bir araçtır. Hızla küreselleşmekte olan dünyamızda, rekabet edebilme şartları her geçen gün zorlaşmakta ve kaliteli ürün ve hizmet sunumu ön plana çıkmaktadır. Küreselleşmenin etkilediği en önemli unsur ise uluslararası ticarettir. Uluslararası ticaretin önündeki teknik engelleri kaldırmanın başlıca yolu standardizasyon, uygunluk

Turkish Standards Institution (TSE) is a public institution founded with the Law no: 132 which was adopted on 18 November 1960 and having legal entity with exclusive competence, managed according to special law provisions.

MISSION

In order to increase the competitiveness of our country, facilitating trade on national and international levels and develop society's standard of living; providing standardization, conformity assessment, test and calibration activities through independency, impartiality, efficiency and reliability.

VISION

In our services, being a preferred guiding and leading organization at national, regional and international platforms.

ACTIVITIES OF TURKISH STANDARDS INSTITUTE

Standard and Standardization is a tool that facilitates world trade and prevents Technical barrier to trade. In today's globalized world, the conditions for competitiveness become harder every day and quality products and services are

değerlendirme ve Akreditasyon alanlarında yapılan uyumlaştırma çalışmalarıdır. Bu konuda TSE hem Bölgesel hem de Uluslararası Standard ve Akreditasyon kurumlarına tam üye olup, bu teşkilatların yönetiminde önemli görevler üstlenmiştir.

Türk Standardları Enstitüsü, Gerek Yurt içinde gerekse Yurt Dışında Akredite olmuş ve çok sayıda sistem Belgelendirmesi yapmaktadır. Sistem Belgelendirmesi yapılan konulardan bir kısmı aşağıda kısaca açıklanmıştır. Detaylı Bilgiye www.tse.org.tr web adresinden ulaşılabilir.

TS EN ISO 9001 KALİTE YÖNETİM SİSTEMİ

TS EN ISO Kuruluşta kalite anlayışının gelişimini,

- Kârın, verimliliğin ve pazar payının artmasını,
- Etkin bir yönetimi,
- Maliyetin azalmasını,
- Çalışanların tatminini,
- Kuruluş içi iletişimde iyileşmeyi,
- Tüm faaliyetlerde geniş izleme ve kontrolü,
- İadelerin azalmasını,
- Müşteri şikayetinin azalması, memnuniyetin artmasını sağlayan,
- Ulusal ve uluslararası düzeyde uygulanabilen bir yönetim sistemi modelidir.

TS EN ISO 14001 ÇEVRE YÖNETİM SİSTEMLERİ

ÇYS'nin kuruluşlarda geliştirilmesinin amacı;

- Ulusal ve/veya Uluslararası mevzuatlara uyumun artırılması
- Çevresel performansın artırılması
- Market Stratejileri:
 - Uluslararası rekabette avantaj sağlaması
 - Firma itibar ve pazar payının artırılması
 - Maliyet kontrolünün geliştirilmesiyle masrafların azaltılması ve verimliliğin artırılması
 - Acil durumlara (deprem, yangın, sel vb.) ve kazalara karşı hazırlıklı bulunarak mesuliyetle sonuçlanan kaza vb. olayların azaltılması
 - Kirliliğin kaynaktan başlayarak kontrol altına alınması ve azaltılması
 - Girdi malzemeleri ve enerji tasarrufu sağlanması
 - İzin ve yetki belgelerinin alınmasının kolaylaştırılması
 - ISO 14001 tüm dünyaca bilinen ve kullanılan ortak bir dil olduğundan global pazarda kabul edilirliliğin sağlanması

Türk Standardları Enstitüsü, Gerek Yurt içinde gerekse Yurt Dışında Akredite olmuş ve çok sayıda sistem Belgelendirmesi yapmaktadır. Sistem Belgelendirmesi yapılan konulardan bir kısmı aşağıda kısaca açıklanmıştır. Detaylı Bilgiye www.tse.org.tr web adresinden ulaşılabilir.

prominent. The most important factor influenced by globalization is international trade. The main way of removing technical barriers to international trade is the harmonization studies in the fields of standardization, conformity assessment and accreditation. In this respect, TSE is a full member of both Regional and International Standards and Accreditation Institutions and has taken on important tasks in the management level of these organizations.

The Turkish Standards Institute is accredited both in Turkey and abroad and conducts numerous system certifications. Some of the issues that have been documented are briefly explained below. Detailed information is available at www.tse.org.tr. As a leader and respectable Conformity Assessment Body and also with the responsibility of seeking public interest always as a priority, TSE focuses its efforts on providing all kinds of services that industrialists/exporters need in their relations of trade with other countries.

TSE, with its capabilities, is ready to share its experiences and to cooperate with other standardization and conformity assessment bodies in the world.

MANAGEMENT SYSTEMS CERTIFICATION

We, as provide management systems certification service through our pioneering mindset, professional staff and broad array of external auditors, with the aims of increasing the competitiveness of Turkey, facilitating trade on national and international levels and develop society's standard of living; and providing certification activities through independency, impartiality, efficiency and reliability.

Under the vision of being a preferred guiding and leading organization at national, regional and international platforms, Turkish Standards Institution (TSE) has been providing system certification activities since 1987.

MANAGEMENT SYSTEMS CERTIFICATION SCHEMES

TS EN ISO 9001 Quality Management System,

Today's world has become very small, the great developments in the field of information technology and communication have pushed societies

TSE ISO/TS 22002-1 GIDA GÜVENLİĞİNDE ÖNKOŞUL PROGRAMLARI

- Muhtemel tehlikeleri önleyerek güvenilir gıda üretilmesi ve müşteriye ulaşmasının sağlanması,
- Ürün kayıplarının azaltılması,
- Maliyetlerin azaltılması,
- Etkin bir oto-kontrol sisteminin uygulanmasının sağlanması,
- Müşteri talebi olması,
- Ticaret kolaylığının sağlanması,
- Yasal mevzuata uygunluğunun sağlanması için bu sistem uygulanmaktadır

TS ISO 22000 - FSSC GIDA GÜVENLİĞİ SİSTEMİ

FSSC 22000, tüm gıda zincirinde yer alan gıda üreticilerinin, gıda güvenliği sistemlerinin tetkik edilmesi ve belgelendirilmesinde kullanılan uluslararası çapta kabul görmüş, ISO temelli bir belgelendirme programıdır. FSSC 22000, mevcut TS EN ISO 22000, ISO 22002-1 / ISO 22002-4 standartlarının şartlarını ve bu programa has diğer şartları içerir. FSSC 22000, Gıda Güvenliği konusunda dünyada söz sahibi olan ilgili birçok kuruluş ve organizasyonun geniş katılımıyla oluşturulmuştur. FSSC 22000 Belgelendirme Programı, GFSI (Global Food Safety Initiative) Direktörler Kurulu tarafından tam olarak tanınan ve EA (European Cooperation for Accreditation) tarafından da kabul gören bir programdır

10002 - Müşteri Memnuniyeti Yönetim Sistemi

Müşteri şikayeti ile karşılaşılan durumlarda kuruluşlara nasıl davranmaları gerektiğine dair yol gösterir.

- Kuruluşlara, müşteri ile yaşanan bir olay sonrasında "özür" dilememiz yeterli mi, yoksa telafi etmek için tazminat ödemek de dahil olmak üzere daha büyük bir faaliyet mi planlamamız gerektiğine dair rehberlik eder.

- Müşteri ile yaşanan problemlerin en adil şekilde ele alınmasını sağlar.

- Şikayetlerden ders çıkarılarak iyileştirmeye açık alanların tespit edilmesini sağlar

TS ISO 45001 İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ SİSTEMLERİ

TS ISO 45001 İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ SİSTEMLERİ

Kuruluşlarda karşılaşılan en önemli insan kaynakları sorunlarından

to a rival competition and an economic race with new developments. In order to survive in the current world order, it will be possible to produce goods and services in accordance with customer needs and expectations in the whole sector.

WHY TS EN ISO 9001?

- The development of quality in the organization,
- Increase in profit, efficiency and market share,
- Effective management,
- Decrease in cost,
- Satisfaction of employees,
- Improvement in internal communication,
- Wide monitoring and control in all activities,
- Reduction of returns,
- Reducing customer complaints, increasing satisfaction,

TS EN ISO 14001 ENVIRONMENT MANAGEMENT SYSTEM,

Increasing compliance with national and/or international legislation Improving environmental performance

Market Strategies

- Advantage in international competition
- Increasing firm's reputation and market share
- Reducing costs and increasing productivity with improved cost control
- Control and reduction of environmental pollution from the source
- ISO 14001 is a common and widely used language in the world

TS EN ISO 22000 FOOD SAFETY MANAGEMENT SYSTEM,

TSE ISO / TS 22002-1 PREPARATORY PROGRAMS IN FOOD SAFETY

- Ensuring reliable food production and access to the customer by avoiding potential hazards,-
- Reduction of product losses,-
- Reduction of costs,
- Ensuring the implementation of an effective autocontrol system,
- Customer demand,
- Ensuring trade convenience,
- Ensuring compliance with legal regulations

TS ISO 22000 - FSSC FOOD SAFETY SYSTEM

The FSSC 22000 is an internationally recognized, ISO-

biri, çalışanların emniyetli ve sağlıklı bir çalışma ortamına sahip olmamalarıdır. Kuruluşların daha iyi rekabet koşullarına ulaşabilmesi için çalışanların iş sağlığı ve güvenliği konusunda planlı ve sistemli çalışmaları yürütmeleri gerekmektedir. Bu Standard hem ulusal hem de Uluslararası mevzuatlara uygun çalışma ortamı hazırlamada önemli bir rehber niteliğindedir

TS EN ISO 50001 ENERJİ YÖNETİM SİSTEMİ

EYS'nin kuruluşlarda geliştirilmesi sonucunda;

Enerji politikasının resmîyet kazanması

Enerji tüketiminin sistematik bir yaklaşımla yönetilmesi sayesinde enerji masrafında düşüş

Çevrenin korunması:

- Kaynakların etkin kullanımı
- Sera gazı emisyonunun azaltılması
- Mevzuata uyumun sağlanması
- Başta Çevre Yönetim Sistemi olmak üzere diğer yönetim sistemleri ile kolayca entegre olabilmesi

TS ISO/IEC 27001 BİLGİ GÜVENLİĞİ. YÖNETİM SİSTEMİ

TS EN ISO/IEC 27000 Bilgi teknolojisi - Güvenlik teknikleri - Bilgi güvenliği yönetim sistemleri - Genel bakış ve kelime bilgisi (ISO / IEC 27000: 2016)

TS EN ISO/IEC 27001 Bilgi teknolojisi - Güvenlik teknikleri - Bilgi güvenliği yönetim sistemleri - Gereksinimler

TS EN ISO/IEC 27002 Bilgi teknolojisi - Güvenlik teknikleri - Bilgi güvenliği kontrolleri için uygulama prensipleri (ISO/IEC 27002:2013, Cor1:2014)

Günümüzde, sadece çalışanlarıyla değil, müşterileri, iş ortakları ve hissedarlarıyla birlikte tanımlanan kurumlarda, bilginin gizliliği, bütünlüğü ve ulaşılabilirliğine ilişkin güven ortamının yaratılması, stratejik bir önem taşımaktadır. Bilgi güvenliğini sağlamak, teknolojik çözümlerle birlikte sağlam bir güvenlik yönetim sisteminin kurulması ile mümkün olabilmektedir. Etkin bir bilgi güvenlik yönetim sisteminin oluşturulması amacıyla hazırlanmış bir standardır. Türk Standardları Enstitüsü konusunda deneyimli, eğitimli uzman ekibi ile TS ISO IEC 27001 Sistem Belgelendirmesi çalışmalarını yürütmektedir..

based certification program for the inspection and certification of food safety systems for food producers in the entire food chain. The FSSC 22000 contains the requirements of the current TS EN ISO 22000, ISO 22002-1 / ISO 22002-4 standards and other requirements for this program. FSSC 22000 has been established with the wide participation of many relevant organizations and organizations in the field of Food Safety. The FSSC 22000 Certification Program is fully recognized by the GFSI (Global Food Safety Initiative) Board of Directors and is also recognized by EA (European Cooperation for Accreditation).

TS ISO 45001 OCCUPATIONAL HEALTH AND SAFETY MANAGEMENT SYSTEMS

One of the most important human resources problems encountered in organizations is that employees do not have a safe and healthy working environment. In order for organizations to achieve better competition conditions, employees need to carry out planned and systematic work on occupational health and safety. This Standard is an important guide in the preparation of a work environment in accordance with both national and international regulations.

TS EN ISO 50001 ENERGY MANAGEMENT SYSTEM

As a result of the development of EMS in organizations;

■ The formalization of the energy policy

■ Decrease in energy costs by managing energy consumption with a systematic approach

■ Environmental protection:

■ Effective use of resources

■ Reduce green house gas emissions

■ Ensuring compliance with legislation

■ Easily integrate with other management systems, especially the Environmental Management System

TS ISO / IEC 27001 INFORMATION SECURITY MANAGEMENT SYSTEM

TS EN ISO / IEC 27000 Information technology - Security techniques - Information security management systems -

WHY TS ISO IEC 27001?

- Companies can establish their real risks by establishing an information security management system in accordance with TS ISO IEC 27001 standard so that a central security system can be accommodated. They can put in place the technology, policies and procedures required to address these risks.
- By this means, they have a secure information management system implemented by all company employees.

Günümüzde, sadece çalışanlarıyla değil, müşterileri, iş ortakları ve hissedarlarıyla birlikte tanımlanan kurumlarda, bilginin gizliliği, bütünlüğü ve ulaşılabilirliğine ilişkin güven ortamının yaratılması, stratejik bir önem taşımaktadır. Bilgi güvenliğini sağlamak, teknolojik çözümlerle birlikte sağlam bir güvenlik yönetim sisteminin kurulması ile mümkün olabilmektedir.

NEDEN TS ISO IEC 27001?

■ Merkezi güvelik sisteminde gerçek anlamda güvenliğin oturtulabilmesi için şirketler, TS ISO IEC 27001 standartında belirtilen bilgi güvenliği yönetim sistemini kurarak gerçek risklerini saptayabilir ve bu risklerin giderilmesi için gereken teknoloji, politika ve prosedürleri devreye alabilirler.

■ Bu sayede güvenlik yönetim sistemi olarak oluşturulan ve yalnızca teknoloji ile değil aynı zamanda tüm şirket çalışanlarının da uyguladığı iş süreçleri ile de devamlılık sağlıklı bir şekilde sağlanabilir.

TS ISO 31000 RİSK YÖNETİMİ

■ Riskler ortaya çıkmadan önlem alınması sağlanır,

■ Sürpriz ve kayıplar en aza indirilir,

■ Hızlı ve etkili karar almaya yardımcı olur,

■ Zaman tasarrufu sağlar,

■ Kaynak israfını önler,

■ Risklerin makul seviyelerde tutulmasını sağlar,

■ İş sürekliliği sağlanır,

■ Hedefleri gerçekleştirme ihtimalini artırır,

■ Proaktif yönetimi teşvik eder,

■ Kuruluş genelinde riski belirleme ve ele alma ihtiyacının farkında olunması sağlar,

■ Fırsatlar ve tehditlerin analizini sağlar,

■ İlgili yasal ve mevzuat şartlarına ve uluslararası normlara uyum sağlamaya yardımcı olur,

■ Paydaş güvenini ve itimadını iyileştirmeye yardımcı olur,

■ Karar verme ve planlama için güvenilir bir temel oluşturur,

■ Riskin ele alınması için kaynakları etkin bir şekilde tahsis etme ve kullanma kolaylığı sağlar,

■ Operasyonel etkinliği sağlar ve verimliliği artırır,

■ Kaybın önlenmesi ve vaka yönetimini iyileştirir

HELAL BELGELENDİRME

Türk Standardları Enstitüsü, 14 Temmuz 2011 tarihinden bu yana, İslam Ülkeleri Standardizasyon ve Metroloji Enstitüsü (SMIIC) tarafından yayınlanan TS OIC/SMIIC 1: 2011 Helal Gıda Genel Kılavuzu standardına göre Helal Uygunluk Belgelendirmesi yapmaktadır. Başkanlığını TSE'nin

Overview and vocabulary (ISO/ IEC 27000: 2016)

TS EN ISO / IEC 27001

Information technology – Security techniques – Information security management systems – Requirements

TS EN ISO / IEC 27002

Information technology - Safety techniques - Application principles for information security controls (ISO / IEC 27002: 2013, Cor1: 2014

Nowadays, it is of strategic importance to create trust in the confidentiality, integrity and availability of information, not only in its employees, but also in the institutions defined with its customers, business partners and shareholders. Ensuring information security is possible through the establishment of a sound security management system with technological solutions. It is a standard designed to create an effective information security management system. Turkish Standards Institute, are carried out TS ISO IEC 27001 System Certification studies by its experienced team of experts

WHY TS ISO IEC 27001?

■ Companies can establish their real risks by establishing an information security management system in accordance with TS ISO IEC 27001 standard so that a central security system can be accommodated. They can put in place the technology, policies and procedures required to address these risks.

■ By this means, they have a secure information management system implemented by all company employees.

TS ISO 31000 RISK MANAGEMENT

■ Measures are taken before risks arise,

■ Surprise and losses are minimized,

■ Helps to make fast and effective decisions,

■ Saves time,

■ Prevents waste of resources,

■ Ensures that risks are kept at reasonable levels,

■ Business continuity is ensured,

One of the most important human resources problems encountered in organizations is that employees do not have a safe and healthy working environment. In order for organizations to achieve better competition conditions, employees need to carry out planned and systematic work on occupational health and safety.

Турецкий Институт Стандартов TÜRK STANDARDLARI ENSTİTÜSÜ

Стратегическая

сила

Евразии

аврasyanın

stratejik

gücü

Лидирующая компания Евразийского региона в сфере услуг по стандартизации и оценке соответствия

Standardizasyon ve uygunluk değerlendirme hizmetlerinde Avrasya Bölgesinin öncü kuruluşu

tse.org.tr

f t TSEинституциональных TSEkurumsal

yaptığı SMIIC` e Kazakistan dahil 37 İslam Ülkesi üyedir.

Türk Standardları enstitüsü, Yukarıda bahsedilen sistemlerin yanı sıra, aşağıda başlıkları verilen Yönetim sistemlerinde de belgelendirme çalışmaları yapmaktadır.

- IQ Net SR 10 Sosyal Sorumluluk Yönetim Sistemi
- TS ISO 10002 Müşteri Memnuniyeti Yönetim Sistemi,
- TS EN ISO 13485 Tıbbi Cihazlar Kalite Yönetim Sistemi,
- TS EN ISO 15224 Sağlık Kalite Yönetim Sistemi,
- TS EN ISO 22301 İş Sürekliliği Yönetim Sistemleri,
- TS ISO 29990 Eğitim ve Öğretim Hizmetleri Yönetim Sistemi,
- Yeşil Liman / Eko-Liman Projesi,
- TS EN ISO 22716 Kozmetikte İyi Üretim Uygulamaları (GMP),
- TS ISO 39001 Karayolu Trafik Güvenliği (RTS) Yönetim Sistemleri,
- TS ISO / IEC 20000-1 Bilgi Teknolojileri Servis Yönetim Sistemi,
- TS ISO 28000 Tedarik Zinciri Güvenliği Yönetim Sistemi. ■

- Increases the likelihood of achieving goals,
- Promotes proactive management,
- Ensures awareness of the need to identify and address risks across the organization,
- Provides analysis of opportunities and threats,
- Help to comply with relevant legal and regulatory requirements and international norms,
- Stakeholder helps improve confidence and confidence,
- Establishes a reliable basis for decision making and planning,
- Provides ease of using resources effectively to address risk,
- Ensures operational efficiency and increases productivity,
- Improves loss prevention and case management

HALAL CERTIFICATION

The Turkish Standards Institute has been conducting Halal Conformity Certification since 14 July 2011 according to the TS OIC / SMIIC 1: 2011 Halal Food General Guide standard published by

The Standards and Metrology Institute for the Islamic Countries(SMIIC), There are 37 Islamic r countries are members of SMIIC.

In addition to the systems mentioned above, Turkish Standards Isntitutions also certifies the systems mentioned below.

- IQ Net SR 10 Social Responsibility Management System
- TS ISO 10002 Customer Satisfaction Management System,
- TS EN ISO 13485 Medical Devices Quality Management System,
- TS EN ISO 15224 Healthcare Quality Management System,
- TS EN ISO 22301 Business Continuity Management Systems,
- TS ISO 29990 Education and Training Services Management System,
- Green Port/Eco-Port Project,
- TS EN ISO 22716 Good Manufacturing Practices for Cosmetics (GMP),
- TS ISO 39001 Road Traffic Safety (RTS) Management Systems,
- TS ISO/IEC 20000-1 Information Technologies Service Management System,
- TS ISO 28000 Supply Chain Safety Management System. ■

ИНТЕРВЬЮ ПРЕДСЕДАТЕЛЯ
СОВЕТА ПРАВЛЕНИЯ ТУКИБ
ФЫРАТА ДЕВЕЛИОĞЛУ
"TRT AVAZ"

30 / 01 / 2019

TÜKİB YÖNETİM
KURULU BAŞKANI
FIRAT DEVELİOĞLU,
TRT AVAZ'A RÖPORTAJ VERDİ

Companies can establish their real risks by establishing an information security management system in accordance with TS ISO IEC 27001 standard so that a central security system can be accommodated.

TSE Kazakistan Temsilciliği
Adres: Pr. Abaya 68/74
Ofis No: 339 , 050008
Almatı/KAZAKİSTAN
Tel: + 7 727 346 83 68
E-posta: kazakistan@tse.org.tr
www.tse.org.tr

TSE Kazakhstan Office
Adres:
Pr. Abaya 68/74
Ofis No: 339, 050008
Almatı/KAZAKİSTAN
Tel: + 7 727 346 83 68
E-posta: kazakistan@tse.org.tr
www.tse.org.tr

3 atronuv v interv'yu torгово-экономические отношения между Казахстаном и Турцией, Председатель Совета правления TÜKİB Фырат Девелиоглу сообщил о мероприятиях, которые TÜKİB планирует осуществить в предстоящий период. Говоря о проектах, реализуемых турецкими инвесторами в Казахстане, Фырат Девелиоглу рассказал о поддержке, которую оказывает TÜKİB. ■

R öportajında Türkiye ile Kazakistan arasındaki ekonomik ve ticari ilişkilere değinen TÜKİB Yönetim Kurulu Başkanı Firat Develioğlu, Türk Kazak İş Adamları Birliği olarak önümüzdeki dönemde gerçekleştirilecek olan programlar hakkında bilgi verdi. Bunun yanı sıra, Türk yatırımcılarının Kazakistan'da gerçekleştirecekleri projeleri değerlendiren Firat Develioğlu, TÜKİB olarak vermiş olduğumuz desteklerden bahsetti. ■

ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANI **TÜKİB ÜYELERİ** İLE BİR ARAYA GELDİ

30 / 01 / 2019

МИНИСТР ТРАНСПОРТА И ИНФРАСТРУКТУРЫ ТУРЦИИ ВСТРЕТИЛСЯ С ЧЛЕНАМИ ТУКИБ

ТÜKİB провел деловой ужин в честь министра транспорта и инфраструктуры Турции Мехмета Джахита Турхана, прибывшего в Алматы для участия в Министерской конференции Тюркского совета.

На ужине присутствовали Чрезвычайный и Полномочный Посол Турецкой Республики в Республике Казахстан Невзат Уянык, Генеральный консул Турецкой Республики в г. Алматы Рыза Каан Йылмаз, сотрудники Консульства и члены TÜKİB во главе с Председателем правления Фыратом Девелиоглу.

Министр в своем выступлении подчеркнул, что Турция придает огромное значение Казахстану. Кроме того, Мехмет Джахит Турхан выслушал проблемы и предложения по их решению, озвученные бизнесменами, принявшими участие во встрече. ■

Тürk Konseyi Bakanlar Konferansı'na katılım vesilesiyle Almatı'yı ziyaret eden Türkiye Cumhuriyeti Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Mehmet Cahit Turhan'ın onuruna TÜKİB yemekli toplantı düzenledi.

Toplantıya T.C. Astana Büyükelçisi Nevzat Uyanık, T.C. Almatı Başkonsolosu Rıza Kağan Yılmaz, Başkonsolosluk mensupları ve TÜKİB Yönetim Kurulu Başkanı Fırat Develioğlu başkanlığında TÜKİB üyeleri katıldı.

Kazakistan'a büyük önem verdiklerini vurgulayan Bakan toplantıya katılan iş adamlarının sorunlarını ve çözüm önerilerini dinledi. ■

ИНТЕРВЬЮ АНАТОЛИЙСКОМУ АГЕНТСТВУ

31 / 01 / 2019

ANADOLU AJANSI'NA RÖPORTAJ

Председатель Совета правления TÜKİB Фырат Девелиоглу в своем интервью Анатолийскому агентству рассказал о целях создания, деятельности и ориентирах на предстоящий период Ассоциации турецких и казахстанских бизнесменов.

Затронув сферы деятельности членов TÜKİB, Фырат Девелиоглу призвал турецких инвесторов инвестировать в первую очередь в сельскохозяйственный сектор. ■

ТÜKİB Yönetim Kurulu Başkanı Fırat Develioğlu, Anadolu Ajansı'na verdiği röportajda, Türk Kazak İş Adamları Birliği'nin kuruluş amaçları, yapmakta olduğu faaliyetleri ve önümüzdeki dönem için belirlediği hedefleri hakkında bilgi verdi.

TÜKİB üyelerinin faaliyet alanlarından da bahseden Fırat Develioğlu, Türk yatırımcılarını özellikle tarım sektörüne yatırım yapmaya davet etti. ■

В АЛМАТЫ СОСТОЯЛАСЬ ВЫСТАВКА «KAZAKHSTAN HEALTH EXPO-2019»

12 / 02 / 2019

Представители TÜKİB приняли участие в выставке здравоохранения «Kazakhstan Health Expo-2019», состоявшейся в гостинице «Казахстан» и собравшей представителей сферы здравоохранения Казахстана и Турции. На мероприятии присутствовали также Генеральный консул Турции в г. Алматы Рыза Каан Йылмаз и торговый атташе Осман Бозтепе.

Халил Чыбыклы – учредитель «ExpoTurka Fuarçılık Ltd.» – компании, организовавшей выставку, поздравил участников и посетителей по случаю мероприятия, а также выразил благодарность всем тем, кто поддержал её проведение.

Представители больниц из Турции рассказали казахстанским врачам об операциях «кибер-нож» и «гамма-нож», о лечении болезни Альцгеймера, неврологических и онкологических операциях и лечении таких болезней в их больницах.

В мероприятиях приняли участие также представители больниц Medipol University, Koç University и Okan University. ■

KAZAKHSTAN HEALTH EXPO – 2019 ALMATI'DA

TÜKİB temsilcileri Almatı'nın Kazakistan Otel'i'nde düzenlenen, Türk ve Kazak sağlık sektörü temsilcilerini bir araya getiren «Kazakhstan Health Expo – 2019» sağlık fuarına katıldı.

Fuara, T.C. Almatı Başkonsolosu Rıza Kağan Yılmaz ve Ticaret Ataşesi Osman Boztepe teşrif etti.

Fuar vesilesiyle katılımcı ve ziyaretçileri kutlayan fuar organizatörü ExpoTurka Fuarçılık Ltd. sahibi Halil Çıbıklı, katılımıyla destek veren herkese teşekkürlerini bildirdi.

Türkiye'de hizmet vermekte olan hastanelerin temsilcileri, hastanelerindeki siber bıçak ve gamma bıçak ameliyatları, Alzheimer hastalığının tedavileri, nöroloji ve onkoloji ameliyatları ve tedavileri üzerine vermekte oldukları hizmetler hakkında Kazak doktorlarına bilgi verdi.

Fuara, Türkiye'den Medipol Üniversitesi Hastanesi, Koç Üniversitesi Hastanesi ve Okan Üniversitesi Hastanesi de katıldılar. ■

ВСТРЕЧА С ПРЕДСТАВИТЕЛЯМИ «KAZAKH INVEST»

22 / 02 / 2019

KAZAKH INVEST İLE GÖRÜŞME

В Алматы состоялась встреча заместителя председателя правления АО «НК «Kazakh Invest» Биржана Канешева с генеральным секретарем TÜKİB Серканом Гюлшенем.

На встрече были обсуждены вопросы информирования «Kazakh Invest» о законодательстве Казахстана, а также о его поддержки в решении возникающих проблем.

По итогам встречи принято решение углублять сотрудничество между TÜKİB и «Kazakh Invest» и на постоянной основе проводить обмен мнениями. ■

Кazakh Invest Ulusal Şirketi Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Birjan Kaneşev ile TÜKİB Genel Sekreteri Serkan Gülşen Almatı'da bir araya geldi. Görüşmede Kazakh Invest'in yatırımcıları Kazakistan mevzuatı konusunda bilgilendirmesi ve karşılaştıkları sorunların çözümünde destek olunması konuları ele alındı. Son olarak, TÜKİB ile Kazakh Invest arasında işbirliğinin derinleştirilmesi ve karşılıklı fikir alışverişinin sürekli olarak yapılması kararlaştırıldı. ■

INTERNATIONAL CONSTRUCTION COMPANY

EKSEN GROUP was founded in 2007. For over 12 years, EKSEN GROUP has been building high quality structures.

Strong reputation as an industry leader in Design-Build construction, EKSEN GROUP provides excellence in a full spectrum of pre-construction, program management, design development, construction, interior design management, inspection, and quality control services.

EKSEN GROUP continues to deliver the best value in building services by placing experienced construction professionals on every project undertaken.

eksengroup.kz

LOCATION:
Republic of Kazakhstan,
Almaty,
17A Nauryzbai batyr street

TOTAL AREA
25 000 sq.m.

FLOOR AREA
1 660 sq.m.

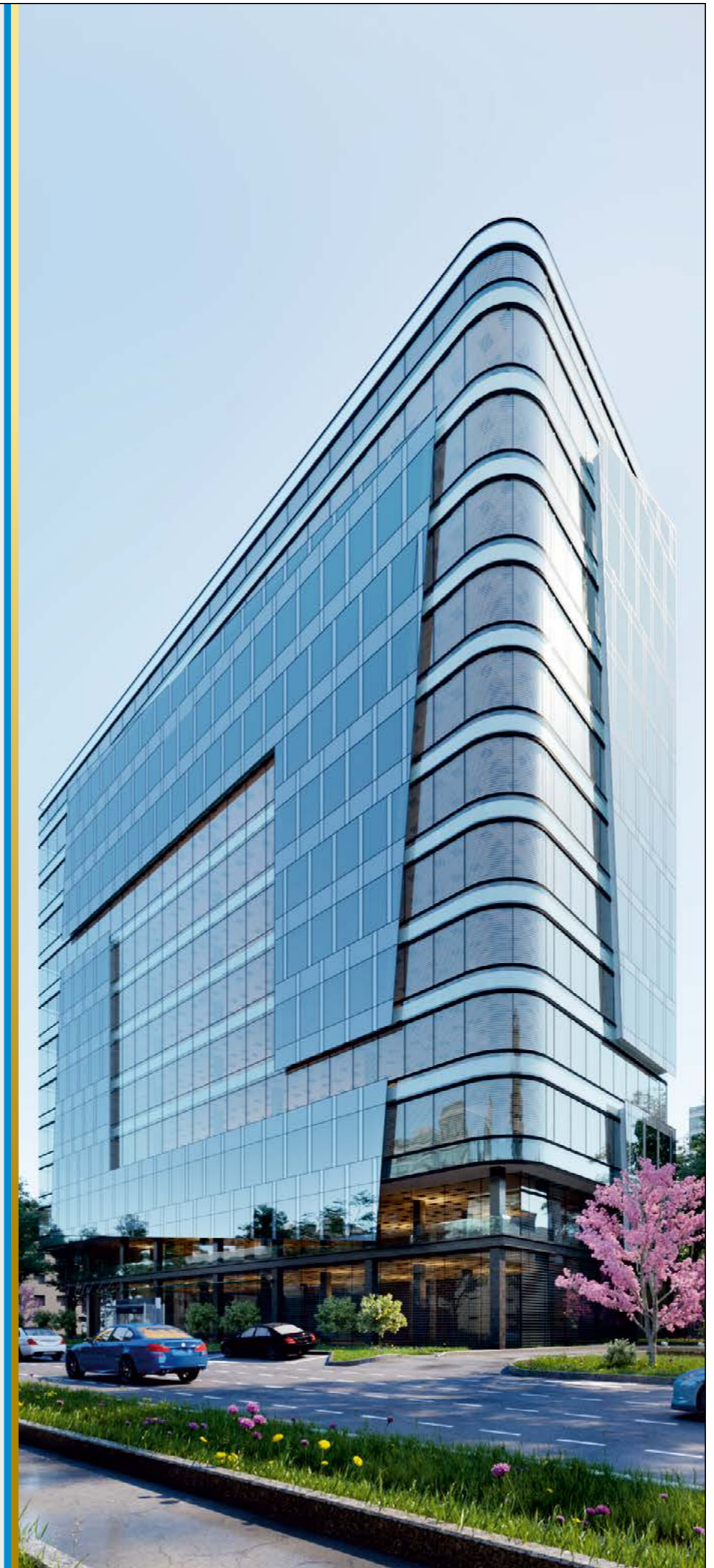
FLOORS
12 floors

PARKING
2 floors

SALE & RENT

**Business Center
A - class standard
classification of
office centers.**

**In many ways, this is
due to the excellence
of the technical
solutions and quality
of all systems in place
at the business center.**

AKSA ГЕНЕРАТОР

AKSA JENERATÖR

Адреса
официальных
представительств:

**Алматы
Казахстан**
Проспект
Суюнбая, 89А
+7 727 338 48 47

**Атырау
Казахстан**
Промышленная
зона Солтустик,
строение 42
+7 701 071 49 49

**Ташкент
Узбекистан**
Мирабадский рай-
он, улица Ойбек,
дом 18/1
+998 93 555 43 03

О

снованная как электрическая моторная фабрика Али Метин Казанджи в 1968 году, АКСА произвела свой первый генератор в 1984-ом и стала экспертом в машинном оборудовании и оборудовании для электрического энергоснабжения в течение короткого времени. В 1994 году объединение АКСА с именем Kazancı Holding стало корпоративным и было реорганизовано. В течение длительного периода времени компания АКСА является лидером на рынке генераторных установок и является крупным экспортером и одной из двухсот крупнейших промышленных компаний Турции.

Акса Генератор является одной из лидирующих фирм отрасли и располагает широкими производственными возможностями: 20 000 м² крытых площадей в Стамбуле (Турция), 120 000 м² крытых площадей в Чанчжоу (Китай) и 10 000 м² в Луизиане (США). Фирма производит бензиновые, дизельные и га-

1

968 yılında Ali Metin Kazancı'nın kurduğu elektrikli motor fabrikasıyla üretim yolculuğuna başlayan AKSA, 1984 yılında ilk jeneratörünü üretmiş ve kısa zamanda elektrik enerjisi temini için makine ve donanım üretimi konusunda uzmanlaşarak, dünyadaki sayılı jeneratör üreticilerinden biri olmuştur. 1994 yılında Akşa topluluğunun Kazancı Holding adı altında holdingleşmesi ve yeniden organizasyonu ile Akşa Jeneratör bugünkü yapısına ulaşmıştır. Uzun yıllardır Türkiye jeneratör pazarının lideri olan Akşa, Türkiye'nin en büyük 200 sanayi kuruluşu ve ihracatçı firması arasında yer almaktadır.

Akşa Jeneratör, İstanbul (Türkiye, 20.000 m² kapalı alan) ve Changzhou (Çin, 120.000 m² kapalı alan) ve Louisiana (A.B.D., 10.000 m² kapalı alan) şehirlerinde bulunan üretim tesislerinde; 1 kVA ile 3000 kVA arası benzin, dizel ve doğal gaz yakıtlı jeneratörler, marin yardımcı jeneratörleri, aydınlatma

завые генераторы мощностью от 1 кВА до 3000 кВА, вспомогательные судовые генераторы, осветительные мачты, а также оборудование для генераторов.

13 офисов компании АКСА располагаются в Азии, Европе, Африке и США. Компания АКСА экспортирует более 50 процентов своей продукции и входит в 5 крупнейших мировых компаний в этой области.

Будучи одним из первых производителей газовых генераторных установок в мире, компания АКСА удерживает свое превосходство. АКСА постоянно увеличивает свои инвестиции в технологии с целью производства более бесшумных, не наносящих вреда окружающей среде генераторов с низким уровнем потребления топлива.

Официальные представительства в Казахстане в городах Алматы и Атырау и в Узбекистане в городе Ташкент осуществляют продажи генераторных установок и запасных частей к ним, а также сервисное обслуживание. ■

кулеleri ve jeneratör donanımları üreterek sektörünün lider ve öncü kuruluşlarından biri olmuştur.

Üretimnin %50'den fazlasını ihraç eden Akşa Jeneratör, Asya, Avrupa, Afrika ve Amerika'da bulunan 13 ofisi ile, küresel sektörde ilk 5 firma arasında yer almaktadır.

Doğal Gazlı jeneratörlerin dünyadaki ilk üreticilerinden olan Akşa Jeneratör'ün, senkron jeneratör projelerinde tartışmasız üstünlüğü bulunmaktadır. Ar-Ge yatırımları ile daha düşük yakıt sarfiyatlı, daha düşük ses seviyeli ve çevre dostu jeneratörler üzerinde sürekli çalışan Akşa Jeneratör her zaman değişimin öncüsü olmak için teknoloji yatırımlarını sürekli olarak artırmaktadır.

Ayrıca Kazakistan'da Алматы ve Атырау şehirlerinde ve Özbekistan'da Taşkent şehrinde bulunan ofislerimizle müşterilerimize jeneratör satışı, servis ve yedek parça satışı hizmet vermekteyiz. ■

Казахистан ва
Ўзбекистон'даки
офисларимизнинг
адреслари ашгаидики
гибидир:

**Алматы
Казакстан**
Суйунбай
авенюе 89А
+7 727 338 48 47

**Атырау
Казакстан**
Солтустик санайи
бөлгеси, 42
+7 701 071 49 49

**Ташкент
Ўзбекистон**
Мирабадский
маҳалlesi,
Ойбек Ск. 18/1
+998 93 555 43 03

AYKAR GROUP

Наша компания Aykar Group основана в 2014 году и работает в сфере спецтехники, оборудования и строительного сектора. В данный момент Aykar Group имеет 246 единиц разной спецтехники и оборудования для строительства. Вся спецтехника эксплуатируется в городах Астана, Атырау, Тенгиз, Караганда и Алматы и в строительных проектах.

Наша компания имеет большой потенциал особенно по высокопроизводительным кранам, телескопическим и ножничным подъемникам.

Несмотря на то, что Aykar Group является компанией среднего размера бизнеса, она с самого начала находится в ведущих проектах Казахстана, ориентируясь на клиента и качество услуг. В частности, аренда и сервисное обслуживание спецтехники в Тенгизском промышленном регионе является одним из ведущих проектов нашей компании.

Дополнительно к аренде и обслуживанию спецтехники наша компания также работает и в строительном секторе. Aykar Group завершила под ключ строительство ангаров и складов на территории Тенгиза и активно продолжает другие этапы проекта. Кроме того, в проектах FGP и 3GI продолжаются работы по строительству вахтовых поселков, аренде и обслуживанию спецтехники.

Со дня своего основания наша компания также придает большое

Firmamız Aykar Group 2014 yılında kurulmuş olup, makina, ekipman ve inşaat sektöründe faaliyet göstermektedir. Aykar Group bünyesinde 246 adet endüstriyel makina bulunmaktadır. Bu makinalar Kazakistan'ın Astana, Atyrau, Tengiz, Karaganda ve Almatı şehirlerindeki inşaat projelerinde aktif bir şekilde çalışmaktadır.

Şirketimiz özellikle teleskopik kaldırıcılar, makaslı kaldırıcılar, yüksek tonajlı vinçler ve delicilerde yüksek potansiyele sahiptir.

Aykar Group orta ölçekli bir işletme olmasına rağmen kurulduğu ilk andan itibaren müşteri ve kalite odaklı hizmetiyle Kazakistan'ın önde gelen projelerinde yer almaktadır. Özellikle Tengiz endüstriyel bölgesindeki makina ekipman hizmeti, şirketimizin önde gelen projelerindedir.

Makina ekipman hizmetinin yanında, şirketimiz inşaat sektöründe de faaliyet göstermektedir. Aykar Group Tengiz endüstriyel bölgesinde, Tengiz Chevroil projelerinde hangar ve depo inşaatlarını anahtar teslimi olarak tamamlamış ve projenin diğer etaplarına da aktif bir şekilde devam etmektedir. Ayrıca FGP ve 3GI projelerinde kamp inşaatı ve makina hizmeti devam etmektedir.

Kurulduğu günden bu yana iş güvenliğine de büyük önem veren şirketimiz, Genie makina firmasıyla iş güvenliği ve makina

Несмотря на то, что Aykar Group является компанией среднего размера бизнеса, она с самого начала находится в ведущих проектах Казахстана, ориентируясь на клиента и качество услуг.

Дополнительно к аренде и обслуживанию спецтехники, наша компания также работает в строительном секторе. Aykar Group завершила под ключ строительство ангаров и складов на территории Тенгиза и активно продолжает другие этапы проекта. Кроме того, в проектах FGP и 3GI продолжаются работы по строительству вахтовых поселков, аренде и обслуживанию спецтехники.

значение безопасности труда. В этом смысле мы сотрудничаем с Genie – ведущим мировым производителем спецтехники.

Одной из важных услуг нашей компании является предоставление запасных частей, а также обслуживание и ремонт. Наша профессиональная команда по техническому обслуживанию машин отвечает требованиям технического обслуживания и ремонта запасных частей в каждом регионе Казахстана.

Как Aykar Group, наша главная цель – предоставить лучший сервис для наших клиентов, удовлетворить их потребности и обеспечить устойчивое снабжение оборудованием. ■

gelişimi konusunda ortak faaliyet göstermektedir. Firmanın yeni teknoloji ve makina gelişiminde Aykar Group ve Genie ortak projeler yürütmektedir.

Firmamızın diğer önemli hizmetlerinden biri de makina yedek parça ve bakım onarım konusunda servis vermesidir. Uzman makina bakım ekibimiz, talepler doğrultusunda Kazakistan'ın her bölgesindeki iş makinelerinin bakım ve onarımını ve yedek parça ihtiyacını karşılamaktadır.

Aykar Group olarak temel amacımız, müşterilerimize en iyi servisi vermek, ihtiyaçlarını karşılamak ve sürdürülebilir makina tedariki sağlamaktır. ■

Capital Bank Kazakhstan – банк новых стандартов

АО «Capital Bank Kazakhstan» – динамично и успешно развивающийся финансовый институт с более чем 25-летней историей, предлагающий широкий спектр услуг корпоративным и частным клиентам, предприятиям малого и среднего бизнеса.

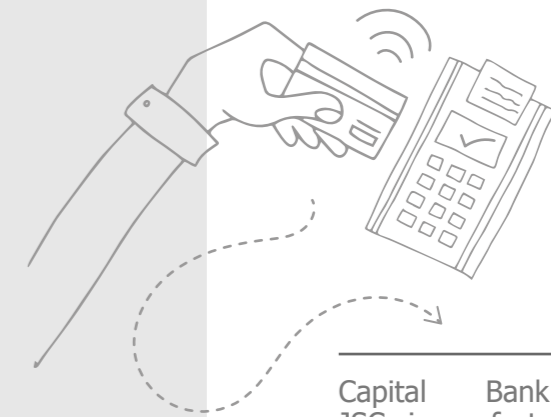
Основанный в 1992 году как АО ДБ «ТАИБ Казахский Банк» (Королество Бахрейн), он стал одним из первых коммерческих банков независимого Казахстана. В результате приобретения Орифджаном Шадиевым 100 процентов акций в 2013 году, банк был переименован в АО «Capital Bank Kazakhstan».

Благодаря своевременной поддержке акционера, который владеет долями в крупных строительных компаниях Todini Costruzioni Generali, PRIME System KZ, Integra Construction KZ и входит в рейтинг 50 самых успешных бизнесменов Казахстана, банк традиционно сохраняет высокий уровень достаточности капитала: по состоянию на 2018 год этот показатель находится на уровне 25 процентов и является лучшим среди ТОП-10 банков РК, помимо банков с иностранными и государственными долями участия.

В 2016 году состоялся успешный запуск розничного направления BINK для реализации ряда масштабных проектов розничного бизнеса.

Назначение в 2018 году новой высокопрофессиональной команды в руководстве с обширными

Capital Bank Kazakhstan – the bank of new standards

Capital Bank Kazakhstan JSC is a fast-paced financial institution with more than 25 years of successful business history, offering a wide range of individual, corporate and SME banking services.

На базе IT-инфраструктуры и программно-обеспечения международного стандарта банк возобновил программу беззалогового потребительского кредитования, с возможностью получения решения по кредиту в течение 15 минут и доставки клиенту документов и платежной карты с зачисленными средствами, и запустил новый продукт на наиболее выгодных для клиентов условиях – автокредитование.

Incorporated in 1992 as TAIB Kazakh Bank JSC SB (the Kingdom of Bahrain), the Bank was one of the first commercial banks operating in sovereign Kazakhstan. Following the acquisition of 100% of the Bank's shares by Mr. Orifdzhan Shadiyev in 2013, the Bank was renamed to Capital Bank Kazakhstan JSC.

The Bank traditionally maintains a high Capital Adequacy ratio due to the support provided by its shareholder, who holds equity shares in Todini Costruzioni Generali, PRIME System KZ and Integra Construction KZ development companies and is ranked among top 50 successful Kazakhstan businessmen (based on the aggregate value of assets). As of 2018, the Bank's Capital Adequacy is 25% showing the best ratio among top 10 Kazakhstan banks, apart

опытом работы в международных банках, а также в банковском секторе Турции и РК, во главе с председателем правления Юсуфом Зия Асланом и первым заместителем председателя правления Абдурахманом Зеки Арифоглу, дало новый толчок в развитии бизнеса.

Так, с учетом конкурентных преимуществ, в числе которых собственные высокотехнологичный процессинг и современные масштабируемые ИТ-платформы, гениальное в своей простоте и при этом многофункциональное мобильное приложение, высокий уровень капитализации и ликвидности, стрессоустойчивость, гибкость, мобильность, высокое качество обслуживания и быстрота принятия решений, была принята новая стратегия развития банка.

На базе ИТ-инфраструктуры и программного обеспечения международного стандарта банк возобновил программу беззалогового потребительского кредитования, с возможностью получения решения по кредиту в течение 15 минут и доставки клиенту документов и платежной карты с зачисленными средствами, и запустил новый продукт на наиболее выгодных для клиентов условиях – автокредитование.

Ключевые преимущества позволяют Capital Bank Kazakhstan предоставлять услуги корпоративным клиентам на качественно высоком уровне, и банк готов предложить турецким и прочим международным компаниям комплексное банковское обслуживание, включая разнообразные инструменты финансирования на максимально удобных условиях.

Одним словом, в течение ближайших четырех лет усилия будут направлены на то, чтобы войти в число наиболее клиентоориентированных и технологичных банков на рынке, занять лидирующие позиции в сфере автокредитования, поддерживать высокий уровень капитализации и стабильную доходность. ■

The key advantages enable Capital Bank Kazakhstan to provide high quality service to corporate customers, and the Bank is ready to offer Turkish and other international businesses a full package of banking services, including a variety of financing instruments, on a very competitive basis.

from the banks with foreign and state interests.

In 2016, the Bank successfully launched the retail brand BINK aimed at implementation of a number of large-scale retail business projects

In 2018, a new management team headed by the Chief Executive Officer Mr. Yusuf Ziya Aslan and First Deputy CEO Mr. Abdurrahman Zeki Arifioglu was appointed. A high standard of professionalism and extensive work experience in international and Kazakhstan banking sector of the top management is leading to better management decision making and stimulating the development of the Bank's business.

A new development strategy was adopted with due regard to the Bank's strengths and competitive advantages, including own high-tech processing and modern scalable IT platforms, multifunctional and brilliant in its simplicity mobile application, high capitalization and liquidity, stress resistance, flexibility, mobility, high service quality and fast decision making.

Innovative IT-infrastructure and international standard software enabled Capital Bank Kazakhstan to resume its unsecured consumer lending program ensuring decision making within 15 minutes, delivery of documents and cards with credited funds to clients. Moreover, the Bank launched a new car lending product offering its clients the best conditions.

The key advantages enable Capital Bank Kazakhstan to provide high quality service to corporate customers, and the Bank is ready to offer Turkish and other international businesses a full package of banking services, including a variety of financing instruments, on a very competitive basis.

To sum up, within the next four years the Bank will continue to focus on developing into one of the top customer-focused and technological banks on the market, taking the lead in auto lending and maintaining high capitalization and sustainable profitability. ■

ТРИ ШАГА ДЛЯ УСПЕШНОГО БИЗНЕСА

THREE STEPS FOR SUCCESSFUL BUSINESS

CCI Kazakhstan начала свою деятельность в 1994 году, когда в Алматы был открыт первый завод. Тогда компания пришла в Казахстан не только с огромным бизнес-опытом мирового бренда, но и со всеми своими ценностями корпоративной, социальной и экологической ответственности, которые Coca-Cola несет по всему миру. Сегодня мы расскажем о трех шагах, которые помогли компании не только стать лидером в производстве безалкогольных напитков, но и добиться устойчивого развития.

CCI Kazakhstan began its operation in 1994, when the first plant was opened in Almaty. At that time the company came to Kazakhstan not only with a large business-experience of a world brand, but also with all values of its corporate, social and environmental responsibility, which Coca-Cola bears all over the world. Today, we will talk about three steps, which helped the company not only to become a leader in beverages production, but to reach sustainable development as well.

STEP 1 – CORPORATE RESPONSIBILITY

1

First of all, it was decided that CCI Kazakhstan would employ Kazakhstan citizens. Of the 671 employees, only 9 are foreigners. The quality of the Coca-Cola drinks produced in Kazakhstan should comply with the ones loved by people across the world. That is why only the highest standards are implied on the stuff qualification. CCI Kazakhstan develops together with its employees. People in the company are equipped with all capacities to improve their professionalism continuously. The free trainings held for employees gain 20 thousand hours every year. The employees of CCI Kazakhstan take highly specialized workshops and qualification improvement courses. They learn foreign languages. Occupational and industrial safety takes a special place in the trainings schedule. Company never takes any chance when it comes to creating favorable working conditions, and for many years CCI Kazakhstan has not registered even a single accident in production.

STEP 2 – CARE OF THE KAZAKHSTAN'S ENVIRONMENT

One of the values of Coca-Cola across the world is care of the environment. CCI Kazakhstan is a good example of creating an environment-friendly production. Company invests heavily in having non-waste productions. And employees support this idea. Not only in the plant, but also in the offices, there is a wastes sorting system designed for further utilization of glass, plastic and paper. Only 10% of all wastes are buried into waste sites. The rest 90% are processed. In the conditions of today, it is one of the best indicators.

In the plants of CCI Kazakhstan, water is treated very carefully. The water, which is used to rinse bottles, is then reused for technical needs. The water reuse system operates automatically and smoothly.

In 2018, CCI Kazakhstan allocated money to acquire tens of cars with low fuel consumption. Due to the new vehicles, the amount

пасности. Компания не экономит на создании благоприятных условий труда и уже много лет на производстве CCI Kazakhstan не было зафиксировано ни одного несчастного случая.

2 ШАГ – ЗАБОТА ОБ ЭКОЛОГИИ КАЗАХСТАНА

2

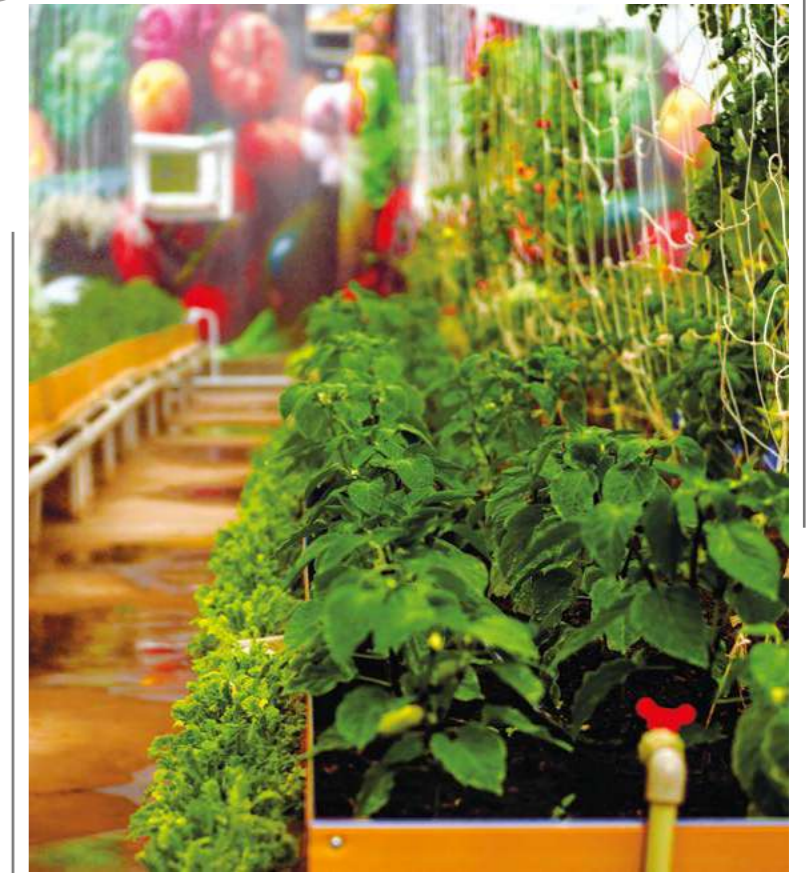
Одна из ценностей компании Coca-Cola по всему миру – забота об окружающей среде. CCI Kazakhstan – успешный пример создания экологичного производства. В компании не жалеют сил и средств для достижения безотходного производства. Эту идею поддерживают и сотрудники. Не только на заводах, но и в офисах работает система сортировки мусора для дальнейшей утилизации, отдельно стекло, пластик, бумага. Всего 10 процентов от всех отходов подлежат захоронению на полигоне. Остальные 90 процентов перерабатываются. В современных условиях – это один из лучших результатов.

На заводах CCI Kazakhstan очень бережное отношение к воде. Воду, которую используют для ополаскивания бутылок используют повторно для технических нужд. Система по вторичному использованию воды работает автоматизированно и бесперебойно.

В 2018 году CCI Kazakhstan выделила средства на приобретение нескольких десятков автомобилей с низким расходом топлива. Количество потребления бензина и выбросов парниковых газов благодаря новому транспорту снизилось на 25 процентов в месяц.

Сегодня инновационные исследования Coca-Cola направлены на снижение использования пластика. Компании удалось уменьшить вес упаковки некоторых видов продукции. Снизить массу пластиковой крышки на 0,85 грамм, а массу полулитровой бутылки на 6,9 грамм.

CCI Kazakhstan в своей заботе об экологии не ограничивается только пределами своего производства. При поддержке Программы Развития ООН компания осуществила 4 экологических проекта в разных областях страны. Пятый проект в процессе

of fuel consumption and green gas emissions decreased by 25% a month.

Today, the innovation researches of Coca-Cola are aimed at decreasing the usage of plastic. Company has managed to decrease the weight of the package of some products – i.e. the weight of a plastic cup decreased by 0.85 grams, of a half-liter bottle – by 6,9 grams.

In its care of the environment, CCI Kazakhstan goes far beyond its own production sites. With support of the UN Development Program, Company has realized 4 ecological projects in different regions of the country. The fifth project is now being implemented. Coca-Cola financed the reconstruction of irrigation channels in Zhambyl and Kyzylorda oblasts, held scaled

Одна из ценностей компании Coca-Cola по всему миру – забота об окружающей среде. CCI Kazakhstan – успешный пример создания экологичного производства. В компании не жалеют сил и средств для достижения безотходного производства.

1 ШАГ – КОРПОРАТИВНАЯ ОТВЕТСТВЕННОСТЬ

Прежде всего было решено, что сотрудниками CCI Kazakhstan будут казахстанцы: из 671 работника только 9 иностранцы. Напитки компании Coca-Cola, так полюбившиеся людям по всему миру, должны соответствовать высшему качеству. И поэтому к уровню квалификации кадров предъявляются самые высокие требования. CCI Kazakhstan развивается вместе со своими сотрудниками. Людям в компании предоставили возможность постоянного повышения профессионализма. Число бесплатных тренингов для сотрудников ежегодно достигает 20 тысяч часов. Работники CCI Kazakhstan проходят узкоспециализированные семинары, курсы повышения квалификации, изучают иностранные языки. Особое место в обучении занимают тренинги по охране труда и производственной безо-

People in the company are equipped with all capacities to improve their professionalism continuously. The free trainings held for employees gain 20 thousand hours every year. The employees of CCI Kazakhstan take highly specialized workshops and qualification improvement courses.

реализации. Coca-Cola профинансировала реконструкцию ирригационных каналов в Жамбылской и Кызылординской областях, провела в этих регионах масштабное обучение рациональному использованию водных ресурсов. В CCI Kazakhstan понимают, что вода в этих областях необходима для полива посевов, от нее зависит экономическое положение региона и здоровье людей. Всего CCI Kazakhstan улучшила доступ к питьевой воде для более чем 25 тысяч сельских жителей в пяти регионах страны.

Гордость компании – Центр зеленых технологий в поселке Арнасай Акмолинской области. Эта эко-деревня тоже была построена при финансовой поддержке Coca-Cola. Сегодня там функционируют 10 экодомов, проводится тестирование экотехнологий для сельского хозяйства, казахстанских научных разработок, обучение специалистов. А летом на базе центра работает детский лагерь отдыха.

In 2018, CCI Kazakhstan was awarded by "Paryz" premium as the most socially responsible enterprise. This prize shows how highly the company's contribution was valued and how important it is to continue what was began.

trainings on rational water use in these areas. CCI Kazakhstan understands that in these regions water is highly needed for wetting crops, that the economic state of the region and health of people depend on water. In total, CCI Kazakhstan has improved the access to water for more than 25 thousand rural habitants in five regions of the country.

The pride of the company is the Green Technologies Center in Arnasay village, Akmola oblast. This eco-village was built with Coca-Cola's financial support too. Today, there are 10 eco-houses operating, agricultural eco-technologies and scientific researches of Kazakhstan are being tested, specialists have trainings. In the summer time, the center opens a camp for children.

STEP 3 – SOCIAL RESPONSIBILITY

For many years the CCI Kazakhstan has been investing 1% of the price of every product in ecological or social initiatives.

Seven years Kazakhstan has been leading Project «Coca-Cola Belesteri». It is aimed at developing

3 ШАГ – СОЦИАЛЬНАЯ ОТВЕТСТВЕННОСТЬ

Уже много лет в компании заведено, что 1 процент от стоимости каждой продукции CCI Kazakhstan инвестируется в экологические или социальные инициативы.

Седьмой год в Казахстане действует проект «Coca-Cola Белестери». Он направлен на развитие предпринимательства среди казахстанских женщин. Только в 2018 году 10 победительниц конкурса получили по 4 тысячи долларов в качестве грантов на реализацию своих бизнес-идей. За время проекта более 9 тысяч женщин прошли обучение основам ведения бизнеса.

Проект «3.2.1. Старт!» направлен на поддержку молодежных инициатив в сфере экологии и создание молодежного экосообщества страны. Конкурс экологических проектов дает возможность получить грант и пройти обучение. Ежегодный призовой фонд – 3 млн. тенге. Полуфиналисты проходят уникальную программу инкубации. В 2019 году на конкурс поступило 145 заявок. Экологические проекты

entrepreneurial businesses among Kazakhstani women. In 2018, 10 winners of the contest received 4 thousand dollars as a grant to exercise their business-ideas. Over

победителей и участников конкурса активно реализовываются в разных городах Казахстана.

Республиканский детско-юношеский турнир по футболу «Coca-Cola Былгары Доп» является самым массовым спортивным мероприятием для детей и подростков. За 10 лет в турнире приняли участие около 1,2 миллиона школьников по всему Казахстану. Турнир проводится совместно с Федерацией Футбола РК и Национальным научно-практическим центром физической культуры при МОН РК.

В 2018 году CCI Kazakhstan была удостоена премии «Парыз», как самое социально-ответственное предприятие. Эта награда говорит о том, как высоко оценен вклад компании и как важно продолжать начатое. Компания CCI Казахстан намерена и дальше трудиться на благо нашей страны. Потому что Казахстан – наш общий дом. И к процветанию мы можем прийти только все вместе. ■

Седьмой год в Казахстане действует проект «Coca-Cola Белестери». Он направлен на развитие предпринимательства среди казахстанских женщин. Только в 2018 году 10 победительниц конкурса получили по 4 тысячи долларов в качестве грантов на реализацию своих бизнес-идей.

the project time, more than 9 thousand women had trainings in basis of business management.

Project «3.2.1.GO!» is designed to support youths' initiatives regarding environment and creation of a youths eco-society in the country. The contest of ecological projects gives an opportunity to gain a grant and take trainings. The annual prize fund is 3 million tenge. Semifinalists pass through a unique incubation program. In 2019, the contest gathered 145 applications. The ecological projects of the winners and participants are actively implemented in different cities of Kazakhstan.

The nationwide football championship among children called «Coca-Cola Bylgary Dop» is the largest mass sports event for children and youngsters. Within 10 years, the tournament gathered about 1,2 million pupils across Kazakhstan. The tournament is conducted in cooperation with the RK Football Federation and National Scientific Center of Physical Culture of the Kazakhstani Ministry of Education and Science.

In 2018, CCI Kazakhstan was awarded by «Paryz» premium as the most socially responsible enterprise. This prize shows how highly the company's contribution was valued and how important it is to continue what was began. CCI Kazakhstan is intended to keep working for the sake of our country. Because, Kazakhstan is our common home. And we can reach prosperity only together. ■

EURASIAN MACHINERY

Компания «EURASIAN MACHINERY» (Евразийская Машиностроительная Компания) является эксклюзивным региональным дистрибьютором HITACHI CONSTRUCTION MACHINERY и поставляет на рынок региона широкий ряд техники: гидравлические гусеничные экскаваторы эксплуатационной массой от 800 кг до 800 тонн, колесные гидравлические экскаваторы, фронтальные колесные погрузчики, самосвалы с жесткой рамой, гусеничные краны и технику специального применения. Наша компания представлена во всех регионах Республики Казахстан, а также в других странах Центральноазиатского региона – Узбекистан, Азербайджан, Кыргызстан, Таджикистан и Туркменистан.

EURASIAN MACHINERY is an exclusive regional distributor of HITACHI CONSTRUCTION MACHINERY (HCM) produces the widest range of hydraulic excavators in the world: from one-tonne mini-excavators to 800-tonne quarry giants. In addition to excavators, HCM supplies wheel-mounted loaders, mining dump trucks, cranes and other specialized construction machinery. Our company is represented in all regions of the Republic of Kazakhstan, as well as in other countries of the Central Asian region - Uzbekistan, Azerbaijan, Kyrgyzstan, Tajikistan and Turkmenistan.

Оказывать первоклассную техническую поддержку и сервис благодаря большому опыту, высококвалифицированному персоналу и разветвленной сети представительств в регионе.

EURASIAN MACHINERY

Reliable Solutions

BELL

CAR MIX

DYNAPAC
FAYAT GROUP

MITSUBISHI
FORKLIFT TRUCKS

Mercedes-Benz
Trucks the core of our

MANITOU

MST

POWERSCREEN
A TEREX BRAND

EURASIANMACHINERY.KZ

Адрес: Город Алматы, пр. Н. Назарбаева, 277/66. Тел.: +7 727 344 33 66. e-mail: info@eurasiancm.com

EURASIAN MACHINERY LLP will also supply equipment of other well-known world brands, complementing the entire range of machinery and equipment required by the local market, original spare parts by mining, oil and gas and construction companies of the entire region.

ТОО «EURASIAN MACHINERY» (Евразийские Машины) также будет осуществлять поставку техники других известных мировых брендов, дополняющих весь требуемый рынком спектр техники и оборудования, оригинальных запасных частей горным, нефтегазовыми и строительными предприятиями всего региона. Оказывать первоклассную техническую поддержку и сервис благодаря большому опыту, высококвалифицированному персоналу и разветвленной сети представительств в регионе. ■

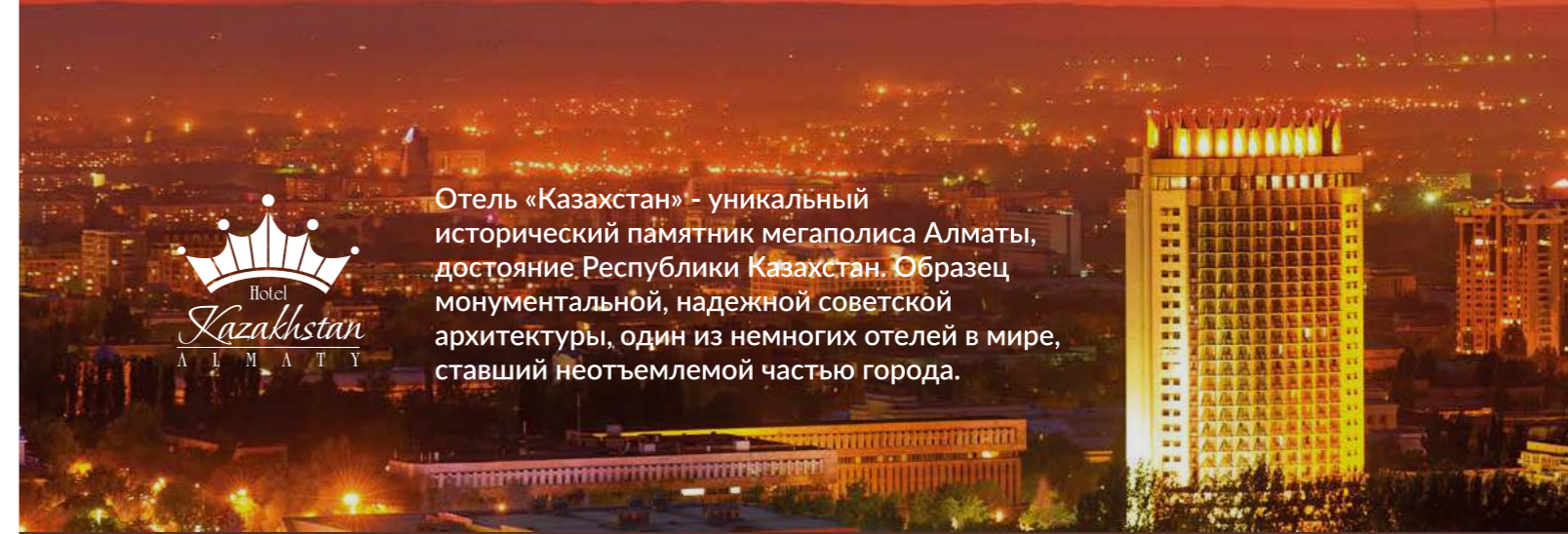
Сеть специализированных сервисных центров позволяет осуществлять весь спектр сервисного обслуживания, включающий в себя:

- техническое обслуживание
- гарантийный и послегарантийный ремонт
- диагностические работы
- предпродажную подготовку и ввод в эксплуатацию
- диагностику и ремонт двигателей
- обучение персонала клиентов

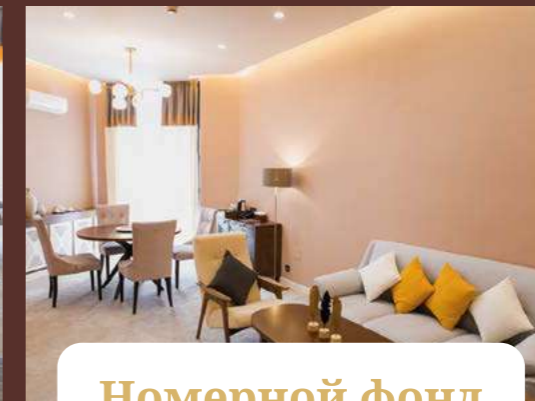
ЕURASIAN MACHINERY LLP will also supply equipment of other well-known world brands, complementing the entire range of machinery and equipment required by the local market, original spare parts by mining, oil and gas and construction companies of the entire region. We will provide first-class technical support, service and maintenance due to massive experience, highly qualified staff and an extensive network of representative offices across the region. ■

A network of specialized service centers allows for the full range of service, including:

- aftersales support
- warranty and post warranty repair
- diagnostic work
- pre-sale preparation and commissioning
- engine diagnostics and repair
- training for customers' technical staff

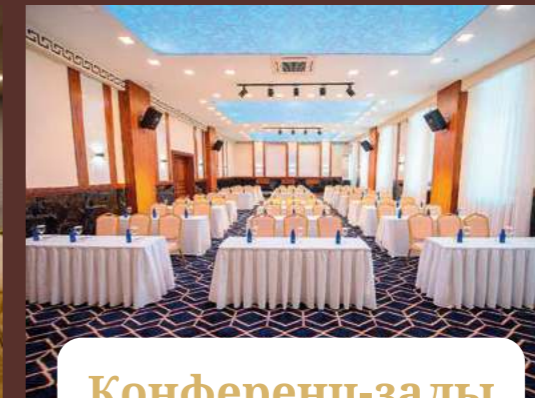

Отель «Казахстан» - уникальный исторический памятник мегаполиса Алматы, достояние Республики Казахстан. Образец монументальной, надежной советской архитектуры, один из немногих отелей в мире, ставший неотъемлемой частью города.

Номерной фонд

Отель «Казахстан» располагает уютными и современными номерами, которые предлагают гостям все удобства и комфорт. Спокойные линии и натуральные материалы в номерах погружают гостей в расслабляющую атмосферу, а теплая цветовая гамма и удобные кресла помогают чувствовать себя как дома.

Конференц-залы

Успех любого мероприятия состоит из гармоничного сочетания факторов, включающих в себя элементы продуманного сервиса. Предложение для наших гостей - это многофункциональное пространство для воплощения любых идей и создания самых ярких событий, отвечающее всем тенденциям современности.

"KASSANOV INVESTMENT GROUP"

О КОМПАНИИ:

Kassanov Investment Group (KIG) – холдинговая структура, включающая в себя множество компаний и объектов инвестиций, успешно работающих в различных отраслях рынка. Руководство группой осуществляют Зиятдин Касанов и Усеин Касанов.

Начало созданию холдинга положил бизнес в транспортном секторе рынка Казахстана в 1990-х годах. В дальнейшем деятельность расширилась в другие сегменты экономики страны: девелопмент недвижимости, гостиничный бизнес, строительство, торговлю потребительскими товарами, здравоохранение, электроэнергетику, промышленность.

Помимо предпринимательской деятельности, KIG активно реализует социальные проекты, нацеленные на развитие межэтнических взаимоотношений и благотворительности. Как результат, Зиятдин Касанов был награжден Президентами Казахстана и Турции за вклад в развитие экономики и социальной сферы.

В структуру холдинга Kassanov investment group входит:

The structure of the holding Kassanov investment group includes:

ОТЕЛИ / HOTELS

Гостиница «Казахстан»
Hotel "Kazakhstan"

«Astana International Hotel»

«Ambassador»

«Premier Alatau»

Noodles

"Ziyafet"

"BarFly"

Медицинский центр "Orhun Medical"
Medical center "Orhun Medical"

РЕСТОРАНЫ "BARON GROUP"
RESTAURANTS "BARON GROUP"

ABOUT COMPANY:

Kassanov Investment Group (KIG) is a holding structure, which includes many companies and investment objects, successfully operating in various sectors of the market. The group is led by Ziyatdin Kasanov and Usein Kasanov.

The beginning of the creation of the holding put business in the transport sector of the market of Kazakhstan in the 1990s. In the future, the activity expanded to other segments of the country's economy: real estate development, hotel business, construction, consumer goods trade, healthcare, electric power industry, and industry.

In addition to entrepreneurial activities, KIG actively implements social projects aimed at developing inter-ethnic relations and charity. As a result, Ziyatdin Kasanov was awarded the Presidents of Kazakhstan and Turkey for his contribution to the development of the economy and social sphere.

Kassanov Investment Group holding develops quality standards and social responsibility in the period of dynamically developing international market and creates new profitable opportunities to increase investment. The company's goal is to develop and increase its presence in industries in the international market, through research activities for profitability of investments and the achievement of leading positions.

Holding Kassanov Investment group plans a large number of projects that are currently under implementation.

The mission of the holding is to expand the scope of activities, increase the growth in the number of jobs and develop social activities in Kazakhstan. ■

“Ambassador”, “Ambassador Towers”, “Ambassador Plus”

БИЗНЕС-ЦЕНТРЫ BUSINESS CENTERS

“Atrium”

“Arena”

Строительная компания “Global Constuction” Construction company “Global Constuction”

ТОРГОВЫЕ ЦЕНТРЫ SHOPPING CENTERS

Миссия холдинга – расширение сферы деятельности, увеличение роста количества рабочих мест и развитие социальной деятельности в Казахстане.

ОПИСАНИЕ И ИСТОРИЯ:

Холдинг Kassanov Investment Group развивает стандарты качества и социальную ответственность в период динамично развивающегося международного рынка и создает новые рентабельные возможности для увеличения объема инвестиций. Цель компании – развитие и увеличение присутствия в отраслях на международном рынке, путем исследовательской деятельности для рентабельности инвестиций и достижения лидирующих позиций.

Холдинг Kassanov Investment group планирует большое количество проектов, которые на данный момент находятся в стадии реализации.

Миссия холдинга – расширение сферы деятельности, увеличение роста количества рабочих мест и развитие социальной деятельности в Казахстане. 🇰🇿

BarFly – это неопиcуемый по красоте панорамный вид на любимый город с 26 этажа гостиницы «Казахстан». К Вашим услугам – чарующий вечерний отдых, безупречный сервис, изысканная кухня, ароматный кальян, все виды элитных напитков и коктейли на любой вкус.

Режим работы: 12:00 – 06:00
Адрес: пр. Достык 52/2
Телефон: +7 727 313 12 60

Новый Noodles представляет хиты мировой кухни в классической рецептуре. Попробуйте популярные во всем мире блюда с максимально достоверным вкусом – таким, как его когда-то задумали создатели. Шведский стол на бизнес-ланч. Круглосуточный режим работы.

Режим работы: 24/7
Адрес: пр. Достык 52/2
Телефон: +7 707 357 57 50

Ziyafet Steak House – идеальное место, чтобы сытно перекусить в компании друзей. Повара из Европы приготовят для Вас сочные, вкусные блюда, не имеющие аналогов в мире. Насладитесь завтраком, ланчем, ужином, побалуйте себя тающим десертом и ароматными напитками.

Режим работы: 10:30 – 02:00
Адрес: ул. Желтоқсан 172
Телефон: +7 777 404 33 33

Рамстор ^{20 жыл} ^{лет} ТОО «РАМСТОР КАЗАХСТАН»

RAMSTORE KAZAKISTAN LTD.ŞTI.

ТЦ «Рамстор», 1999 г.
Ramstore Алісveriş Меркезі
1999 senesi

Компания «Рамстор Казахстан», вот уже 20 лет управляющая сетью супермаркетов «Рамстор» в Алматы и Астане, а также торговой недвижимостью в деловом центре Алматы, является 100-процентным дочерним предприятием турецкой компании «Мигрос Тиджарет А.Ш.».

Ramstore Kazakhstan Ltd. Şti, halen Kazakistan'ın Алматы ve Astana şehirlerinde gıda ve hızlı tüketim perakendeciliği, süpermarket zinciri ve ticaret merkezi gayrimenkul yönetimi işkollarında faaliyet göstermekte olup Türkiye merkezli **Migros Ticaret A.Ş'nin** %100 iştirakidir.

Рамстор первым открыл современный торговый центр и супермаркет западного уровня в Алматы в мае 1999 года, а сегодня стал лидером рынка современного продуктового ритейла в Казахстане. Именно Рамстор, насчитывая **18 супермаркетов** формата «Рамстор» и «Рамстор Экспресс» в Алматы и Астане, управляя многофункциональным комплексом «ALL IN», а также предоставляя услуги интернет-магазина, стал местом надежности и

«
Главнейшим принципом и целью компании было и есть стремление воплотить в Казахстане самый лучший опыт и практики «Мигроса».

Казakistan'da modern perakendecilik ve alışveriş merkezlerinin öncüsü olan Ramstore, ülkenin batılı ölçeklerde ilk modern alışveriş merkezini ve süpermarketini 1999 yılı Mayıs ayında hizmete açmış olup bugün **Almaty ve Astana** şehirlerinde yer alan **18 adet Ramstore ve Ramstore express süpermarketleri**, All-in Ticaret Merkezi, her iki ilde de faaliyet göstermekte olan online alışveriş siteleri ile beraber modern süpermarketçiliğin, aile bütçesine katkı sağlayan ekonomik keyifli alışverişin, yenilikçiliğin ve kalitenin adresidir. Ramstore, Migros Ticaret A.Ş'nin tecrübesi ve uygulamalarını Kazakistan'a aktarmayı, uluslararası alanda gelişen perakende sektörü standartlarını göz önünde bulundurarak sürekli yenilikçiliği ve sektör standartlarını geliştiren uygulamaları ile müşterilerine farklı alışveriş deneyimleri sunmayı ilke ve çalışma prensibi edinmiştir. Kazakistan'da 2019

качества, суперсовременной торговли и инноваций, источником удовлетворения от приятных и полезных покупок и экономичного семейного шопинга. Главнейшим принципом и целью компании было и есть стремление воплотить в Казахстане самый лучший опыт и практики «Мигрос» с учетом самых передовых мировых стандартов продуктового ритейла, а также обеспечивать своим клиентам непревзойденное покупательское удовольствие в режиме непрерывных инноваций. ТОО «Рамстор Казахстан» в 2017 году было удостоено самой престижной в Средней Азии премии «CRE AWARDS» в номинации «Лучшая торговая сеть» за успешные инвестиции по сооружению здания «Ramstore All In» в Алматы и супермаркета

МФК «Ramstore All In», 2019 г.
Ramstore All-in Ticaret Merkezi, Almaty, 2019 senesi

«Ramstore» внутри торгового комплекса «Mega Silk Way» на территории EXPO-центра в Астане, а в 2018 году получило премию 2ГИС в номинации «Торговые центры» как «Открытие года»

С целью обеспечения своих супермаркетов самой свежей и качественной продукцией Рамстор осуществил инвестиции в оборудование ветеринарной и химической лабораторий, где командой ветеринаров и химиков во главе с санитарной службой на ежедневной основе ведется качественный и гигиенический контроль поступающих овощей и фруктов, продуктов мясного и молочного производства. На сегодняшний день Рамстор является единственной продуктовой сетью, обладающей сертификатом ISO 9001:2018, выданным Турец-

« На сегодняшний день Рамстор является единственной продуктовой сетью, обладающей сертификатом ISO 9001:2018, выданным Турецким институтом стандартов.

« На территории супермаркетов размещается издаваемый 2 раза в месяц журнал с информацией о скидках и бонусах на определенные популярные товары.

senesinde 20.hizmet yılını kutlayan Ramstore Kazakistan LTD Şirketi, Almaty'deki 'Ramstore All-in Ticaret Merkezi' ve Astana Expo kompleksi içindeki 'Ramstore Mega SilkWay AVM' supermarketi yatırımlarını gerçekleştirdiği 2017 senesinde,Orta Asya'nın en prestijli ödülllerinden olan 'CRE AWARDS' En İyi Ticaret Zinciri' ödülüne layık görülmüş olup takiben, 2018 senesinde de Almaty'da 2GIS Awards 'Ramstore All-in-En Değerli Ticaret Merkezi Yatırımı' ödülünü almıştır.

Müşterilerine en iyi, en taze ve en kaliteli ürünleri sunmak prensibiyle, Ramstore, veteriner ve

kimya laboratuvarlarına yatırım yapıp meyve, sebze, süt ve et ürünlerinin günlük hijyen kontrollerini gerçekleştirmekte, kontrollerde uygunluğu onaylanan ürünleri süpermarketlerinde müşterisine sunmakta,veteriner ekibiyle beraber kalite ve hijyen kontrolünün sürekliliğini sağlamaktadır.

Ramstore, Türk Standartları Enstitüsü tarafından 'TS EN ISO 9001:2015' kalite yönetim düzenli denetim ve sertifikasına sahip olan ve Kazakistan'da faaliyet göstermekte olan tek perakende şirkettir.

Ramstore supermarketlerinde indirim ve promosyonlar hakkında bilgiler ayda 2 kez yayınlanan Rampost indirim dergisi ile yayınlanmaktadır.

Kazakistan tüketicisine sunulmuş olan ilk ve halen en yaygın sadakat programı Ramstore Club programı

ким институтом стандартов, согласно которого ежегодно ведется аудит действующей системы управления качеством.

На территории супермаркетов распространяется издаваемый 2 раза в месяц журнал с информацией о скидках и бонусах на определенные популярные товары.

Кроме того, клиенты Рамстора пользуются преимуществами при использовании самой первой на рынке продуктового ритейла и самой распространенной в Казахстане карты лояльности **Ramstore Club с бонусной и дисконтной программами.**

Для корпоративных клиентов компания предоставляет корпоративную карту лояльности **Ramstore Pro Card**, благодаря которой сотрудники компаний,

заклучивших корпоративный договор, получают дополнительные скидки.

В 2015 году Рамстор открыл свой интернет-супермаркет (**ramstore.online.kz**), предоставляя возможность жителям Астаны и Алматы совершать покупки не выходя из дома и получать их в тот же день в самом свежем виде. Возможностью заказать продукты с компьютера/с мобильного/с планшета Рамстор облегчает жизнь своим клиентам. ■

« Ramstore supermarketlerinde indirim ve promosyonlar hakkında bilgiler ayda 2 kez yayınlanan Rampost indirim dergisi ile yayınlanmaktadır.

olup,bu programa üye olan Ramstore müşterileri **Ramstore Club İndirim ve Bonus** kartlarını kullanarak avantajlarından da faydalanmaktadır.

Ramstore Kazakistan LTD Şirketi,kurumsal anlaşma yaptığı firmaların personeline de **Ramstore Club Pro Kart** teslim ederek, Ramstore süpermarketlerinden alışverişlerinde ilave indirimlerden faydalanmalarını sağlamaktadır.

2015 yılından itibaren hizmete açılan Ramstore sanal market sitesi (**ramstore.online.kz**), Astana ve Almaty'de internet üstünden alışveriş imkanı sağlamakta ve sipariş edilen ürünler aynı gün içerisinde Ramstore müşterilerinin kapılarına teslim edilmektedir. Ramstore Sanal Market' netten, cepten, tablettten' sipariş verme olanağıyla müşteriye büyük kolaylık sağlamaktadır. ■

« Ramstore supermarketlerinde indirim ve promosyonlar hakkında bilgiler ayda 2 kez yayınlanan Rampost indirim dergisi ile yayınlanmaktadır.

sml
SEMBOL
CONSTRUCTION

Компания Sembol Construction, известная своими необычными объектами и впечатляющими проектами, реализованными в Турции и за рубежом, с момента своего создания в 2000 году построила важные здания, осуществляя свою деятельность в различных уголках мира.

Дünyanın bir çok ülkesinde tamamladığı projelerle 2 milyon metrekareyi geçen bir inşaat alanına sahip Sembol İnşaat 2017 yılında Uluslararası İnşaat sektörü dergisi ENR (Engineering News Record) tarafından Dünyanın en büyük Uluslararası 250 Müteahhidi Listesinde 157. seçilerek büyük bir başarıya imza atmıştır.

Sembol Construction – компания, которая способна претворить в жизнь сложные и масштабные проекты в согласованных бюджетных и регламентированных рамках.

Компания Sembol Construction успешно завершила строительство пятизвездочных отелей и курортных комплексов, торгово-развлекательных центров, мультифункциональных крупных спортивных комплексов, культурных и образовательных символов города, бизнес и медиа центров, выставочных и международных конференц-центров, а также других многофункциональных объектов на строительных площадках в Турции, Казахстане, России, Украине, Хорватии, ОАЭ и Ливии, общая площадь строительства превышает более 2 млн. кв. м.

Наша компания, реализуя проекты, разработанные всемирно известными архитекторами, формирует современный облик городов.

Sembol Construction в сотрудничестве с ведущими архитектурными и строительными ком-

Türkiye ve yurtdışında tamamladığı sıradışı yapıları ve etkileyici projeleriyle bilinen Sembol İnşaat, 2000 yılında kuruluşundan bu yana, önemli eserler inşa etmiş, faaliyetlerini dünyanın farklı bölgelerine taşıyarak, karmaşık ve zorlu projeleri belirlenen bütçeler dahilinde ve kısıtlı süre içerisinde gerçekleştirmeyi başarmış bir kurumdur.

Sembol İnşaat; Türkiye, Kazakistan, Rusya, Ukrayna, Hırvatistan, Birleşik Arap Emirlikleri ve Libya'da, toplam inşaat alanı 2 milyon metrekareyi aşan beş yıldızlı otel ve tatil köyü projeleri, alışveriş ve eğlence merkezleri, spor salonları, kültürel ve eğitimsel şehir simgeleri, iş ve medya kuleleri, kongre ve konferans merkezleri ve diğer çok amaçlı projeleri tamamlamıştır.

Dünyaca ünlü mimarlar tarafından tasarlanan projeleri hayata geçiren Sembol İnşaat tamamladığı projelerler adeta şehirlerin modern yüzünü şekillendirmektedir.

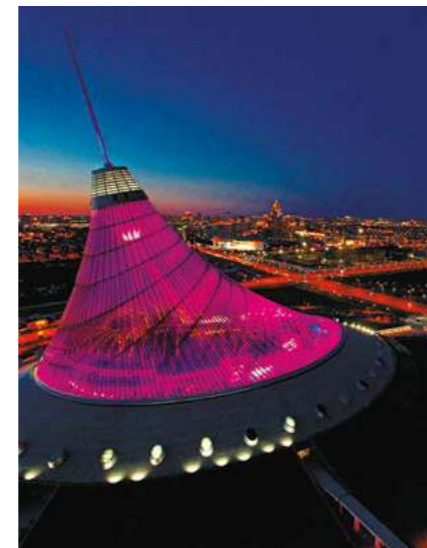
Kendi alanında uzman ve dünyanın en önemli mimarlık

ve inşaat şirketleriyle işbirliği yaparak, projeleri “Tasarla-İnşaat, Yönet” vizyonu ile tüm etapları gerçekleştiren Sembol İnşaat, yenilikçi teknolojileri de kullanarak üstün kalite servis donanımlarıyla sektöre öncülük etmektedir.

6000’den fazla profesyonel çalışanı ile birlikte, Mimarlık ve mühendislik çizimlerinden yapının tamamlanmasına kadar olan süreçleri yöneten Sembol İnşaat, bu sayede çok büyük ölçekte projeleri zamanında, yapısal bütünlüğü sağlayarak, tamamen işler halde ve anahtar teslim olarak tamamlamak üzere faaliyetlerini sürdürmektedir.

Dünyanın bir çok ülkesinde tamamladığı projelerle 2 milyon metrekareyi geçen bir inşaat alanına sahip Sembol İnşaat 2017 yılında Uluslararası İnşaat sektörü dergisi ENR (Engineering News Record) tarafından Dünyanın en büyük Uluslararası 250 Müteahhidi Listesinde 157. seçilerek büyük bir başarıya imza atmıştır. ■

Sembol Construction в сотрудничестве с ведущими архитектурными и строительными компаниями, зарекомендовавшими себя как на отечественном, так и международном рынках, реализует проекты любой сложности и этапности по принципу «проектирование-строительство-управление», используя передовые технологии, высококачественное сервисное оборудование.

паниями, зарекомендовавшими себя как на отечественном, так и международном рынках, реализует проекты любой сложности и этапности по принципу «проектирование-строительство-управление», используя передовые технологии, высококачественное сервисное оборудование.

Sembol Construction вместе с более 6000 профессиональными сотрудниками осуществляет весь спектр управления процессами работ, начиная с архитектурного и инженерного проектирования и до полной реализации проектов. Благодаря обширному опыту и возможностям, компания осуществляет реализацию проектов в установленные сроки, с обеспечением высочайшего качества работ и надежности строений, в отличном рабочем состоянии и на условиях «под ключ».

Компания Sembol Construction, реализовав строительство более 2 миллионов квадратных метров во многих странах мира, в 2017 году заняла 157-е место в списке 250 наиболее крупных подрядных организаций мира по версии Международного авторитетного издания строительной индустрии ENR (Engineering News Record). ■

Wyndham Garden Astana расположен в перспективном районе столицы Казахстана

WYNDHAM GARDEN ASTANA

Wyndham Garden Astana – уникальный представитель самой крупной в мире гостиничной группы Wyndham Hotels&Resorts, в число которых входит более 9100 отелей в 80-ти странах мира.

Wyndham Garden Astana, dünyanın 80 ülkesinde 9100’den fazla otelin içine girdiği, dünyanın en büyük oteller grubu Wyndham Hotels&Resorts’un eşi olmayan bir temsilcisidir.

W

Wyndham Garden Astana расположен в перспективном районе столицы Казахстана, в пешей доступности от крупного торгового центра MEGA Silk Way, EXPO, МФЦА (5 мин.), также является ближайшим отелем к новому Международному аэропорту Астаны «Нурсултан Назарбаев» (7 мин.) и самым главным спортивным объектам г. Астана: «Барыс Арена», «Астана Арена», Ледовый дворец «Алау» и велотрек «Сарыарка» (10 мин.). ■

W

Wyndham Garden Astana Kazakistan başkentinin önu açık bir semtinde Mega Silk Way büyük ticaret merkezi, EXPO, AIFC’den 5, Nursultan Nazarbayev Uluslararası Havalimanına 7, Astana’nın başlıca spor tesisleri olan “Barys Arena”, “Astana Arena”, “Alau Buz Pateni Sarayı” ve “Sariarka” bisiklet yoluna 10 dakikalık yerdedir. ■

Tel. + 7 7172 79 00 00
www.wyndhamgardenastana.com
wyndhamgardenastana

К услугам гостей отеля «Ramada Almaty» оздоровительный спа-центр с сауной и крытым бассейном, фитнес-центр, бесплатный Wi-Fi и собственная бесплатная парковка на территории.

Номера оснащены кондиционером, мини-баром, электрическим чайником, феном, сейфом для ноутбука, а также телевизором с плоским экраном и кабельными каналами. Гости некоторых номеров могут посещать представительский лаундж.

В ресторане отеля подаются блюда турецкой, итальянской, индийской кухни и кухни фьюжн. Для гостей предлагается доставка еды и напитков в номер. Помимо прочего, в отеле работает бар, есть туристическое бюро и круглосуточная стойка регистрации, а также предлагаются услуги консьержа.

Станция метро «Жибек Жолы» находится в 2 км от отеля «Ramada Almaty», железнодорожный вокзал Алматы-2 – в 3 км, а международный аэропорт Алматы – в 16 км.

RAMADA ALMATY

Ramada Almaty features a spa and wellness center with a sauna and indoor pool, and fitness center. Free WiFi and free private parking are available on site.

The rooms offer air conditioning, a mini-bar, electric kettle, hairdryer, laptop safe and flat-screen TV with cable channels. Some rooms provide an executive lounge access.

Guests can dine in the hotel's restaurant offering Turkish, Italian, Indian and fusion cuisine, or order room service. Other facilities include a bar, tour desk, concierge service and 24-hour front desk.

Zhibek Zholy Metro Station is 1.2 mi from the property. Almaty Train Station is 1.9 mi away, and Almaty International Airport is 9.9 mi from Ramada Almaty.

В ресторане отеля подаются блюда турецкой, итальянской, индийской кухни и кухни фьюжн. Для гостей предлагается доставка еды и напитков в номер.

БЛАГОДАРЯ ВАМ , МЫ УВЕРЕННО РАСТЁМ И РАЗВИВАЕМСЯ

18 Магазинов, 5 Шоурумов

Головной офис: г. Алматы, ул. Бродского 172 ж уг. ул. Рыскулова
Тел. 8 727 253 02 52, 253 02 58, 253 02 48

www.zugohome.com

ZUGO
HOME

Zugo Home – это турецкая компания, основанная в городе Денизли. На протяжении 35-ти лет компания является производителем для многих всемирно известных брендов. На территории Казахстана мы производим марку Zugo Home уже 12 лет, благодаря чему накопили знания, опыт и навыки.

Zugo Home Türkiye'nin Denizli şehrinde 35 yıldır dünyanın birçok tanınmış markasına üretim yapmış bir firmadır. Bu markalara üretim yaparken elde etmiş olduğu bilgi, birikim ve tecrübeyi 12 yıldır Kazakistan'a kendi markamız ile üretim yapmaktayız.

В городе Алматы первый магазин Zugo Home был открыт в 2007 году. На данный момент действуют 14 магазинов: в Алматы – 8, в Астане – 3, в Атырау – 2, в Шымкенте – 1. Таким образом, компания является одним из ведущих текстильных брендов Казахстана.

Дом – это не только место, где собирается вся семья. Дом – это убежище, где каждый может отдохнуть от ежедневной суеты, после работы и городского шума. Именно поэтому мы хотим наполнить ваше «убежище» теплом и уютом, раскрыть характер вашего дома, создавая красочные, стильные и качественные постельные комплекты, подушки, одеяла, халаты, полотенца, скатерти и многое другое.

2007 yılında ilk olarak Almaata şehrinde 1 mağaza ile başladığımız Kazakistan yatırımımıza; şu anda Almaata 8, Astana 3, Atrau 2, Shymkent'de 1 olmak üzere toplam 14 mağaza ile ülkenin en önemli ev tekstil markası ve mağazalar zinciri olmuştur.

Ev; sadece günün sonunda bütün ailenin toplandığı yer değildir. Ev, aynı zamanda günün koşuşturmasından, iş yerindeki stresten ve etrafınızdaki gürültüden, dinlendiğimiz bir sığınaktır. İşte bu yüzden biz, evinizin karakterine göre; modern, tarz, rengarenk ve kaliteli tekstil ürünleri sunmaktayız. Yatak odasından banyoya ve mutfak ürünlerine kadar bir evin ihtiyacı olan tüm ürünleri ileri teknoloji ile Dünya kalite standartlarında

Бренд Zugo начал свою деятельность в Казахстане и в данное время планирует расширение и открытие магазинов в соседних странах. В 2018 году Zugo впервые был представлен на рынке Украины – открытием магазина в Киеве.

Компания работает по двум направлениям. Помимо производства домашнего текстиля, компания Zugo восемь лет является надежным партнером и поставщиком текстиля для корпоративных заказчиков, и представлена на рынке как HORECA. Первый шоурум профессионального текстиля был открыт в Алматы в 2010 году, на данный момент шоурумы представлены в Алматы, Астане, Атырау и Шымкенте. Zugo HORECA на протяжении многих лет сотрудничает с крупными отелями, фитнес-клубами, ресторанами, строительными и нефтяными кампусами, фармацевтическими компаниями, банками и многими другими крупными компаниями различных направлений.

Если вы хотите повысить престиж своей марки независимо от сектора вашей работы, предложить своим клиентам или партнерам особенные подарки, тогда наши текстильные изделия оправдают ваши ожидания. Де-

ретерек Казахстану населения sunan firmamız; kalite ve şıklığın yanında günlük konforu da ön planda tutmaktadır.

Firmamız ev tekstil mağazacılığının yanında 8 yıldır Horeca müşterilerimize de profesyonel anlamda çözüm ortağı olmuştur. Kazakistan da daima ilkleri yapan firmamız; 2010 yılında ülkenin ilk horeca showroomunu Almaata'da açmıştır. Şu anda başta Almaata olmak üzere, Astana, Atrau ve Shimkent şehirlerinde de showroamlarımızla profesyonel müşterilerimize hizmet vermekteyiz. Ülkenin birçok tanınmış otel, restaurant, fitness clupleri ile inşaat ve petrol kampları da müşteri portföyümüzdedir.

Hangi sektörde olursanız olun, markanızın değerini arttırmak, müşterilerinize veya partnerlerinize özel hediyeler sunmak istiyorsanız, promosyon tekstil ürünlerimiz sizin bu beklentinizi karşılayacaktır. Baskılı, nakışlı, jakarlı olarak birçok farklı teknikte logonuzun işleneceği havlu, şapka, atkı-bere,

тали дизайну подчеркнут вашу индивидуальность. Именно поэтому мы предлагаем услугу брендинга. Путем вышивки, шелкографии, сублимации или жаккардовым плетением мы можем нанести ваш логотип на любую текстильную продукцию, такие как футболки, кепки, шарфы, полотенца, халаты и многое другое.

Бренд Zugo начал свою деятельность в Казахстане и в данное время планирует расширение и открытие магазинов в соседних странах. В 2018 году Zugo впервые был представлен на рынке Украины – открытием магазина в Киеве. На данный момент в Киеве функционируют шоурум Zugo HORECA и 4 магазина домашнего текстиля.

Благодаря индивидуальному подходу к клиентам, гибкой ценовой политике и бескомпромиссной педантичности в работе, компания Zugo стала надежным партнером и другом для своих потребителей. ■

t-shirt, bornoz, battaniye ve buna benzer yüzlerce çeşit ürün ile ZUGO HORECA her zaman çözüm ortağı olarak yanınızdadır. Bu bağlamda firmamız ülkenin önde gelen ilaç firmaları, bankaları ve dünyaca tanınmış birçok markalarına da hizmet vermektedir.

Firmamız dost ve kardeş ülke olan Kazakistan'ı satış ve pazarlama üssü seçerek, buradan diğer bölge ülkelerine açılmayı hedeflemiştir. Hedefimizin ilk ayağı olarak da 2018 yılında Ukraina'nın Kiev şehrinde 4 parekende mağaza ve 1 Horece showroom ile hizmet vermeye başlamıştır. ZUGO önümüzdeki dönemlerde de benzer yapılanmalar ile farklı ülkelerde de hizmet vermeye devam edecektir.

Zugo, işine gösterdiği özenle müşterilerine güvenilir partner ve fiyat politikasıyla her zaman tüketicisine dost bir markadır. ■

Firmamız dost ve kardeş ülke olan Kazakistan'ı satış ve pazarlama üssü seçerek, buradan diğer bölge ülkelerine açılmayı hedeflemiştir. Hedefimizin ilk ayağı olarak da 2018 yılında Ukraina'nın Kiev şehrinde 4 parekende mağaza ve 1 Horece showroom ile hizmet vermeye başlamıştır.

KAZAKİSTAN'IN PARA POLİTİKASI: SON GELİŞMELERİN ANALİZİ

KAZAKHSTAN'S MONETARY POLICY: ANALYSIS OF RECENT DEVELOPMENTS

Para politikası, herhangi bir devletin ekonomi politikasının ana yönlerinden biridir ve ekonominin istikrarını ve dolaşımdaki para dengesini sağlamak amacıyla Merkez Bankası gibi yetkili kuruluşlar tarafından yürütülmektedir.

Kazakistan'da bu rolü Kazakistan Merkez Bankası üstlenmektedir. Bu bankanın hedefi, ekonomiye gerekli parasal kaynakları sağlamayı ve kabul edilebilir ekonomik büyüme ve enflasyon seviyesini sürdürmeyi amaçlayan para politikası uygulamaktır. Ulusal kalkınma

Monetary policy is one of the main directions of economic policy of any state, which is conducted by an authorized organization, such as a central bank, in order to ensure the stability of the economy and the balance of money in circulation.

Such a role in our country is performed by the National Bank of the Republic of Kazakhstan, the purpose of which is to implement monetary policy aimed at providing the economy with necessary monetary resources and maintaining an acceptable level of economic growth and inflation. An effective implementation of monetary policy is needed for the achievement of goals set in the national development strategy and for Kazakhstan's joining the 50 most developed countries in the world. At the same time, one of the most important tasks of the state for the sustainable economic development is the creation of conditions and the adoption of appropriate measures to reduce the inflation rate in the country. The Law of the Republic of Kazakhstan No. 2155 "On the National Bank of the Republic of Kazakhstan" adopted on March 30, 1995 expressly states that the main goal of the bank is to ensure the price stability in the

Aynı zamanda, temel faiz oranı, uzun vadeli potansiyel ekonomik büyüme oranları ile karşılaştırılabilir düzeyde tutulacaktır.

stratejisinde belirlenen hedeflere ulaşmak ve Kazakistan'ın dünyadaki en gelişmiş 50 ülke listesine girmesi için para politikasının etkin bir şekilde uygulanması gerekmektedir. Aynı zamanda, sürdürülebilir ekonomik kalkınma için devletin en önemli görevlerinden biri, ülkede enflasyon oranının azaltılmasına yönelik koşulların yaratılması ve uygun önlemlerin alınmasıdır.

Kazakistan Cumhuriyeti'nin 30 Mart 1995 tarihli ve 2155 sayılı Kazakistan Cumhuriyeti Merkez Bankası Kanunu, bankanın asıl amacının ülkede fiyat istikrarını sağlamak olduğunu açıkça ifade etmektedir. Kazakistan'ın gelişmesiyle, hükümetin yürüttüğü para politikasına uygun olarak yasa dışı değişiklikler ve ilaveler yapılmıştır. Sürdürülebilir ve verimli bir para politikasını oluşturmak için ülkenin, son 27 yıldaki temel makroekonomik eğilimleri yansıtan birçok önemli aşamalardan geçtiği dikkate alınmalıdır. Merkez Bankası'nın para politikasının her döneme yönelik önlemleri ve hedefleri belirlenmiştir. Bunların yerine getirilmesi, enflasyonu azaltma ve ulusal para biriminin istikrarını sağlama ihtiyacı ile ilgili olmuştur.

Her yıl, Merkez Bankası, geçen yıl için para politikasının sonuçlarını ve gelecek dönem için gelişimin ana yönlerini içeren bir belge geliştirmektedir. Son üç yılda Merkez Bankası yıllık enflasyon oranları için hedefler koymaktadır. Örneğin, 2017 yılında ülkedeki enflasyon, %7.1'e ulaşarak Merkez Bankası tarafından belirlenen %6-8'lik hedef koridor içinde kalmıştır. Bu, aynı zamanda, 2016 yılındaki %8.5 enflasyon oranından daha düşüktür. 2018'den bu yana orta vadeli enflasyon hedefine ulaşma

Her yıl, Merkez Bankası, geçen yıl için para politikasının sonuçlarını ve gelecek dönem için gelişimin ana yönlerini içeren bir belge geliştirmektedir. Son üç yılda Merkez Bankası yıllık enflasyon oranları için hedefler koymaktadır.

country. Along with the progressive development of Kazakhstan, the law was amended and supplemented in accordance with the government's monetary policy. It should be noted that in achieving a sustainable and efficient monetary policy, the country has gone through a number of major stages, reflecting key macroeconomic trends over the past 27 years. For each period, relevant measures and tasks of the National Bank's monetary policy were identified, the fulfillment of which was dictated by the need to reduce inflation and ensure the stability of the national currency. Every year, the National Bank develops a document containing the results of monetary policy for the past year and the main directions of development for the coming period. In the past three years, the National Bank has set targets for annual inflation rates. For example, in 2017, inflation in the country remained within the target corridor of 6-8% set by the National Bank, amounting to 7.1%, which is lower than in 2016, when inflation was 8.5%. Since 2018, these parameters have been gradually decreasing as part of the strategy for achieving the medium-term inflation target. The Resolution of the Board of the National Bank No. 242 of November 29, 2017 approved the main directions of the monetary policy of Kazakhstan for 2018, under which the bank continued to follow the principles of inflation targeting.

stratejisinin bir parçası olarak bu parametreler giderek azalmaktadır. 29 Kasım 2017 tarihli ve 242 sayılı Merkez Bankası Yönetim Kurulu Kararı ile Kazakistan'ın para politikasının 2018'deki ana yönleri onaylanmıştır. Buna göre, banka, enflasyon hedeflemesi ilkelerini izlemeye devam etmiştir. Bu ilkelere geçiş, 20 Ağustos 2015 tarihinde Merkez Bankası tarafından kabul edilmiştir. Gelişmiş ekonomilerin tecrübelerine göre, enflasyon hedeflemesi enflasyonu yavaşlatma ve istikrarı dengeleme konusunda etkili bir düzenleyici araçtır.

2018 yılının sonunda Merkez Bankası Yönetim Kurulu, 2019 için para politikasının ana yönlerini onaylamıştır. Ayrıca, belgede 2018'de para politikasının uygulanmasına ilişkin bir rapor yer almaktadır. Geçen yılın en önemli başarılarından biri enflasyon süreçlerinin yavaşlaması olmuştur. 2018 için hedef enflasyon oranı %5-7 olarak belirlenmiş ve yıl sonunda Merkez Bankası, enflasyonu koridorun alt sınırına yakın olan %5.3 seviyesinde tutabilmiştir. Bu rakam, 2017'ye kıyasla %1.8 daha düşüktür. Bu düşüş, parasal koşulların uygun seviyede tutulması ve Kazakistan'ın ticaret ortaklarından ithal ettiği ürünlerdeki düşük enflasyon oranı gibi etkenler ve etkili önlemler katkı sağlamıştır. Enflasyondaki hızlı düşüşün diğer bir nedeni, tüketicilere borç vermedeki pozitif büyüme oranıdır. Enflasyon hedeflemesinin yanı sıra, Merkez Bankası ulusal para biriminin serbest dalgalı rejimine uymaya devam etmiştir. Tengenin değişim oranları 2018 boyunca bağımsız olarak oluşturulmuş ve Merkez Bankası müdahalesi minimum düzeyde olmuştur. Sonuç olarak, enflasyondaki yavaşlama, bir yılda neredeyse %12 oranında değer kaybetmiş olan ulusal para biriminin devalüasyonu bağlamında gerçekleşmiştir.

2019 yılında da Merkez Bankası'nın para politikasını enflasyon hedeflemesi ilkelerine uygun olarak uygulamaya devam edeceği söylenebilir. Bu stratejinin bir parçası olarak 2019 için enflasyon hedefi koridoru %1 oranında azaltılmıştır. Dolayısıyla, buradaki asıl amaçlardan biri enflasyonu 2020 sonunda %4'e düşürmek için enflasyon oranını %4-6 koridoru içinde sürdürmek ve sonraki yıllarda bu seviyede tutmaktır. Para politikası hakkında karar alırken Merkez Bankası, ülke içindeki

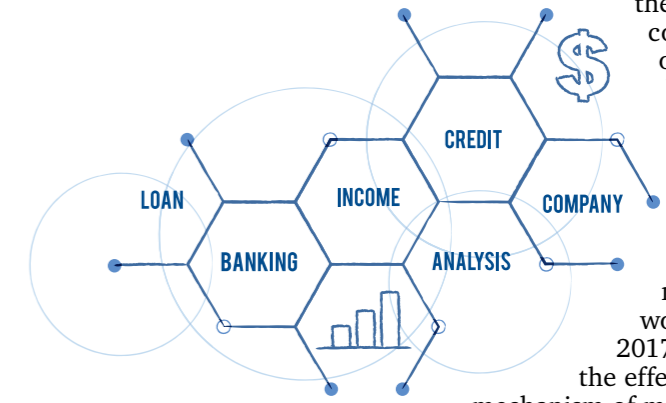

The tenge rate was formed independently throughout 2018, and the intervention of the regulator was minimal. As a result, the slowdown in inflation occurred against the background of the devaluation of the national currency, which depreciated by almost 12% in a year.

The regulator adopted the transition to these principles on August 20, 2015. It should be noted that inflation targeting, as shown by the experience of advanced economies, has established itself as an effective regulatory tool in slowing down and stabilizing inflation. At the end of 2018, the Board of the National Bank approved the main directions of monetary policy for the upcoming 2019. The document also contains a report on the implementation of monetary policy in 2018. One of the main achievements of the past year was the slowdown of inflation processes. The target inflation rate for 2018 was set within 5-7%, and by the end of the year, the National Bank managed to keep inflation closer to the lower boundary of the corridor at 5.3%, which is 1.8% lower than in 2017. This reduction was facilitated by a number of effective measures, such as maintaining monetary conditions at the proper level, as well as limited imports of inflation. Another factor in the rapid decline in inflation was the positive growth rate of consumer lending. Along with inflation targeting, the National Bank continued to adhere to the free-floating regime of the national currency. The tenge rate was formed independently throughout 2018, and the intervention of the regulator was minimal. As a result, the slowdown in inflation occurred against the background of the devaluation of the national currency, which depreciated by almost 12% in a year. It can be argued that in 2019 the National Bank will continue to implement monetary policy in accordance with the principles of inflation targeting. As part of this strategy, the inflation target corridor for 2019 has been reduced by 1%. Consequently, one of the main goals is to maintain the inflation rate within the corridor of 4-6% to reduce inflation to 4% by the end of 2020, and maintain it at that level in subsequent years. When making decisions on monetary policy, the regulator will monitor and control the influence of external and internal factors that may adversely affect the economic situation in the country. Oil prices and the dynamics of the Russian ruble will remain the main external factors. In case of adverse external influences, the National Bank is ready for a tighter monetary policy. Over the past three years, the National Bank has taken a number of measures aimed at improving

ekonomik durumu olumsuz yönde etkileyebilecek dış ve iç faktörlerin etkisini izleyecek ve kontrol edecektir. Petrol fiyatları ve Rus rublesi ile ilgili dinamikler, başlıca dış etkenler olacaktır. Olumsuz dış etkiler olması durumunda, Merkez Bankası daha sıkı bir para politikası yürütmeye hazırdır. Geçtiğimiz üç yıl boyunca Merkez Bankası, ülkenin bankacılık sektörünün sürdürülebilirliğini ve rekabetçiliğini ve bir bütün olarak ekonominin istikrarlı büyümesini artırmayı amaçlayan bir dizi önlem almıştır. 2018 yılında rezerv borçlarının ve varlıkların yapısı ve standartların seviyesi bakımından asgari rezerv gereksinim mekanizmasının etkinliğinin iyileştirilmesine yönelik 2017 yılında başlatılan çalışmaların tamamlandığını belirtmek gerekmektedir. Fiyat istikrarının sağlanması ve yıllık enflasyonun düşük olması, bu yıl Merkez Bankası'nın ana görevi olmaya devam etmektedir. Merkez Bankası para politikası araçlarının iyileştirilmesine odaklanacaktır. Merkez Bankası, ulusal para biriminin serbest dalgalılık ilkelerine uymaya devam edecek ve istikrarsızlaştırıcı döviz kuru dalgalanmalarını düzeltmek için gerektiğinde para birimi müdahaleleri gerçekleştirecektir. Temel faiz oranı ana araç olarak kalacaktır ve bu oranın büyüklüğü ülkedeki mevcut ve tahmini enflasyon oranlarına ve diğer parametrelere bağlı olarak belirlenecektir. Merkez Bankası, 2019 yılında temel faiz oranı ile ilgili kararların sekiz kez alınacağını belirtmiştir. Bunlardan dördü, dalgalı döviz kuruna geçişin ve enflasyon hedeflemesinin getirilmesinin bir parçası olarak geliştirilen bankanın analiz ve tahmin sisteminin sonuçlarına dayanacaktır. Aynı zamanda, temel faiz oranı, uzun vadeli potansiyel ekonomik büyüme oranları ile karşılaştırılabilir düzeyde tutulacaktır. Merkez Bankası, para politikasının güvenilirliğini artırmak ve enflasyon beklentilerini sınırlandırmak için çalışmalarının şeffaflığını ve öngörülebilirliğini artırmayı da planlamaktadır. ■

Yazar Dr. Zhandos Ranov,
Avrasya Araştırma Enstitüsü,
Kazakistan

the stability and competitiveness of the country's banking sector and a stable growth of the entire economy as a whole.

It should be noted that the work initiated in 2017 to improve the effectiveness of the

mechanism of minimum reserve requirements, both in terms of the structure of reserve liabilities and assets and the level of standards, was completed in 2018. It can be argued that the main tasks of monetary policy for the coming period are set out. Ensuring price stability and low annual inflation remain a main task of the National Bank this year, as well. The regulator will focus on improving monetary policy instruments. The National Bank will continue to adhere to the principles of free-floating of the national currency, and it will conduct currency interventions to smooth out destabilizing fluctuations of the exchange rate. The base rate will remain a key instrument, the size of which will be determined depending on the actual and projected inflation rates in the country and other parameters. The National Bank has determined that in 2019 decisions on the base rate will be made eight times, four of which will be based on the results of the bank's analysis and forecasting system, developed as part of the transition to a floating exchange rate and the introduction of inflation targeting. At the same time, the base rate will be maintained at a level comparable to the long-term potential rates of economic growth. The National Bank plans to increase the transparency and predictability of its work, in order to increase monetary policy credibility and restrain inflation expectations. ■

The National Bank has determined that in 2019 decisions on the base rate will be made eight times, four of which will be based on the results of the bank's analysis and forecasting system, developed as part of the transition to a floating exchange rate and the introduction of inflation targeting.

Written by Dr. Zhandos Ranov
Eurasian Research Institute,
Kazakhstan

ЧЁРНОЕ МОРЕ

Bakü-Tiflis-Kars DEMİRYOLU

Bakü-Tiflis-Kars Demiryolu, Azərbaycan, Gürcüstan, Türkiyə və Aktau limandan Kazakistan'ı birbirine bağlayan bir demiryolu ulaşım koridorudur.

ЖЕЛЕЗНАЯ ДОРОГА Баку – Тбилиси – Карс

Железная дорога Баку – Тбилиси – Карс – это транспортный коридор, соединяющий железнодорожные сети Азербайджана, Грузии, Турции и Казахстана через морской порт в г. Актау.

Изначально завершение проекта планировалось в 2010 году, но несколько раз дата переносилась: сначала на 2013-й, затем на 2015-й, после на 2016 год. В феврале 2016 года после пятой встречи трех стран-участниц в лице министров иностранных дел была объявлена окончательная дата завершения работы – 2017 год.

30 октября 2017 года железная дорога Баку – Тбилиси – Карс была открыта в Аляте во время торжественной церемонии президентом Азербайджана Ильхамом Алиевым после первого испытательного проезда.

В 1993 году Турция приостановила функционирование желез-

Ваşlangıçta, projenin tamamlanması 2010 yılında planlandı, ancak birkaç kez tamamlanma 2013'e, ardından 2015'e ve son olarak 2016'ya ertelendi. 2016 yılının Şubat ayında, projede yer alan üç katılımcı ülkenin Beşinci Dışişleri Bakanları toplantısının ardından 2017 yılında projenin tamamlanacağına dair açıklama yapıldı.

Bakü-Tiflis-Kars demiryolu, ilk test sürüşünden sonra 30 Ekim 2017 tarihinde Azerbaycan Cumhurbaşkanı İlham Aliyev tarafından Alyat'ta düzenlenen bir törenle açıldı.

Türkiye, 1993 yılında Ermenistan sınırını kapatmak için Kars-Gümrü-Tiflis demiryolu işletmesini askıya aldı. 1993 yılının Temmuz ayında,

ной дороги Карс – Гюмри – Тбилиси с целью закрыть границу с Арменией. В июле 1993 года для предоставления альтернативы закрытой железной дороге впервые начали обсуждать проект Баку – Тбилиси – Карс. Соглашение между тремя странами о создании данного маршрута было подписано в январе 2005 года. Европейский Союз и США отказали в финансовой помощи в продвижении линии, так как знали, что этот маршрут предназначен для обхода Армении.

Осуществление проекта началось 7 февраля, подписано межправительственное соглашение 2007 года. В его рамках было запланировано строительство железнодорожной линии от станции Ахалкалаки в Грузии до железнодорожной станции в городе Карс протяженностью 105 км, из которых 76 км проходят по турецкой территории, 29 км – по грузинской территории. Также была необходима реконструкция на участке Ахалкалаки – Тбилиси.

Первоначально стоимость проекта составляла 422 млн. долларов, из них 202 млн. долларов должны были быть направлены на строительство грузинского участка, 220 млн. долларов – турецкого. Однако позднее стоимость была пересмотрена в сторону увеличения. На конец 2008 года общая стоимость проекта по различным оценкам превысила 600 млн. долларов США, расходы взяли на себя поровну Азербайджан, путем предоставления кредита Грузии, и Турция. Азербайджан по минимальной процентной ставке выделил кредит Грузии на строительство участка от Ахалкалаки к границе с Турцией, за свой же счет Азербайджан провел реконструкцию участка Марнеули – Ахалкалаки. Общая протяженность БТК составляет 826 километров. Предполагаемая пропускная способность – 1 миллион пассажиров и 6,5 миллиона тонн грузов. В будущем она может быть увеличена до трех миллионов пассажиров и 20 миллионов тонн грузов.

30 октября 2017 года состоялась официальная церемония открытия железнодорожного сообщения Баку – Тбилиси – Карс. В церемонии приняли участие президенты Азербайджана и Турции Ильхам Алиев и Реджеп

kapalı bir demiryoluna bir alternatif sağlamak için ilk kez Bakü-Tiflis-Kars projesini konuşulmaya başladı. Azerbaycan, Türkiye ve Gürcistan arasında bu demiryolunun inşaatı konusundaki anlaşma Ocak 2005'te imzalandı. Avrupa Birliği ve ABD, hattın tanıtımında finansal yardım sağlamayı reddetti, çünkü bu demiryolu ile Ermenistan'ın devre dışı bırakılmak istediğini biliyorlardı.

Projenin inşasına 7 Şubat'ta 2005'de başlandı ve 2007 yılında hükümetlerarası bir anlaşma imzalandı. Bu anlaşma çerçevesinde Gürcistan'daki Akhalkalaki istasyonundan Türkiye'nin Kars şehri arasındaki demiryolu 105 km uzunluğundaki demiryolu inşa edilecekti, bunun içinde 76 kilometresi Türk sınırlarından, 29 kilometresi ise Gürcistan topraklarından geçmekte. Bunun yanı sıra, Ahalkalaki – Tiflis arasındaki demiryolunun yenilenmesi gerekmekteydi.

Başlangıçta, BTK Projesi'nin maliyeti 422 milyon dolardı, bunun içinde Gürcistan kısmındaki inşaat için 202 milyon dolar harcanması bekleniyordu, Türkiye ayağına ise 220 milyon dolar ayrılmıştı, ancak daha sonra proje maliyetinde artışa gidildi. 2008 yılı sonunda, çeşitli tahminlere göre projenin toplam maliyeti 600 milyon dolar civarındaydı. Projenin mali yükü üç ülke arasında eşit olarak bölündü. Azerbaycan Gürcistan'a Ahalkalaki ile Türkiye arasındaki demiryolunun inşaatına düşük faizli kredi desteğine bulundu ve Azerbaycan kendi imkanları ile de Marneuli-Akhalkalaki arasındaki demiryolunun yenilemesini yaptı. BTK'nın toplam uzunluğu 826 kilometredir. Tahmini kapasite 1 milyon yolcu ve 6,5 milyon ton

Тайип Эрдоган, главы правительств Казахстана, Грузии и Узбекистана – Бакытжан Сагинтаев, Георгий Квирикашвили и Абдулла Арипов, а также другие официальные лица.

Выступая на церемонии открытия президент Турции, Реджеп Тайип Эрдоган отметил, что «одно из колец новой инициативы Шелкового пути, которая была инициирована с целью соединения Азии, Европы и Африки, было введено в эксплуатацию. Таким образом мы заявляем, что непрерывное железнодорожное сообщение из Лондона в Китай открыто».

На церемонии открытия железной дороги президент Азербайджана Ильхам Алиев в своем выступлении сказал: «Железная дорога Баку – Тбилиси – Карс имеет большое значение для развития бизнеса и взаимовыгодного сотрудничества. Уверен, что страны, вносящие наибольший вклад в региональное сотрудничество – Азербайджан, Грузия и Турция, всегда будут вместе и поддерживать друг друга. Такие гигантские проекты, как железная дорога Баку – Тбилиси – Карс, еще больше укрепляют наше единство и дружбу».

Европейский Союз одобрил открытие железной дороги Баку – Тбилиси – Карс и назвал ее главным элементом транспортных соединений, соединяющих Европейский Союз с Турцией, Азербайджаном, Грузией и Центральной Азией. В официальном отчете указано, что эта железнодорожная дорога гарантирует лучшую сеть, создаст новые бизнес-условия и увеличит качество торговли среди сторон. ■

kargodur. Gelecekte, üç milyon yolcu ve 20 milyon ton kargoya yükseltilebilir.

30 Ekim 2017'de Bakü-Tiflis-Kars Demiryolu bağlantısının resmi açılış töreni yapıldı. Tören Azerbaycan ve Türkiye Cumhurbaşkanları İlham Aliyev ve Recep Tayyip Erdoğan, Kazakistan, Gürcistan ve Özbekistan hükümeti başkanları Bakytzhan Sagintayev, Georgi Kvirikashvili ve Abdulla Aripov katıldı.

Düzenlenen törenle, Asya, Avrupa ve Afrika'yı birbirine bağlama hedefiyle başlatılan yeni İpek Yolu girişiminin halkalarından birinin hizmete alındığına dikkat çeken Cumhurbaşkanı Erdoğan, "Bakü-Tiflis-Kars Demiryolu Projesi'nin ilk seferinin gerçekleşmesiyle, Orta Koridor Projesi'nin en önemli ayağı tamamlanmış oluyor. Böylece, Londra'dan Çin'e kesintisiz demiryolu bağlantısı kurulduğunu da ilan ediyoruz" diye konuştu.

Demiryolunun açılış töreninde Azerbaycan Cumhurbaşkanı İlham Aliyev konuşmasında şunları söyledi: "Bakü-Tiflis-Kars Demiryolu, iş dünyasının gelişimi ve karşılıklı yarar sağlayacak işbirliği için büyük önem taşıyor. Bölgesel işbirliğine en fazla katkı yapan ülkelerin - Azerbaycan, Gürcistan ve Türkiye - daima birlikte olacağından ve birbirlerini destekleyeceğinden eminim. Bakü-Tiflis-Kars demiryolları gibi dev projeler birliğimizi ve dostluğumuzu daha da güçlendirmektedir."

Avrupa Birliği Bakü-Tiflis-Kars demiryolunun açılışını onayladı ve Avrupa Birliği'ni Türkiye, Azerbaycan, Gürcistan ve Orta Asya'ya bağlayan ulaşım bağlantılarının ana unsuru olarak nitelendirdi. ■

Выступая на церемонии открытия, президент Турции Реджеп Тайип Эрдоган отметил, что «одно из колец новой инициативы Шелкового пути, которая была инициирована с целью соединения Азии, Европы и Африки, было введено в эксплуатацию».

30 Ekim 2017'de Bakü-Tiflis-Kars Demiryolu bağlantısının resmi açılış töreni yapıldı. Tören Azerbaycan ve Türkiye Cumhurbaşkanları İlham Aliyev ve Recep Tayyip Erdoğan, Kazakistan, Gürcistan ve Özbekistan hükümeti başkanları Bakytzhan Sagintayev, Georgi Kvirikashvili ve Abdulla Aripov katıldı.

6 МАРТА/MART
2019

**ВЫСТАВКА ФРАНШИЗ.
АЛМАТЫ 2019**

FRANCHISING FUARI

КАЗАХСТАН, АЛМАТЫ
ОТЕЛЬ «ГРАНД АЙСЕР»

6 2019, ALMATI,
GRAND AISER OTELI

13-15 МАРТА/MART
2019

**AGRITEK/FARMTEK
ASTANA 2019**

МЕЖДУНАРОДНАЯ
СПЕЦИАЛИЗИРОВАННАЯ
СЕЛЬСКОХОЗЯЙСТВЕННАЯ
ВЫСТАВКА

ULUSLARARASI TARIM FUARI

КАЗАХСТАН, АСТАНА,
ВЦ «КОРМЕ»

ASTANA, KORME FUAR MERKEZI

13-15 МАРТА/MART
2019

SHYMKENTBUILD 2019

МЕЖДУНАРОДНАЯ
СТРОИТЕЛЬНАЯ
И ИНТЕРЬЕРНАЯ ВЫСТАВКА

**ULUSLARARASI İNŞAAT
VE İÇ MİMARLIK FUARI**

КАЗАХСТАН, ШЫМКЕНТ
КГУ «ВЫСТАВОЧНЫЙ ЦЕНТР»

ÇİMKENT

4-7 АПРЕЛЯ/NİSAN
2019

APY АЛМАТЫ 2019

МЕЖДУНАРОДНАЯ
ЮВЕЛИРНАЯ ВЫСТАВКА

ARU ALMATI 2019

ULUSLARARASI KUYUM FUARI

КАЗАХСТАН, АЛМАТЫ,
ВЦ «АТАКЕНТ»

ALMATI,
ATAKENT FUAR MERKEZI

9-11 АПРЕЛЯ/NİSAN
2019

**GLOBAL OIL & GAS
ATYRAU 2019**

СПЕЦИАЛИЗИРОВАННАЯ
ВЫСТАВКА НЕФТЕГАЗОВОЙ
ОТРАСЛИ

PETROL VE DOĞALGAZ FUARI

КАЗАХСТАН, АТЫРАУ
ATIRAU FUAR MERKEZI

9-11 АПРЕЛЯ/NİSAN
2019

ATYRAUBUILD 2019

МЕЖДУНАРОДНАЯ
СТРОИТЕЛЬНАЯ
И ИНТЕРЬЕРНАЯ ВЫСТАВКА

**ULUSLARASI İNŞAAT
MALZEMELERİ VE İÇ MİMARLIK
FUARI**

АТЫРАУ
ATIRAU FUAR MERKEZI

17-19 МАРТА/MART
2019

**CENTRAL ASIA FASHION
SPRING 2019**

МЕЖДУНАРОДНАЯ
ВЫСТАВКА МОДЫ

ULUSLARARASI MODA FUARI

КАЗАХСТАН, АЛМАТЫ,
ВЦ «АТАКЕНТ»

ALMATI,
ATAKENT FUAR MERKEZI

26-29 МАРТА/MART
2019

HOMEDECO 2019

МЕЖДУНАРОДНАЯ ВЫСТАВКА
ДОМАШНЕГО ТЕКСТИЛЯ

**ULUSLARARASI
EV TEKSTİLİ FUARI**

КАЗАХСТАН, АЛМАТЫ,
ВЦ «АТАКЕНТ»

ALMATI,
ATAKENT FUAR MERKEZI

27-29 МАРТА/MART
2019

FUTUROAD EXPO 2019

МЕЖДУНАРОДНАЯ ВЫСТАВКА
КОММЕРЧЕСКОГО
ТРАНСПОРТА

TİCARİ ARAÇ FUARI

КАЗАХСТАН, АСТАНА,
ВЦ «КОРМЕ»

ASTANA,
KORME FUAR MERKEZI

10-12 АПРЕЛЯ/NİSAN
2019

BEAUTY TREND 2019

ВЫСТАВКА
ПРОФЕССИОНАЛЬНОЙ
ПРОДУКЦИИ ДЛЯ
КОСМЕТОЛОГИИ

**PROFESYONEL KOZMETİK
GEREÇLER FUARI**

КАЗАХСТАН, АЛМАТЫ
ALMATI

ATAKENT FUAR MERKEZI

17-19 АПРЕЛЯ/NİSAN
2019

KITF 2019

КАЗАХСТАНСКАЯ
МЕЖДУНАРОДНАЯ
ВЫСТАВКА
«ТУРИЗМ И ПУТЕШЕСТВИЯ»

**TURİZM VE SEYAHAT
ULUSLARARASI FUARI**

АЛМАТЫ, ВЦ «АТАКЕНТ»

ALMATI
ATAKENT FUAR MERKEZI

24-26 АПРЕЛЯ/NİSAN
2019

ITS 2019

КАЗАХСТАНСКАЯ
МЕЖДУНАРОДНАЯ ВЫСТАВКА
«ИНФОРМАЦИОННЫЕ
ТЕХНОЛОГИИ,
БЕЗОПАСНОСТЬ И СВЯЗЬ»

**ULUSLARARASI BİLİŞİM
TEKNOLOJİLERİ, GÜVENLİK VE
İLETİŞİM FUARI**

КАЗАХСТАН, АЛМАТЫ,
ВЦ «АТАКЕНТ»
ALMATI

ATAKENT FUAR MERKEZI

27-29 МАРТА/MART
2019

**AUTOMECHANIKA
ASTANA 2019**

ВЫСТАВКА АВТОМОБИЛЬНОЙ
ПРОМЫШЛЕННОСТИ

OTOMOBİL SANAYİSİ FUARI

КАЗАХСТАН, АСТАНА,
ВЦ «КОРМЕ»

ASTANA,
KORME FUAR MERKEZI

27-29 МАРТА/MART
2019

**AUTOMECHANIKA
ASTANA 2019**

ВЫСТАВКА АВТОМОБИЛЬНОЙ
ПРОМЫШЛЕННОСТИ

OTOMOBİL SANAYİSİ FUARI

КАЗАХСТАН, АСТАНА,
ВЦ «КОРМЕ»

ASTANA,
KORME FUAR MERKEZI

4-6 АПРЕЛЯ/NİSAN
2019

SULUEXPO ALMATY 2019

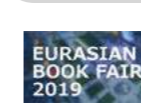
СПЕЦИАЛИЗИРОВАННАЯ
ВЫСТАВКА ИНДУСТРИИ
КРАСОТЫ В КАЗАХСТАНЕ

GÜZELLİK ENDÜSTRİSİ FUARI

КАЗАХСТАН, АЛМАТЫ,
ВЦ «АТАКЕНТ»

ALMATI,
ATAKENT FUAR MERKEZI

24-27 АПРЕЛЯ/NİSAN
2019

EURASIAN BOOK FAIR 2019

МЕЖДУНАРОДНАЯ КНИЖНАЯ
ВЫСТАВКА-ЯРМАРКА

ULUSLARARASI KİTAP FUARI

АСТАНА, ВЦ «КОРМЕ»

ASTANA,
KORME FUAR MERKEZI

24-26 АПРЕЛЯ/NİSAN
2019

SECURIKA KAZAKHSTAN 2019

КАЗАХСТАНСКАЯ
МЕЖДУНАРОДНАЯ ВЫСТАВКА
ПО ОХРАНЕ И БЕЗОПАСНОСТИ

**ULUSLARARASI GÜVENLİK VE
KORUMA FUARI**

КАЗАХСТАН, АЛМАТЫ,
ВЦ «АТАКЕНТ»

ALMATI
ATAKENT FUAR MERKEZI

25-26 АПРЕЛЯ/NİSAN
2019

POWER ASTANA 2019

КАЗАХСТАНСКАЯ
МЕЖДУНАРОДНАЯ ВЫСТАВКА
«ЭНЕРГЕТИКА, ЭЛЕКТРОТЕХНИКА
И ЭНЕРГЕТИЧЕСКОЕ
МАШИНОСТРОЕНИЕ»

**ULUSLARARASI ENERJİ,
ELEKTRİKLİ MAKİNA VE ENERJİ
MÜHENDİSLİĞİ FUARI**

АСТАНА, ВЦ «КОРМЕ»

ASTANA KORME FUAR MERKEZI

15-17 МАЯ/MAYIS 2019

KIHE 2019
КАЗАХСТАНСКАЯ
МЕЖДУНАРОДНАЯ ВЫСТАВКА
«ЗДРАВООХРАНЕНИЕ»

ULUSLARARASI SAĞLIK FUARI

АЛМАТЫ, ВЦ «АТАКЕНТ»
ALMATI
ATAKENT FUAR MERKEZİ

22-24 МАЯ/MAYIS 2019

ASTANABUILD 2019
МЕЖДУНАРОДНАЯ
СТРОИТЕЛЬНАЯ
И ИНТЕРЬЕРНАЯ ВЫСТАВКА

**ULUSLARARASI İNŞAAT
VE İÇ MİMARLIK FUARI**

АСТАНА, ВЦ «КОРМЕ»
ASTANA
KORME FUAR MERKEZİ

22-24 МАЯ/MAYIS 2019

KIOSH 2019
КАЗАХСТАНСКАЯ
МЕЖДУНАРОДНАЯ КОНФЕ-
РЕНЦИЯ И ВЫСТАВКА
ПО ОХРАНЕ ТРУДА
И ПРОМЫШЛЕННОЙ
БЕЗОПАСНОСТИ

**ULUSLARARASI İŞ GÜVENLİĞİ
VE SANAYİ GÜVENLİK
KONFERANSI VE FUARI**

АСТАНА, ВЦ «КОРМЕ»
ASTANA KORME FUAR MERKEZİ

22-24 МАЯ/MAYIS 2019

MACHEXP KAZAKHSTAN 2019
КАЗАХСТАНСКАЯ
МЕЖДУНАРОДНАЯ
ПРОМЫШЛЕННАЯ ВЫСТАВКА
«МАШИНОСТРОЕНИЕ,
СТАНКОСТРОЕНИЕ
И АВТОМАТИЗАЦИЯ»

**MAKİNE, MAKİNE
MÜHENDİSLİĞİ VE OTOMASYON
ULUSLARARASI SANAYİ FUARI**

АСТАНА, ВЦ «КОРМЕ»
ASTANA, KORME FUAR MERKEZİ

22-24 МАЯ/MAYIS 2019

POWEREXPO ASTANA 2019
КАЗАХСТАНСКАЯ
МЕЖДУНАРОДНАЯ ВЫСТАВКА
«ЭНЕРГЕТИКА,
ЭЛЕКТРОТЕХНИКА
И ЭНЕРГЕТИЧЕСКОЕ
МАШИНОСТРОЕНИЕ»

**ULUSLARARASI ENERJİ,
ELEKTİKLİ MAKİNA VE ENERJİ
MAKİNA MÜHENDİSLİĞİ FUARI**

АСТАНА, ВЦ «КОРМЕ»
ASTANA KORME FUAR MERKEZİ

29-31 МАЯ/MAYIS 2019

CENTRAL ASIA REKLAM 2019
МЕЖДУНАРОДНАЯ
ВЫСТАВКА РЕКЛАМЫ,
ПОЛИГРАФИИ, ТЕХНОЛОГИЙ
И МАТЕРИАЛОВ

**ULUSLARARASI REKLAMCILIK,
BASKI, TEKNOLOJİ VE
MALZEME FUARI**

АЛМАТЫ, ВЦ «АТАКЕНТ»
ALMATI
ATAKENT FUAR MERKEZİ

25-27 ИЮНЯ/HAZİRAN 2019

MINING WEEK KAZAKHSTAN 2019
МЕЖДУНАРОДНАЯ ВЫСТАВКА ТЕХНОЛОГИЙ И ОБОРУДОВАНИЯ
ДЛЯ ГОРНО-МЕТАЛЛУРГИЧЕСКОГО КОМПЛЕКСА И РАЦИОНАЛЬНОГО ИСПОЛЬЗОВА-
НИЯ НЕДР

**ULUSLARARASI MADENCİLİK VE METALURJİ KOMPLEKSİ TEKNOLOJİLERİ
VE EKİPMANLARI FUARI**

КАЗАХСТАН, КАРАГАҢДА
KARAGANDA, JASTAR SPOR KOMPLEKSİ

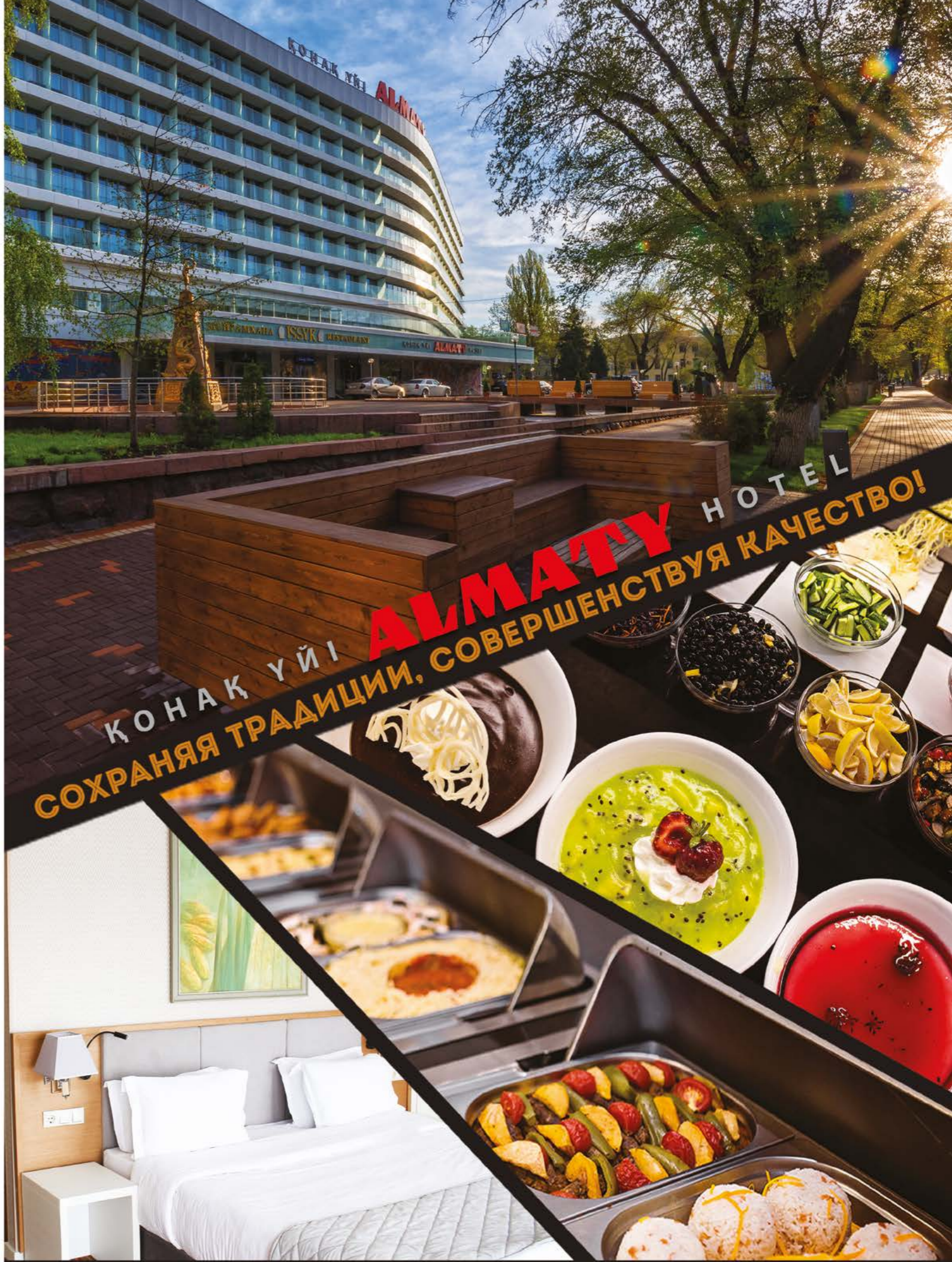

Фото www.tuh.kz

Алаколь славится своими лечебными свойствами и благоприятной энергетикой. Кристально чистая вода завораживает, а черная галька приятно шуршит под ногами.

ОЗЕРО АЛАКОЛЬ

Озеро Алаколь – поистине одно из красивейших мест в Казахстане. Это уникальное озеро является вторым по величине среди внутренних водоемов Казахстана и единственным глубоководным среди бессточных озер республики.

Глубина озера достигает 54 метра, имеет длину 102 километра и ширину 52 километра. В него впадает более 15 притоков, в том числе река Эмель. Температура воды в летний период достигает 24-26 градусов.

Алаколь славится своими лечебными свойствами и благоприятной энергетикой. Кристально чистая вода завораживает, а черная галька приятно шуршит под ногами. Здесь с легкостью можно забыть о насущных проблемах и с головой окунуться в атмосферу покоя и гармонии.

Вода Алаколя соленая, морская. Состав воды носит хлорид-

АЛАКОЛЬ GÖLÜ

Alakol Gölü gerçekten Kazakistan'ın en güzel yerlerinden biridir. Bu eşsiz göl, Kazakistan'ın iç suları arasında en büyük ikinci gölü olmakla birlikte ve ülkenin dışarıya akışsız en derin gölüdür.

Gölün derinliği 54 metreye, uzunluğu 102 kilometreye ve genişliği 52 kilometreye ulaşmaktadır. Emel Nehri de dahil olmak üzere 15'ten fazla kolu bulunmakta. Yaz aylarında su sıcaklığı 24-26 dereceye ulaşır.

Alakol, şifalı özellikleri ve insana enerji kazandırma yönüyle ünlüdür. Berrak suları büyüleyicidir ve siyah çakıl taşları üzerinde yürümenin keyfi ayrıdır. Burada, sorunlarınızdan uzak sessiz ve hoş atmosfere dalebilirsiniz.

Suyun bileşimi, kimyasal bileşim açısından Karadeniz'in sularıyla karşılaştırılabilir ve pek çok hastalığın tedavisi için faydalı olan

Foto www.today.kz

neredeysе tüm periyodik cetvelin elementlerini içerir. Bilirkişiler Alakol'un son derece şifalı özelliklerine vurgu yapmaktadırlar. Şifalı suyu dışında, minerallerin buharı ile dolu temiz bozkır havası ve şifalı çamuru vardır.

Efsanelere göre, büyüлү bir gücü olan göl suyu yorgunluğu, kızgınlığı yok eder, eklemlerdeki ağrıyı giderir, sakinleştirir ve iyi bir ruh hali getirir. Cengiz Han bir zamanlar ordusuyla burada kaldı ve yaralı askerlerini tedavi etti. Yüzyıllar sonra, XX yüzyılda, astronotlar vücutlarından uzay radyasyonunu atmak için buraya gelirlerdi.

Gölün orta kısmında, 1998 yılında Alakol Devlet Doğa Korusu'nun kurulduğu ve üç adadan oluşan takımada bulunmakta. Alakol, kışın Orta Asya'dan Hindistan ve Afrika ülkelerine uçan kuşların göç rotasının en önemli kavşağıdır. Burada, çoğu nesli tükenmekte olan canlılar listesinde yer alan yüz binlerce kuş dinlenir.

Her yıl yüz binden fazla kişi gölün kıyısında dinleniyor. Gölün kıyısı boyunca, aile tatili için uygun onlarca eğlence merkezi ve tatil köyü vardır. Kabanbay köyü yakınındaki Akşi ve Kaktum ise turistler için en cazip yerler olarak tanınmaktadır. ■

но-натриевый характер, по химическому составу она сравнима с водами Черного моря и включает в себя почти всю таблицу Менделеева, кроме йода, что способствует лечению многих заболеваний. Знайки приписывают Алаколю исключительно целебные свойства. Кроме богатой воды, здесь еще и сероводородные грязи, и сухой чистый степной воздух, насыщенный минеральными солями.

По преданиям, вода озера наделена волшебной силой, снимающей с человека усталость, раздражение, убирающей боль в суставах, приносящей успокоение и хорошее расположение духа. Сам Чингисхан когда-то останавливался здесь со своим войском и лечил раненых воинов. По прошествии сотен лет, в XX веке, сюда, чтобы очистить организм от космической радиации, приезжали космонавты.

В центральной части озера расположен архипелаг из трех островов, на котором в 1998 году был создан Алакольский государственный природный заповедник. Алаколь является важнейшим перекрестком миграционных маршрутов птиц из Центральной Азии, летящих с индийских и африканских зимовок. Здесь находят отдых сотни тысяч птиц, многие из которых занесены в Красную книгу.

Ежегодно на берегах озера отдыхает более ста тысяч человек. Вдоль озера находятся десятки баз отдыха и пансионатов, предлагающие хорошие условия для прибрежного семейного отдыха. Акши и Коктума находящиеся неподалеку от села Кabanбай, считаются наиболее привлекательными для туристов местами. ■

Efsanelere göre, büyüлү bir gücü olan göl suyu yorgunluğu, kızgınlığı yok eder, eklemlerdeki ağrıyı giderir, sakinleştirir ve iyi bir ruh hali getirir. Cengiz Han bir zamanlar ordusuyla burada kaldı ve yaralı askerlerini tedavi etti. Yüzyıllar sonra, XX yüzyılda, astronotlar vücutlarından uzay radyasyonunu atmak için buraya gelirlerdi.

Foto www.zakon.kz

JOURNEY TO

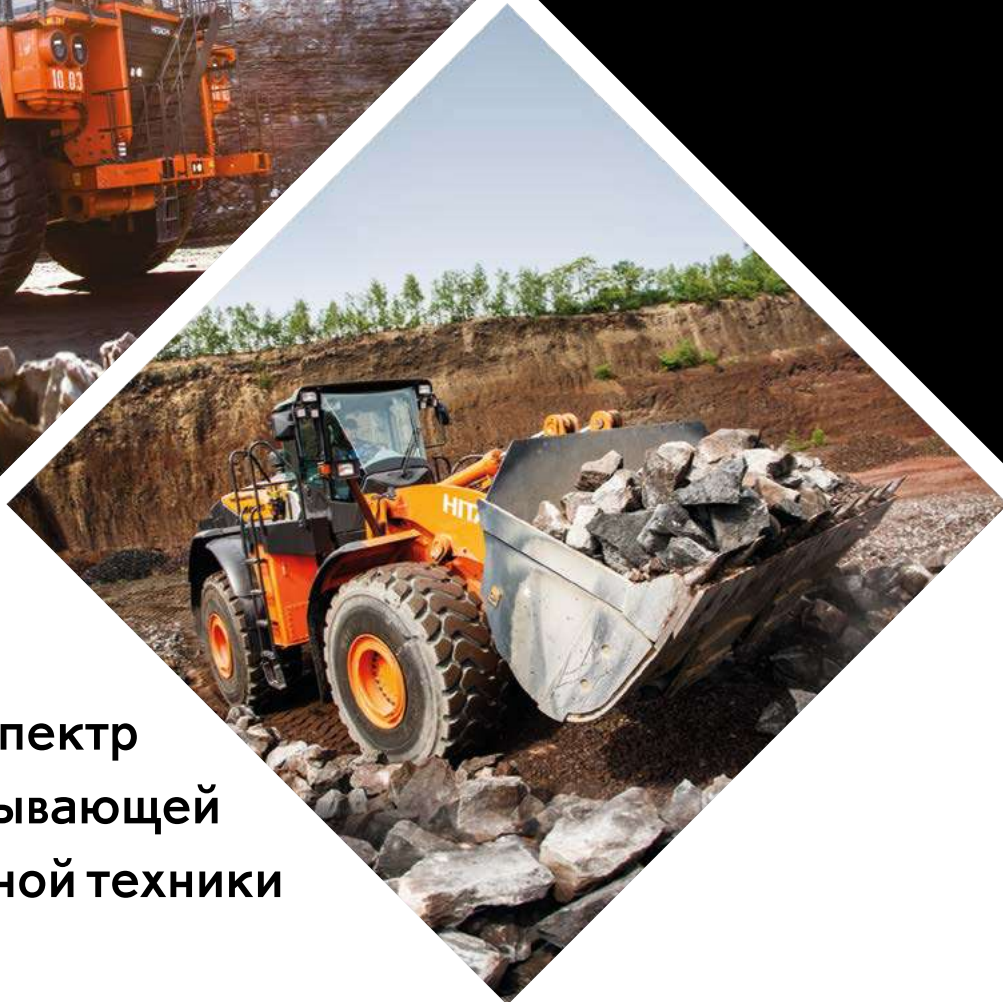
THE NEW HOME OF TURKISH AIRLINES

THE AIRLINE THAT FLIES TO
MORE COUNTRIES THAN ANY OTHER
AWAITS YOU IN THE WORLD'S NEW AVIATION CENTER

 ISTANBUL AIRPORT

TURKISH AIRLINES

WIDEN YOUR WORLD

Весь спектр
горнодобывающей
и строительной техники

**EURASIAN
MACHINERY**
Reliable Solutions

Головной офис:
Город Алматы
пр. Н. Назарбаева, 277/66
тел.: +7 727 344 33 66
e-mail: info@eurasiancm.com
EURASIANMACHINERY.KZ

HITACHI

Reliable solutions